

# **Su Kinaliu**

**Sia kanu Kitab Taurat**

**Maguindanaon**

**2017**

© 2017 www.maguindanaon.com

This work is licensed and shareable under the terms of the Creative Commons License:

Attribution-Non Commercial-No Derivative Works (CC BY-NC-ND 4.0)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

This license allows this work to be shared, copied and redistributed in any medium or format under the following terms: Appropriate credit and a link to the license must be given. The material may not be used for commercial purposes, nor may it be remixed, transformed or built upon.

**Bismillah Sir-Rahman Mir-Raheem**  
**Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh**

Su nia a kitab na makapantag kanu Kinaliu atawa ka su kinapambaya-baya nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a Israil a manga tupu nu Nabi Yakub ebpun kanu kinapangungulipen kanilan nu Piraun a datu nu Egypt. Na su nia a nanggula na manga sangibu enggu dua gatus lagun unan nu kinambata kanu Isa al-Masih. Na su Nabi Musa i inusal'u Kadenan sa kinapangaden kanu Kitab Taurat.

Na namakapat gatus lagun i kinagkakaleben nu manga taw a Israil kanu dalepa a Egypt. Na su Musa enggu su Harun i inusal'u Kadenan kanu kinapambaya-baya nin kanu manga taw a Israil sia nakanggulalan kanu manga tanda a kagaipan enggu kanu manga tiuba a inisiksa nu Kadenan kanu manga taw a Egypt a mana su kinadsisi nu lagat enggu su ped pan a manga tiuba asal'a makapailay nu Kadenan su kapegkagaga nin.

Sia kanu kabpelalakaw nilan 'bpawang kanu dalepa a inibpasad'u Kadenan a ipebpusaka nin sa kanilan na mimbuku enggu sinemungkang silan kanu Kadenan ugaid'a dalem ka maitu na lalayun bun silan pedtapiden nu Kadenan. Na sangat a inikalimu nu Kadenan su manga taw a Israil ka sia kanu kapegkapasang kanilan na tinulunan silan nu Kadenan sa makan enggu mainem apia nia nin kaaden i tatap silan pedsungkang kanu Kadenan.

Na mailay bun sia su kinaenggay nu Kadenan kanu Sapulu a Kasuguan lu kanu palaw sa Sinai. Nakadalem bun sia ba su manga atulan nu Kadenan makapantag kanu kaumbal'ilan kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan apeg den nu ukit'u kapegkurban nilan enggu su manga ped pan a atulan kanu kabpangadap sa lekanin a Kadenan.

Na ulian nu entu na nia kahanda nu Kadenan kanu langun nu nia ba na masimba sekanin nu manga taw taman sa maguyag-uyag silan sia luyud kanu kahanda nu Kadenan.

# Su Kinaliu

## Sia kanu Kitab Taurat

### Su Kinagkadakel'u manga Taw a Israil

**1** <sup>1-4</sup>Na nia ba su ngala nu manga wata nu Israil<sup>a</sup> a minunut sa lekanin lu sa Egypt: si Rubin, Simiun, Libi, Yahuda, Isakar, Sibulun, Buniamin, Dan, Naptali, Gad enggu si Asir apeg den nu manga sakambinabatan nilan. <sup>5</sup>Na su Yusup na nauna den lu sa Egypt. Na su tupu nu Israil na pitupulu kataw silan langun.<sup>b</sup>

<sup>6</sup>Na kanu kinaipus'u manga timpu na da den su Yusup enggu su manga tebped'in sa pused apeg'u nangauna a muliataw nilan ka namamatay den.

<sup>7</sup>Ugaid'a pegkadakel-pegkadakel bun su manga taw a Israil taman sa pakapenu den silan kanu manga dalepa sa Egypt.

### Su Kinapakapasang kanu manga Taw a Israil

<sup>8</sup>Guna maipus su manga timpu na aden nakasambi endatu lu sa Egypt a di nin pegkilalan su Yusup. <sup>9</sup>Na nia nin pidtalun kanu manga taw nin na “Ilay nu, pegkadakel-pegkadakel bun a benal su manga taw a Israil kumin sa lekitanu. <sup>10</sup>Na pagitungen tanu sa mapia u panun i kakumpen tanu sa kapegkadakel'ilan ka aden a entu na aden munu sa lekitanu na lu silan temampil kanu pembunu a entu sa lekitanu taman sa makaawa silan sia.”

<sup>11</sup>Guna su maitu na minetad silan sa 'gkangasaligan a tamegesen asal'a mapeges'ilan su manga taw a Israil sa ukit a kapanggalebek kanilan

---

<sup>a</sup> 1:1-4 Su **Israil** sia na nia bun ba su Nabi Yakub enggu nabaluy bun a ngala nu dalepa sampay saguna.

<sup>b</sup> 1:5 Su **pitupulu kataw silan langun** sia na liu sia su manga babay. Mailay su tarsilan a nia sia kanu Manga Awal 46 ayat 8 taman sa 27.

## Su Kinaliu 1

sa mapasang. Inipanggalebek kanilan su kinapatindog kanu siudad'u Piraun<sup>c</sup> a bedtuan sa Pitum enggu Ramisis a 'bpanaguan kanu manga kauyagan enggu kanu langun-taman. <sup>12</sup> Ugaid'a makin papegkapasangan su manga taw a Israil na makin bun silan pegkadakel-pegkadakel taman sa pakapayapat den silan kanu dalepa sa Egypt a sabapan a kinapangandam'u manga taw a Egypt kanilan. <sup>13</sup> Na daka makin nilan pinakapasangan sa galebek su manga taw a Israil. <sup>14</sup> Pinakapasangan sa ukit a kinapapangumbal kanilan mamikal sa patpasagi a budta a pinadtegas enggu ipapendeketa lun taman den kanu langun nu galebekan sa kabpangangawid. Na da lat a nanam'u manga taw a Egypt kanu manga taw a Israil kanu langun nu entu.

<sup>15</sup> Na inisugu bun nu Piraun kanu dua kataw a walian nu manga Hibru<sup>d</sup> a si Sipra enggu si Pua i <sup>16</sup> “Amaika makangguwalian kanu sa babay na Hibru a nia nin mambata na wata a mama na imatayi nu ugaid'a amaika wata a babay na di nu den 'bpagimatayi.” <sup>17</sup> Ugaid'a sabap sa aden gilek'ilan kanu Kadenan na da nilan unuti su inisugu a entu kanilan nu datu ka endaw i 'gkangguwalianan nilan a babay na Hibru a nia nin 'gkambata na wata a mama na di nilan 'bpangimatayan. <sup>18</sup> Daka inipatawag'u datu silan ka inidsan nin sa “Ngintu ka dala nu unuti su inisugu ku? Ka dala nu imatayi su manga wata a mama a pimbata nilan.” <sup>19</sup> Na nia nilan inisumpat na “Datu, dikenan man mana su manga babay na Egypt su manga babay na Hibru, ka su manga babay na Hibru na malemu gaid i kambata nilan ka di kami pan pakauma na nakambata den silan.” <sup>20-21</sup> Na sabap sa gilek'ilan a entu kanu Kadenan

---

<sup>c</sup> 1:11 **Piraun** Nia ba su Datu nu Egypt atawa ka Sultan nu Egypt.

<sup>d</sup> 1:15 Su **Hibru** a nalabit sia na manga taw sa Israil.

## **Su Kinaliu 1 –2**

na pinalihalan silan nu Kadenan sa kaluma enggu manga muliataw. Saleta na pegkadakel-pegkadakel bun a benal su manga taw a Israil.

<sup>22</sup> Daka inisugu menem'u Piraun kanu langun nu manga taw nin i idtug'ilan kanu lawas'a ig sa Nilu su langun na bagu pimbata a wata a mama nu Hibru. Ugaid'a su manga wata a babay na padtadayn nilan den a mauyag.

### **Su Kinambata kanu Nabi Musa taman kanu Kinagkasela nin**

**2** <sup>1</sup> Aden isa a tiwalay a tupu nu Libi <sup>2</sup> a nakambata sa wata a mama. Na nailay nu ina nin i mapia a benal su wata, na inipagena nin sa kanu dalem'u nakatelu ulan. <sup>3</sup> Guna su di den makapagena su wata na kinemua su ina nin sa baskit ka pinamelen nin sa ispaltu enggu lita ka lu nin ba inibetad su wata nin, entu pan ka inanggit'in lu kanu lawas'a ig sa Nilu, lu kanu mangalambeg a utan.

<sup>4</sup> Saleta mambu na pedsandengen bun nu kaka nin a babay su ali nin ka 'bpagilayn nin u ngin i manggula nin. <sup>5</sup> Daka nakauma su puteli a wata nu Piraun lu kanu lawas'a ig ka pebpaigu, na gagalu nu kapebpaigu nin na pendadalakaw su manga ulipen nin lu kanu adteban. Daka nasandeng'u puteli su baskit lu kanu mangalambeg a utan. Na inipakua nin kanu ulipen nin su entu. <sup>6</sup> Na guna nin kasawi na nia nin nailay na wata a mama a 'bpaguliang. Na nalat a benal i ginawa nin lun taman sa nia nin nadtalun na “Wata na Hibru i nia.” <sup>7</sup> Guna su maitu na minubay su kaka nu wata kanu puteli ka pidtalun nin lun i “Amaika miug ka na pangilayan ku seka sa babay na Hibru a makapasusu enggu makatuludu kanu wata a nan.”

<sup>8</sup> Na nia pidtalun nu puteli na “Uway.” Na daka inangayan den nu wata a

## Su Kinaliu 2

babay su ina nin ka pinalu nin kanu puteli. <sup>9</sup>Na nia lun pidtalun nu puteli na “Pasusu ka enggu tuludu ka sa laki su nia a wata ka bayadan ku seka.” Na maitu den ba mambu i pinggula nu ina nu wata.

<sup>10</sup>Guna su pegkasela den su wata na inisigkil'u ina nin lu kanu puteli, na initimbang mambu nu puteli sa wata nin enggu binedtuan nin sa Musa<sup>e</sup> kagina lu nin nasabet kanu lawas'a ig.

## Su Kinaawa nu Musa lu sa Dalepa a Egypt

<sup>11</sup>Guna su masela den su Musa na aden isa a gay a kinakap'in su manga pagidsan nin a taw a Hibri, na nailay nin i kapapegkapasang kanilan penggalebek enggu nailay nin bun i papegkasakitan nu isa a taw a Egypt su pagidsan nin a Hibri. <sup>12</sup>Daka nangingilay sekanin, na guna su dala 'gkailay nin a taw na inimatayan nin su taw a Egypt enggu inilebeng'in lu kanu pedtad. <sup>13</sup>Na kanu temundug a gay na mimbalingan menem sekanin lu a nauman nin su dua kataw a Hibri a 'bpagukag. Na inidsan nin su nakadtibaba sa “Nginan ka papegkasakitan nengka sekanin inunta na sakalugu kanu bu?” <sup>14</sup>Na nia nin inisumpat na “Enduken, entain i minenggay sa leka sa kawagib sa kakamalan kami nengka? Ngintu? Imatayan aku nengka bun a mana su pinakaidan nengka kanu taw a Egypt?” Daka nagilekan su Musa enggu nia natagu sa ginawa nin na “Natawan besen su pinggula ku a entu.” <sup>15</sup>Na guna makauma kanu

---

<sup>e</sup> 2:10 Su **Musa** sa basa a Hibri na masupeg i maena nin sa sabet.

## Su Kinaliu 2

pakinegan nu Piraun su entu na kiugan nin mimatay su Musa ugaid'a minawa mamagayas su Musa ka lu mibpawang sa dalepa a Midian.<sup>f</sup>

Guna sekanin makauma lu na nangintelenen sekanin sia kanu ubay nu kalut. <sup>16</sup> Saleta mambu na su 'bpangurban kanu dalepa a Midian na aden pitu kataw a wata nin a babay. Na linemu silan kanu kalut ka pedsageb silan sa ipebpaginem kanu manga pangangayamen nu ama nilan. <sup>17</sup> Daka aden menem nakauma a manga patutuludu bun sa bili-bili na pabpagawan nilan lu su pitu kataw a manga babay. Ugaid'a pidtabangan silan nu Musa taman sa sekanin den i napainem kanu pangangayamen nu manga babay. <sup>18</sup> Sabap sa entu na nangagan nakauli su manga babay, na inidsan silan nu ama nilan a si Ruil<sup>g</sup> sa “Nginan ka mana mapanay i kinauli nu saguna?” <sup>19</sup> Na nia nilan inisumpat na “Aden isa a mama a taw sa Egypt i naninindeg sa lekami kanu manga patutuludu sa bili-bili taman sa sekanin pan i napainem kanu manga pangangayamen tanu.” <sup>20</sup> Na nia pidtalun nu ama nilan na “Endaw i mama ba a entu? Ngintu ka tinagak'u? Patalus'u sia ka enggu makakan.” <sup>21</sup> Na pinatalus'ilan den su Musa taman sa miniug sa lu sekanin 'gkaleben.

---

<sup>f</sup> 2:15 Su taw sa **Midian** na tupu silan nu Nabi Ibrahim sia kanu kaluma nin a si Kitura. Mailay i nia sia kanu Manga Awal 25 ayat 1 taman sa 4 sia kanu Kitab Taurat. Kanu timpu nu Nabi Musa na migkaleben su taw sa Midian lu sa dalepa a masiken sa Sinai a sakup'u Saudi Arabia su entu a dalepa sa saguna a timpu enggu lu bun guna sa dalepa a Sinai a sakup'u Egypt sa saguna a timpu.

<sup>g</sup> 2:18 Si **Ruil** na bedtuan bun sa Jitru.

## Su Kinaliu 2 –3

Na inipagkaluma ni Ruil kanu Musa su wata nin a si Zipura. <sup>22</sup> Na nakambata silan sa wata a mama. Na binedtuan nu Musa sa ngala a Gilsum<sup>a</sup> kagina nakalapu sekanin kanu entu a dalepa.

### Su Kinabpayag'u Kadenan kanu Musa lu kanu Kayu a 'Bpangalaw-kalaw

<sup>23</sup> Na kanu kinaipus'u manga lagun na apia minatay den su datu nu manga taw a Egypt na da bun masalin su kapapegkapasang penggalebek kanu manga taw a Israil taman sa nakauma kanu pakinegan nu Kadenan su kabpaguguliang'ilan sa kabpangeni sa tabang. <sup>24</sup> Na guna makineg'u Kadenan su entu na nagkalendem'in su kapasadan nin kanu Ibrahim, Iskak enggu Yakub. <sup>25</sup> Na 'gkadsima bun man nu Kadenan su 'gkatala nilan tembu inipamamantag'in silan.

**3** <sup>1</sup> Na kanu timpu a lu pegkaleben su Musa sa Midian na sekanin i pedtuganul kanu manga pangangayamen nu panugangan nin a si Ruil<sup>i</sup> a 'bpangurban lu. Na aden isa a gay a inisedseg'u Musa su manga pangangayamen lu kanu tawan-tawan a dalepa taman sa nakauma sekanin lu kanu palaw nu Kadenan a bedtuan sa Hurib. <sup>2</sup> Na pibpayagan sekanin lu ba nu Kadenan a Mapulu a sia nakanggulalan kanu malaikat'in a mibpalas sa 'bpangalaw-kalaw a apuy kanu sapun a kayu. Na nadsusuliman a benal'u Musa su kapegkalaw-kalaw nu entu a kayu ugaid'a dili 'gkatutung <sup>3</sup> tembu sangat a nagaip sekanin. Na pedsupegan nin ka pedsusulimanen nin u ngintu ka di 'gkatutung. <sup>4</sup> Na guna mailay nu Kadenan a Mapulu i pedsupeg sekanin ka 'bpagilayn nin su kayu na tinawag sekanin nu

---

<sup>h</sup> 2:22 **Gilsum** Sia sa basa a Hibru na nia maena na gil atawa ka lapu.

<sup>i</sup> 3:1 **Ruil** Na nia bun ba si Jitru.

### **Su Kinaliu 3**

Kadenan sa “Musa, Musa.” Na nia nakasumpat'u Musa na “Ngintu ba?”

<sup>5</sup> Na nia pidtalun nu Kadenan na “Da ka gaid pedsupeg sia. Iawa nengka i ampis'a ay nengka a nan ka suti a lupa i pedtindegan nengka a nan. <sup>6</sup> Saki ba su Kadenan nu manga kaapuan nengka a su Ibrahim, Iskak enggu Yakub.” Daka dinapengan nu Musa su beneng'in ka nagilekan edtulik kanu Kadenan.

<sup>7</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “'Gkadsusuliman ku a benal su kapapegkapasang kanu manga taw ku a Israil lu sa Egypt. 'Gkakineg ku bun su kabpaguguliang'ilan sa kabpangeni sa tabang sa laki sa kanu kapapegkapasang kanilan nu mangategas a 'gkangasaligan nu Piraun. Na 'gkatawan ku man a benal su 'gkangatala nilan. <sup>8</sup> Na nia ba i sabap'in i kinasia ku ka enggu ku silan makalipuas kanu manga taw a Egypt. Na palun ku silan kanu maulad enggu kawasa a kalupan a pendalepan nu manga taw a Kanaan, manga taw a Hit, manga taw a Amur, manga taw a Piris enggu manga taw a Hib taman kanu manga taw a Hibus. <sup>9</sup> Na saben-sabenal man a nakasampay sa laki su kabpaguguliang'ilan 'bpangeni sa tabang taman sa nailay ku su kapapegkapasang'u manga taw a Egypt kanilan. <sup>10</sup> Tembu pedsugun ku seka Musa sa lu ka kani Piraun ka iawa nengka su manga taw ku a Israil lu kanu dalepa a Egypt.”

<sup>11</sup> Na nia inisumpat'u Musa kanu Kadenan na “Entain aku besen a mangadap kanu Piraun enggu mawa kanu manga taw sa Israil lu sa Egypt?” <sup>12</sup> Na nia menem pidtalun nu Kadenan na “Di ku man seka padtadayn. Nia ba i tanda sa saki su Kadenan a sinemugu sa leka: Na amaika maawa nengka den silan kanu dalepa a Egypt na simban aku nu kanu nia ba a palaw.”

### Su Kinaliu 3

<sup>13</sup> Na nia menem inisumpat'u Musa na “Amaika lemu aku den kanu manga taw a Israil ka edtalun ku kanilan i sinugu aku sia nu Kadenan a Kadenan nu manga kaapuan nami na ngin i edtalun ku amaika idsan aku nilan u entain i ngala nu sinemugu sa laki?” <sup>14-15</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan na “Na u entain aku na entu aku ba. Edtalu ka kanu manga taw a Israil i saki ba su Kadenan a Mapulu a sinemugu sa leka. Na entu ba su ngala<sup>j</sup> ku enggu entu ba i itawag sa laki taman sa taman. Saki su Kadenan nu kaapuan nu a su Ibrahim, Iskak enggu Yakub.

<sup>16</sup> “Na lu ka sa Egypt ka limud ka su 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka edtalu ka kanilan i ‘Su Kadenan a Mapulu na mibpayag sa laki a Kadenan nu manga kaapuan tanu a su Ibrahim, Iskak enggu Yakub. Na nia nin katigan na “'Gkadsuliman ku a benal sekanu enggu su papegkaidan sa lekanu nu manga taw a Egypt. <sup>17</sup> Na ibpasad ku i iawa ku sekanu kanu dalepa a nan a papegkapasang sa lekanu enggu palun ku sekanu kanu kawasa a kalupan a pendalepan nu manga taw a Kanaan, manga taw a Hit, manga taw a Amur, manga taw a Piris enggu manga taw a Hib taman kanu manga taw a Hibus.” ’

<sup>18</sup> “Pakikinegen ka man nu manga 'gkaunutan nu manga taw a Israil. Paunut ka silan lu kanu Piraun ka edtalu nu sa lekanin i ‘Su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga Hibru na mibpayag sa lekami. Na kagina ka maitu na 'bpangenin nami sa leka i suguti kami den sa makalu kami kanu tawan-tawan a dalepa ka enggu kami makagkurban kanu Kadenan a Mapulu ka telu gay pan i kalalag'ami lun.’ <sup>19</sup> Na katawan ku man i

---

<sup>j</sup> 3:14-15 Su **ngala** sia na su **Kadenan a Mapulu** a nia nin maena sa basa a Hibru na Kadenan a Da Nabpunan nin atawa ka Kadenan a 'Gkabpunan na Uyag-Uyag a Da Taman nin.

### Su Kinaliu 3 –4

di miug si Piraun sa kaganat'u lu, nia tabia na mapeges pan sekanin.

<sup>20</sup> Tembu ba siksian ku su manga taw a Egypt sia makanggulalan kanu langun nu dala idsan nin a limu ku lu kanilan. Na entu pan ba ka semugut sekanin.”

<sup>21</sup> Na nia pan pidtalu nu Kadenan kanu Musa na “Pagkalemeken ku sa lekanu su pamusungan nu manga taw sa Egypt ka enggu aden mait'u kanu kaganat'u lu. <sup>22</sup> Na uman i manga babay nu na mamangeni sa bulawan enggu pilak apeg'a balegkas lu kanu pagubay nin a manga babay na Egypt enggu mamangeni bun silan lu kanu manga babay a ana nilan. Na su entu a pinamangeni nu na ipausal'u kanu manga wata nu. Na kanu maitu ba a ukit na makua nu su manga kakawasan nilan sa di nilan penggedamen.”

**4** <sup>1</sup> Ugaid'a nia menem inisumpat'u Musa kanu Kadenan na “Ngin i enggulan ku amaika di aku paginugutan nu manga taw a Israil atawa ka di aku nilan pakikinegen sa saben-sabenal a pibpayagan aku nengka a su Kadenan a Mapulu?” <sup>2</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu na “Ngin i pedsegedan nengka a nan?” Na nia inisumpat'u Musa na “Tungked.”

<sup>3</sup> Na nia menem pidtalu nu Kadenan sa lekanin na “Idtug'engka san sa lupa.” Na inidtug den mambu nu Musa, daka mimbaluy a nipay su tungked. Na nakasunud su Musa. <sup>4</sup> Na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu sa lekanin na “Segedi ka san sa ikug.” Na sinegedan den mambu nu Musa, daka mimbaluy menem a tungked. <sup>5</sup> Na nia menem pidtalu nu Kadenan kanu Musa na “Namba i enggula ka, ka enggu makapaginugut su manga taw a Israil sa saben-sabenal a mibpayag sa leka su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga kaapuan nu a su Ibrahim, Iskak, enggu Yakub.”

<sup>6</sup> Pidtalu menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Ililip'engka su lima nengka san mag kanu laleb'engka.” Na maitu den ba mambu i

#### Su Kinaliu 4

pinggula nin, na guna nin bugkuta su lima nin na inetuan na bugis. <sup>7</sup>Na guna su maitu na pidtalun menem'u Kadenan i "Ililip'engka 'bpaluman su lima nengka." Na inililip'in den mambu su lima nin. Na guna nin pembedkuta na naawa menem su entu a sakit. <sup>8</sup>Na pidtalun pamun nu Kadenan i "Amaika di nilan paginugutan su edtalun nengka enggu su muna-muna a enggulan nengka a tanda a kagaipan na basi paginugutan nilan den su ikadua a enggulan nengka a kagaipan. <sup>9</sup>Na amaika di pamun silan maginugut kanu dua timan a entu a tanda a kangagaipan a enggulan nengka enggu su kadtalun nengka na kua ka sa ig kanu lawas'a ig'u Nilu ka ibubus'engka kanu mamala a lupa ka su entu ba a ig na embaluy a lugu."

<sup>10</sup>Na nia menem inisumpat'u Musa na "Hu Mapulu ku, na ampun aku nengka ka iganat den sa ganatan taman den sa kapembitala nengka ba a nia sa laki na da aku bun 'gkataw embibitala." <sup>11</sup>Na nia inisumpat lun nu Kadenan na "Enduken? Entain besen i minaden kanu ngali nu taw? Entain ba i nangaden kanu taw sa di mamakadalu, su di mamakakineg enggu su di mamakailay apeg den nu pamakailay? Dikena ba saki a Kadenan a Mapulu? <sup>12</sup>Tembu ba ganat ka den ka saki i mataw sa kambitala nengka, pamandun ku seka u ngin i dait a edtalun nengka."

<sup>13</sup>Na nia menem pidtalun nu Musa na "Hu Mapulu ku na salakaw den i sugu ka." <sup>14</sup>Guna su maitu na nalipungetan nu Kadenan su Musa. Na nia nin lun pidtalun na "Dikena ba edtebped kanu sa pused kani Harun a tupu nu Libi?<sup>k</sup> Katawan ku i mategel sekanin embibitala. Na pakauma sekanin ka enggu ka nin makapagilaya taman sa mapia i ginawa nin sa kanu kapagilaya nu. <sup>15</sup>Na edtalun ka lun su ipapedtalun ku sa leka ka saki i

---

<sup>k</sup>4:14 Su **tupu nu Libi** sia na muliatan nu Libi a wata nu Yakub a sinanganan a makapangurban kanu manga taw a Israil.

#### **Su Kinaliu 4**

mabaluy a ngali nu. Pamandun ku sekanu u ngin i dait a enggulan nu.

<sup>16</sup> Si Harun i mataw mapasampay kanu manga taw u ngin i ipapedtalun ku sa leka. Na seka menem i mabaluy a mana saki. <sup>17</sup> Na pananggit ka bun su tungked ka namba i 'bpagusalen sa kapailay nengka sa manga tanda a kangagaipan.”

#### **Su Kinambalingan nu Musa lu sa Egypt**

<sup>18</sup> Daka minuli mambu su Musa ka nagetaw kanu panugangan nin a si Jitru sa nia nin pidtalu na “Embalingan aku pan lu sa Egypt ka pamalisan ku pan u aden pamun bibiag kanu manga pagali ku lu.” Na sinugutan mambu sekanin nu panugangan nin taman sa pinalihalan nin sekanin. <sup>19</sup> Saleta mambu na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Embalingan ka den lu sa Egypt ka su langun nu pegkiug sa leka 'bpagimatay na minatay den.”

<sup>20</sup> Na guna su maitu na pinagkuda den nu Musa kanu kimar'in su manga wata nin enggu su kaluma nin ka mimbalingan den lu sa Egypt. Na pidtapik'in bun su tungked'u Kadenan. <sup>21</sup> Na pidtalu bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Kanu kauma nengka lu sa Egypt na enggula ka langun su kangagaipan a ipapenggula ku sa leka lu kanu kaadapan nu Piraun. Ugaid'a padtegasen ku su pamusungan nu Piraun ka enggu di nin kasugutan sa makaawa su manga taw a Israil. <sup>22</sup> Na nia ka edtalu kanu Piraun na 'Papedtuntayan nu Kadenan a Mapulu i su manga taw a Israil na initimbang'in sa kaka sa langun a wata nin. <sup>23</sup> Suguti ka i makaawa silan sia ka enggu nilan masimba su Kadenan a Mapulu. Ugaid'a amaika

## Su Kinaliu 4

di nengka silan sugutan na imatayan nin su kaka sa langun a wata nengka a mama.’ ”

<sup>24</sup> Na sia kanu kabpangintelenen nu Musa enggu su manga tagapeda nin 'bpawang sa Egypt na 'bpagimatayan sekanin<sup>1</sup> nu Kadenan. <sup>25</sup> Ugaid'a namagayas kemua sa magalang a watu si Zipura ka pinaletak'in su wata nin a mama ka kinigulan nin sa lugu su ay nin ka nia nin pidtalu na “Natalatantu den a lugu ku seka.” <sup>26</sup> Daka dala italus'u Kadenan su kabpagimatay nin lun. Saleta na nia ba a entu pedtalun ni Zipura sa kanu kinadtalu nin sa “Natalatantu den a lugu ku seka,” na su kapebpaletak.<sup>m</sup>

<sup>27</sup> Saleta mambu na nadtalun den nu Kadenan a Mapulu kanu Harun i “Alaw ka si Musa lu kanu tawan-tawan a dalepa.” Na pinggula den mambu nu Harun su entu. Na lu nin inalaw su Musa kanu palaw nu Kadenan, na endaw i kinapagilaya nilan na sinium'in su Musa. <sup>28</sup> Na pinanudtul den mambu nu Musa kanu Harun su langun nu kadtau nu Kadenan a Mapulu a pegkiugan nin ipapedsampay enggu su manga tanda a kagaipan a ipapenggula nin. <sup>29</sup> Na linemu den mambu silan dua sa Egypt ka linimud'ilan den su 'gkangaunutan nu Israil. <sup>30</sup> Na pidtau nu Harun kanilan su langun na pidtau nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu pinggula nin den su langun nu tanda a kagaipan kanu kaadapan nu manga taw a Israil <sup>31</sup> taman sa naginugut mambu su manga taw. Guna nilan makineg i dala silan padtadaya nu Kadenan a Mapulu enggu nailay nu Kadenan su kinapakapasang kanilan na sinemugiud silan ka sinimba nilan su Kadenan a Mapulu.

---

<sup>1</sup> 4:24 Su **sekanin** sia iganat sa kanu nia ba a ayat taman sa ayat 26 na di 'gkasigulu nu manga alim u entain su nia u su Musa atawa ka su kaka sa langun a wata nin.

<sup>m</sup> 4:26 Su **paletak** sia na nia nin maena na tuli.

## **Su Kinaliu 5**

### **Su Kinapangadap'u Musa enggu Harun kanu Piraun**

**5**<sup>1</sup> Guna su maitu na linemu den su Musa enggu su Harun kanu Piraun ka pidtalun nilan lun i “Ipapedsampay nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil sa nia nin kadtau na ‘Suguti ka sa makaganat su manga taw ku ka enggu silan makagkanduli sa laki lu kanu tawan-tawan a dalepa.’ ”<sup>2</sup> Na nia inisumpat'u Piraun na “Entain sekanin a Kadenan a Mapulu a pakikinegen ku i kadtau nin sa kapaganat kanu manga taw a Israil? Di ku sekanin katawan enggu di ku sugutan sa makaganat su manga taw a Israil.”<sup>3</sup> Na nia pidtalun nu Musa enggu Harun na “Mibpapayag sa lekami su Kadenan nami a manga taw a Hibru tembu suguti kami sa makalu kami kanu tawan-tawan a dalepa ka enggu kami makagkurban kanu Kadenan nami a Mapulu ka telu gay pan i kalalag'ami lun. Na amaika di kami makalu na binasan kami nin ka ipatingguma nin sa lekami su manga sakit atawa ka bunun kami.”<sup>4</sup> Daka nia pidtalun nu Piraun kanu Musa enggu Harun na “Nginan ka 'bpagangga kanu sa kapenggalebek'u? Embalingan kanu langun lu kanu manga galebekan nu.<sup>5</sup> Ilay nu ba, madakel kanu a benal, ngintu ka 'bpagangga kanu pamun sa kapenggalebek'u?”

### **Su Kinapangiseg'u Kapapegkapasang'u Piraun kanu manga Taw a Israil**

<sup>6</sup> Na kanu entu bun ba a gay na inipatawag'u Piraun su manga pedsaligan nin kanu galebekan apeg den nu manga kapatas'in a manga taw a Israil ka inisugu nin i<sup>7</sup> “Di nu den a benal menggi sa lagami su manga taw a Israil sa kabpagumbal'ilan sa budta a pinadtegas, ka silan den

## Su Kinaliu 5

i papangilay nu. <sup>8</sup> Ugaid'a maitu bun ba i kadakel a umbalen nilan kanu danden. Di nu a benal kemulangi ka 'gkangapauk bu silan, tembu ba a nan 'bpangenin nilan i makaganat silan sia ka enggu kun silan makagkurban kanu Kadenan nilan. <sup>9</sup> Na makin nu pan umani i galebek'ilan ka enggu di nilan den makapamamantag su da katagan nin a manga bitiala.”

<sup>10</sup> Daka linemu den mambu su manga pedsaligan nu Piraun apeg den nu manga kapatas a entu ka pidtalun nilan su katigan nu Piraun a “Di kanu den kun 'bpagenggan sa lagami. <sup>11</sup> Sekanu den i mataw mangilay! Ugaid'a su kadakel'u 'bpagumbalen nu na maitu bun ba kanu danden, di a benal mapakay a kakulangan.”

<sup>12</sup> Guna su maitu na nataneb'u manga taw a Israil su dalepa a Egypt sa kabpangilay bu sa lagami. <sup>13</sup> Na pebpegesen bun silan nu 'gkangasaligan sa kaumbal'ilan sa budta a pinadtegas sa mana bun su kadakel'u 'gkaumbal'ilan kanu timpu a 'bpagenggan pan silan sa lagami. <sup>14</sup> Na amaika kulang su 'gkaumbal'ilan na papegkasakitan nu 'gkasaligan su manga kapatas a Israil a inibetad'ilan enggu nia nilan ibpagidsa na “Ngintu ka paidu bu i naumbal'u kagay taman saguna? Dikena den mana su nauna a 'gkaumbal'u.”

<sup>15</sup> Sabap sa entu na nakambuku su manga kapatas lu kanu Piraun sa nia nilan pidtalun na “Ngin i nia ka maya i papegkaidan nengka sa lekami a manga panunugun nengka? <sup>16</sup> Pabpagumbalen kami nu sa budta a pinadtegas inunta na di kami nu den 'bpagenggan sa lagami, liu pan sa entu na papegkasakitan kami nu pan inunta na dikena lekami a kadupangan ka kanu manga taw nengka.” <sup>17</sup> Na nia bu pidtalun nu Piraun kanilan na “Gkangapauk kanu bu ba a nan tembu ba a nan nia nu pegkiugan na sugutan ku sekanu sa makaganat kanu ka enggu kanu

### **Su Kinaliu 5 –6**

makagkurban kanu Kadenan nu a Mapulu. <sup>18</sup> Na makin embalingan kanu lu kanu manga galebekan nu. Ka da man menggay sa lekanu sa lagami. Ugaid'a maitu bun ba i kadakel a dait a umbalen nu a budta a pinadtegas na mana bun kanu danden.” <sup>19</sup> Sabap sa entu na nailay nu manga kapatas a manga taw a Israil i kapasang'u kambebetad'ilan sabap kanu kadtalu a entu a di kakulangan i kadakel'u 'bpagumbalen nilan a budta a pinadtegas uman gay.

### **Su Kinambuku nu Musa kanu Kadenan**

<sup>20</sup> Na guna mapasad embitala nu manga kapatas su Piraun na nailay nilan su Musa enggu Harun a 'bpangangapa kanilan. <sup>21</sup> Daka nia nilan lun pidtalu na “Namba ka sekanu i pedsiksan nu Kadenan a Mapulu kanu pinggula nu a nia. Sabap sa lekanu na 'gkalipungetan kami nu Piraun taman kanu 'gkangaunutan. Timbang a sekanu bun i pebpagimatay sa lekami.”

<sup>22</sup> Daka nangadap su Musa kanu Kadenan a Mapulu sa nia nin pidtalu na “Hu Kadenan ku a Mapulu, ngin i nia ka papegkapasangan nengka i manga taw a nia? Ngintu ka pinasia aku nengka pan? <sup>23</sup> Iganat den kanu kinadtalu ku kanu katigan nengka kanu Piraun na pinakapasangan nin den su manga taw nengka a Israil ugaid'a di nengka demun silan pedtabangan.”

**6** <sup>1</sup> Na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Mailay nengka u ngin i pakaidan ku kanu Piraun. Sia makanggulalan kanu kabarakat ku na dikena bu sekanin matag makasugut sa kaawa nu ka sekanin pan i semekat mapaawa sa lekanu.”

## **Su Kinaliu 6**

### **Su Kinasugu 'Bpaluman kanu Musa**

<sup>2</sup> Na pidtalun nu Kadenan kanu Musa i “Saki su Kadenan a Mapulu. <sup>3</sup> Na mibpayag aku a Kadenan a Barakat sa Langun kanu Ibrahim, Iskak enggu Yakub ugaid'a dala ku ipayag kanilan su ngala ku a Kadenan a Mapulu.

<sup>4</sup> Nangaden aku sa kapasadan kanilan sa inggay ku kanilan su kalupan na Kanaan a pindilapuan nilan. <sup>5</sup> 'Gkakineg ku su degeng'u manga taw a Israil sa kapapegkapasang kanilan sabap sa kabpangungulipen kanilan nu manga taw sa Egypt. Na di ku 'gkalipatanan su kapasadan ku. <sup>6</sup> Tembu edtalun ka kanu manga taw a Israil i saki su Kadenan a Mapulu a su Kadenan nu a mapambaya-baya sa lekanu sa kanu kapapegkapasang sa lekanu nu manga taw a Egypt. Sia makanggulalan kanu kabarakat ku na pambaya-bayan ku sekanu enggu ipatala ku kanu manga taw a Egypt su da idsan nin a kasiksan. <sup>7</sup> Na baluyn ku sekanu a manga taw ku enggu saki i mabaluy a Kadenan nu. Na katawan nu den i saki su Kadenan a Mapulu a su Kadenan nu a napambaya-baya sa lekanu sa kanu kapapegkapasang'u manga taw a Egypt. <sup>8</sup> Palun ku sekanu kanu kalupan a inibpasad ku kanu kaapuan nu a su Ibrahim, Iskak enggu Yakub taman sa ibpusaka ku sa lekanu su entu, ka saki man su Kadenan a Mapulu.”

<sup>9</sup> Guna su maitu na inisampay mambu nu Musa su entu kanu manga taw a Israil ugaid'a da nilan pakikinega su Musa ka naawan den silan na inam sabap kanu kapasang'a 'gkatala nilan. <sup>10-11</sup> Daka pidtalun menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Lu ka kanu Piraun ka edtalun ka lun i sugutan nin sa makaganat i manga taw a nan a Israil kanu dalepa nin.”

<sup>12</sup> Ugaid'a nia inisumpat'u Musa kanu Kadenan a Mapulu na “Ilay ka ba!

## **Su Kinaliu 6**

Saki pan a entu i 'bpakikinegen nu Piraun apia su manga taw a Israil na di aku nilan 'bpakikinegen? Di aku man mataw embibitiala.”

<sup>13</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun i pakatawan nilan kanu manga taw a Israil taman kanu Piraun i sinugu silan nu Kadenan sa kapaawa kanu manga taw a Israil sa kanu dalepa a Egypt.

### **Su Tarsilan pantag kanu Musa enggu Harun**

<sup>14</sup> Na nia ba su ama nu uman i sakambinabatan: Na su kaka sa langun a wata nu Israil a si Rubin na nia nin manga wata na si Hanuk, Palu, Hisrun enggu si Karmi. Silan ba a nia su manga muliatan nu Rubin.

<sup>15</sup> Na si Simiun menem na nia nin manga wata a mama na si Yimuil, si Yamin, si Uhad, si Yakin, si Suhar enggu si Saul a nia nin ina na babay sa Kanaan. Na silan menem ba a nia su manga muliatan nu Simiun.

<sup>16</sup> Na si Libi na nakagaos i umul'in sa magatus enggu telupulu enggu pitu lagun. Na nia su manga muliatan nu Libi sia kanu manga wata nin a mama a si Girsun, Kuhat enggu Mirari. <sup>17</sup> Na si Girsun a nia na nia nin manga wata a mama na si Libni enggu si Simi. Na silan ba a nia su manga muliatan nu Girsun. <sup>18</sup> Na nia menem manga wata a mama nu Kuhat na si Amram, Isar, Hibrun enggu si Usil. Na nakagaos i umul'i Kuhat sa magatus enggu telupulu enggu telu lagun. <sup>19</sup> Na si Mirari menem na nia nin manga wata a mama na si Mahli enggu Musi. Na silan ba a nia su manga muliatan nu Libi a nalabit sia kanu tarsilan nilan.

<sup>20</sup> Na su Amram na nagkaluma nin su suled'u ama nin a babay a si Yukibid a nia nilan nambata na su Harun enggu su Musa. Na si Amram na nakagaos i umul'in sa magatus enggu telupulu enggu pitu lagun. <sup>21</sup> Na

## **Su Kinaliu 6 –7**

si Isar na nia nin manga wata a mama na si Kura, Nipig enggu si Zikri.

<sup>22</sup> Na nia menem manga wata a mama nu Usil na si Misail, Ilsapan enggu Sitri.

<sup>23</sup> Na nagkaluma nu Harun si Ilisaba a wata ni Aminadab a suled'i Nasun a nia nilan manga wata a mama na si Nadab, Abihu, Iliasar enggu si Itamar. <sup>24</sup> Na nia manga wata a mama ni Kura na si Asir, Ilkana enggu Abiasap. Na silan ba a nia su manga muliataw nu Kura.

<sup>25</sup> Na si Iliasar a wata ni Harun na nia nin nagkaluma na isa kanu manga wata a babay ni Putil a nia nilan nambata a wata a mama na si Pinias. Na silan ba a entu su muliataw nu Libi.

<sup>26</sup> Na su Harun ba a nia enggu su Musa i sinugu nu Kadenan a Mapulu a makapangunanan sa kanu kaawa nu manga taw a Israil sa kanu dalepa a Egypt a midsesenggaya silan sia luyud kanu tupu nu uman i isa. <sup>27</sup> Silan bun i mimbitiala kanu Piraun sa kapaawa kanu manga taw a Israil sa kanu dalepa a Egypt.

### **Su Kinasugu nu Kadenan kanu Musa enggu Harun lu kanu Piraun**

<sup>28</sup> Na kanu kinambitiala nu Kadenan a Mapulu kanu Musa lu sa Egypt, <sup>29</sup> na nia nin pidtalun na “Saki su Kadenan a Mapulu, na edtalun ka kanu Piraun su langun na pidtalun ku sa leka enggu su edtalun ku pan sa leka.”

<sup>30</sup> Ugaid'a nia inisumpat'u Musa na “Panun ba man i kapakikineg'u Piraun sa laki? Di aku man mataw embibitiala.”

**7** <sup>1</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan kanu Musa na “Baluyun ku seka a mana Kadenan kanu kaadapan nu Piraun enggu su suled'engka a si Harun i mabaluy menem a nabi a mapasampay sa bitiala. <sup>2</sup> Na langun a edtalun ku

### **Su Kinaliu 7**

sa leka na isampay nengka menem kani Harun ka enggu sekanin menem i semampay lu kanu Piraun sa sugutan nin i makaganat den sa dalepa nin a Egypt su manga taw a Israil. <sup>3</sup> Ugaid'a pagkategasen ku su pamusungan nu Piraun sa apia madakel pan i ipailay ku a tanda a kagaipan sia kanu dalepa a Egypt <sup>4</sup> na dili bun makikineg sa lekanu. Ugaid'a ipatala ku kanu manga taw a Egypt su kasiksan sa kanu kapaliu ku kanu langun nu tupu nu manga taw ku a Israil sa kanu dalepa a Egypt. <sup>5</sup> Na amaika maitu na u magedam'u manga taw a Egypt su kapegkagaga ku enggu su kapaganat ku kanu manga taw a Israil kanu dalepa nilan na katawan nilan i saki ba su Kadenan a Mapulu.” <sup>6</sup> Na maitu den ba mambu i pinggula nu Musa enggu Harun. Pinaginugutan nilan su langun nu inisugu nu Kadenan a Mapulu kanilan. <sup>7</sup> Na su kinambitiala nilan kanu Piraun na nakawalupulu lagun i umul'u Musa enggu su Harun menem na nakawalupulu enggu telu lagun i umul'in.

### **Su Tungked'u Harun a Mimbaluy a Nipay**

<sup>8</sup> Na pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun i <sup>9</sup> “Amaika edtalun nu Piraun sa lekanu i mapailay kanu sa kagaipan na idtug'engka Harun su tungked'engka kanu kaadapan nu Piraun ka enggu embaluy a nipay.” <sup>10</sup> Daka linemu den mambu su Musa enggu Harun kanu Piraun ka pinggula nilan den su entu a inisugu nu Kadenan a Mapulu kanilan. Na inidtug mambu nu Harun su tungked'in kanu kaadapan nu Piraun enggu kanu manga 'gkangaunutan, na mimbaluy a nipay su tungked'in. <sup>11</sup> Guna su maitu na inipatawag'u Piraun su manga mategel mangalintaw enggu su mategel mangingilayan a manga taw nin,

## **Su Kinaliu 7**

ka sia makanggulalan kanu kapegkagaga nilan na pinailingan nin kanilan su pinggula nu Harun. <sup>12</sup>Na uman i isa na minidtug kanu tungked'in na mimbaluy bun mambu a nipay ugaid'a lininu nu tungked'i Harun su manga tungked'ilan a entu. <sup>13</sup>Na apia ka maitu na mategas bun su pamusungan nu Piraun ka dala bun sekanin pakikineg kanilan a mana bun su kadtalu nu Kadenan a Mapulu.

### **Su Muna-muna a Siksa: Su Kinambaluy a Lugu nu Langun nu Ig sa Dalepa a Egypt**

<sup>14</sup>Na pidtalun menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Mategas pamun su pamusungan nu Piraun ka di nin bun pedsugutan sa makaawa su manga taw a Israil. <sup>15</sup>Na namag sa mapita Musa, na lu ka kanu ligid'u lawas'a ig ka edtapik ka su tungked a mimbaluy pan a nipay ka angapi ka i kalu nu Piraun kanu lawas'a ig, <sup>16</sup>ka edtalun ka lun i ‘Pinasia aku nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Hibru ka ipapedtalun nin sa laki san sa leka su katigan nin a nia a “Suguti ka den sa makaganat su manga taw ku a Israil asal'a masimba aku nilan lu kanu tawan-tawan a dalepa kagina sampay saguna na di nengka bun silan pedsugutan.”

<sup>17</sup>Tembu ipapedsampay nu Kadenan a Mapulu sa leka su katigan nin a nia a “Natalatantu a makilala nengka i saki ba su Kadenan a Mapulu. Ilay ka! Itapes ku kanu lawas'a ig su tungked a nia, na embaluy a lugu su ig <sup>18</sup>taman sa mamamatay su manga seda enggu 'gkadu su ig taman sa di den mapakay a inemen nu manga taw sa Egypt.” ’ ’ ”

<sup>19</sup>Na pidtalun pamun sa lekanin nu Kadenan a Mapulu i “Edtalun ka kani Harun i kuan nin su tungked'in ka ikayang'in ka enggu mabaluy a lugu

## **Su Kinaliu 7 –8**

su langun nu ig sa kanu dalepa a Egypt pagidsan i lawas'a ig, manga kakal, pawas, 'gkatingkungan a ig apeg den nu langun nu 'bpanaguan sa ig taman sa malapat'a lugu su kalupan nu Egypt.” <sup>20</sup> Na pinggula den nu Musa enggu Harun su entu a inisugu nu Kadenan a Mapulu kanilan, na inikayang'u Harun su tungked'in sia kanu kaadapan nu Piraun enggu kanu 'gkangaunutan. Entu pan ka initapes'in lu kanu ig na midsambuta demun i kinambaluy a lugu nu lawas'a ig <sup>21</sup> taman sa apia su langun nu ig sa kanu dalepa a Egypt na mimbaluy bun a lugu. Na namamatay su manga seda enggu migkadu su ig na di den kapakayan a inemen nu manga taw sa Egypt. <sup>22</sup> Ugaid'a sia nakanggulalan kanu kapegkagaga nu 'bpamangalintaw sa Egypt na nagaga nilan i entu miling tembu matesas bun su pamusungan nu Piraun ka da bun sekanin pakikineg kanu Musa enggu Harun a mana bun su kadtau nu Kadenan a Mapulu. <sup>23</sup> Na makin minuli su Piraun ka da nin ipamamantag su entu a pinggula nilan. <sup>24</sup> Saleta mambu na pegkalut su manga taw sa Egypt kanu ligid'u lawas'a ig asal'a aden mainem'ilan ka di nilan den mainem su ig kanu lawas'a ig.

## **Su Ikadua a Siksa: Su manga Bakalat**

<sup>25</sup> Namakapitu gay den i naipus ulian nu kinapambaluy nu Kadenan a Mapulu kanu lawas'a ig sa lugu.

**8** <sup>1</sup> Na pidtau menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Lu ka kani Piraun ka edtau ka i ipapedtau nu Kadenan a Mapulu sa leka i ‘Suguti ka den sa makaganat su manga taw ku a Israil ka enggu silan makasimba sa laki. <sup>2</sup> Na amaika di ka semugut sa kaganat'ilan na tiuban ku su dalepa nengka sa madakel a bakalat <sup>3</sup> a makapenu kanu lawas'a ig

## Su Kinaliu 8

taman sa mamedtepad lu kanu tulugan nengka taman den kanu bilik'engka apeg'u 'bpagigan nengka taman kanu manga kawalayan nu 'gkangaunutan enggu kanu manga walay nu manga taw nengka. Mameludep bun silan kanu manga 'bpangilutuan nu sa pan enggu lu kanu manga 'bpagusalen nu sa kabpagadum. <sup>4</sup>Na seka taman kanu manga taw nengka enggu kanu manga 'gkangaunutan na sampawan kanu nu madakel a bakalat.' ”

<sup>5</sup> Pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Edtalun ka kani Harun i ikayang'in su tungked'in kanu manga lawas'u ig, kanu manga kakal enggu kanu manga pawas ka enggu makapenu su manga bakalat kanu langun nu entu kanu lusud'u Egypt.” <sup>6</sup>Na endaw demun i kinakayang'u Harun kanu tungked'in na namedsampaw den mambu su manga bakalat taman sa nakapenu den kanu kalupan nu Egypt. <sup>7</sup>Ugaid'a nagaga bun i entu miling'u 'bpamangalintaw nu Piraun a sia luyud kanu kapegkagaga nilan.

<sup>8</sup>Na guna su maitu na inipatawag'u Piraun su Musa enggu su Harun ka pidtalun nin kanilan i “Ipangeni-ngeni nu kanu Kadenan a Mapulu sa iawa nin den i manga bakalat a nia sia sa lekami ka sugutan ku den sa makaganat i manga taw a Israil ka enggu silan makagkurban kanu Kadenan a Mapulu.” <sup>9</sup>Na nia inisumpat'u Musa kanu Piraun na “Uway mambu, edtalun ka bu sa laki u kanu i kiug'engka sa kapangeni-ngeni ku sa leka enggu kanu manga taw nengka taman den kanu manga 'gkangaunutan asal'a maawa su manga bakalat kanu walay nengka taman den kanu kawalayan nu manga taw nengka. Nia bu masama na su danden a bakalat a lu bu kanu lawas'u ig'u Nilu.” <sup>10</sup>Na nia inisumpat'u Piraun na “Namag bun a entu.” Na nia mambu inisumpat'u Musa na “Uway! Manggula su kiug'engka ka enggu nengka katawan i dala man pagidsan

### **Su Kinaliu 8**

nu Kadenan a Mapulu a su Kadenan nami. <sup>11</sup> Na maawa su manga bakalat a nan kanu walay nengka taman den kanu kawalayan nu 'gkangaunutan enggu kanu walay nu manga taw nengka taman sa nia bu masama na su lu bun kanu lawas'a ig'u Nilu.”

<sup>12</sup> Na ginemanat den mambu su Musa enggu su Harun lu kanu kaadapan nu Piraun, ka inipangeni-ngeni den nu Musa kanu Kadenan a Mapulu sa maawa den su manga bakalat a entu a inipatingguma nu Kadenan kanu Piraun. <sup>13</sup> Na pinakikineg mambu nu Kadenan a Mapulu su pangeni-ngeni nu Musa, ka namamatay su manga bakalat lu kanu manga walay nilan enggu kanu embala-bala taman den kanu 'bpangangawidan nilan. <sup>14</sup> Na pinadtatambaka nu manga taw a Egypt su manga bakalat a namamatay, na nakapenu su baw nin kanu lusud'u Egypt. <sup>15</sup> Na guna makasengaw su Piraun sa kanu tiuba a entu a natala nin na midtegas menem su pamusungan nin ka da nin bun pakikinega su Musa enggu su Harun a mana bun su kadtalu nu Kadenan a Mapulu.

### **Su Ikatelu a Siksa: Su manga Kasuk**

<sup>16</sup> Guna su maitu na pidtalun menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Edtalun ka kanu Harun i ikayang'in su tungked'in ka itapes'in lu kanu lupa ka enggu mabaluy a kasuk su libubuk lu kanu lusud'u Egypt.” <sup>17</sup> Na pinggula nilan den mambu su entu. Endaw i kinatapes'u Harun kanu tungked'in lu kanu lupa na mibaluy a kasuk su langun nu libubuk kanu lusud'u Egypt taman sa pibpudu-puduan nilan su manga taw taman den kanu manga binatang. <sup>18</sup> Na 'bpagilingan nu manga 'bpamangalintaw su entu sia luyud kanu kapegkagaga nilan ugaid'a da nilan magaga. Na

## **Su Kinaliu 8**

magidsan pan i taw enggu binatang na dinudsukan nu kasuk. <sup>19</sup>Na nia nadталu nu 'bpamangalintaw kanu Piraun na “Su Kadenan i minggula sa nia.”<sup>n</sup> Ugaid'a matesgas bun su pamusungan nu Piraun ka dala nin bun pakikinega su Musa enggu su Harun a mana bun su kadtalu nu Kadenan a Mapulu.

### **Su Ikatat a Siksa: Su manga Langaw**

<sup>20</sup>Daka pidталu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “'Bpanay ka namag, lu ka kanu lawas'u ig ka 'bpelu ba su Piraun. Edталu ka lun i nia ba su katigan nu Kadenan a Mapulu sa leka, ‘Suguti ka sa makaganat su manga taw ku ka enggu silan makasimba sa laki. <sup>21</sup>Amaika di nengka silan sugutan sa kaganat'ilan na patingguman ku sa leka su makapal a langaw taman den kanu manga taw nengka apeg'u 'gkangaunutan. Na makapenu i entu kanu walay nengka taman den kanu kawalayan nu manga taw nengka a Egypt. Na apia lu kanu liwawaw nu lupa a pendampuan nilan na aden. <sup>22</sup>Ugaid'a kanu entu ba a gay na ibida ku su dalepa a Gusin a pegkalebenan nu manga taw ku. Ka apia satiman a langaw na dala makatingguma kanilan ka enggu nengka katawan i saki ba su Kadenan a Mapulu apia kanu nia ba a dalepa. <sup>23</sup>Na isenggay ku su manga taw ku kanu manga taw nengka. Na namag bun a entu i kanggula ku kanu nia ba a tanda a kagaipan.’ ”

<sup>24</sup>Na pinggula den mambu nu Kadenan a Mapulu su entu ka pinatingguma nin su makapal a langaw kanu walay nu Piraun taman kanu

---

<sup>n</sup> 8:19 **Su Kadenan i minggula sa nia** Na sia kanu basa a Hibu na su lima demun nu Kadenan i minggula sa nia.

## Su Kinaliu 8

kawalayan nu manga taw nin. Na sangat a nakabinasa kanu lusud'u Egypt su entu.

<sup>25</sup> Guna su maitu na inipatawag'u Piraun su Musa enggu su Harun ka pidtalun nin kanilan i “Uway! Sugutan ku den sekanu sa makagkurban kanu kanu Kadenan nu ugaid'a sia kanu bu kanu lusud'u Egypt.” <sup>26</sup> Na nia inisumpat'u Musa na “Di man mawagib i sia kami 'gkurban kanu Kadenan nami a Mapulu ka makangingilu i entu kanu manga taw a Egypt. Na amaika sia nami 'gkurbanan su Kadenan a Mapulu na mangingingilu su manga taw a Egypt sa lekami na tabia bun ka pamalantayn kami nilan sa watu. <sup>27</sup> Na dait man a makalu kami kanu tawan-tawan a dalepa ka enggu kami makagkurban kanu Kadenan nami a Mapulu a mana su inisugun nin sa lekami. Na nasisita i telu gay i kalakaw nami sa entu.” <sup>28</sup> Na nia inisumpat'u Piraun na “Sugutan ku sekanu sa kagkurban nu kanu Kadenan nu a Mapulu lu sa tawan-tawan a dalepa ugaid'a da kanu bu gaid temangka. Na ipangeni-ngeni aku nu bu.” <sup>29</sup> Na nia mambu pidtalun nu Musa na “Uway! Na endaw i kaganat ku sia na ipangeni-ngeni ku kanu Kadenan a Mapulu i namag bun a entu na iawa nin den sa lekanu su makapal a nia a langaw. Ugaid'a di kami nengka menem magakali sa di nengka kasugut sa lekami sa kagkurban nami kanu Kadenan a Mapulu.”

<sup>30</sup> Na guna su maitu na ginemanat den su Musa kanu kaadapan nu Piraun ka nangeni-ngeni kanu Kadenan a Mapulu. <sup>31</sup> Na pinakikineg mambu nu Kadenan a Mapulu su pangeni-ngeni nu Musa ka iniawa nin su manga langaw kanu walay nu Piraun taman kanu manga kawalayan nu manga 'gkangaunutan enggu kanu manga taw nin sa apia satiman na dala nasama lun. <sup>32</sup> Ugaid'a pinagkategas bun nu Piraun su pamusungan nin ka dala nin bun suguti sa makaganat su manga taw a Israil.

## Su Kinaliu 9

### Su Ikalima a Siksa: Su Pakapatay a Sakit kanu manga Pangangayamen nu manga Taw a Egypt

**9**<sup>1</sup> Na nia menem pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Lu ka kanu Piraun ka edtalu ka lun i ipapedtalu nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Hibru i ‘Suguti ka den sa makaganat su manga taw ku ka enggu silan makasimba sa laki. <sup>2</sup> Ka amaika di nengka pamun silan sugutan sa kaganat'ilan <sup>3</sup> na saki demun i mapatingguma sa kanu mapasang a tiuba a mana su sakit a makapatay kanu manga pangangayamen nu apeg den nu manga kuda, kimar,<sup>o</sup> unta, sapi, bili-bili enggu su manga kambing'u. <sup>4</sup> Ugaid'a di ku iamung su manga pangangayamen nu manga taw ku a Israil sa apia satiman na da demun matay lun.’ ” <sup>5</sup> Na tinalanged den mambu nu Kadenan a Mapulu su gay a kanggula nin lun sa nia nin pidtalu na “Namag demun a entu i kapatingguma ku kanu nia ba a tiuba.”

<sup>6</sup> Na kanu temundug demun a gay na pinatingguma den ba nu Kadenan a Mapulu su entu a tiuba. Na langun nu pangangayamen nu manga taw a Egypt na naibped matay ugaid'a su langun nu pangangayamen nu manga taw a Israil na apia satiman na da demun minatay lun.

<sup>7</sup> Na inipaamad'u Piraun su entu u benal a apia satiman na da demun minatay kanu pangangayamen nu manga taw a Israil. Ugaid'a apia ka maitu sa naamad'in sa apia satiman na da demun minatay lun na mategas pamun su pamusungan nu Piraun ka da nin bun suguti a makaganat su manga taw a Israil.

---

<sup>o</sup> 9:3 Su **kimar** sia na makalagid sa kuda ugaid'a manaut bu sa kuda.

## **Su Kinaliu 9**

### **Su Ikanem a Siksa: Su Mawaga**

<sup>8</sup>Na guna su maitu na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun i “Akup kanu sa aw lu kanu pugun ka isambulak'engka Musa lu sa pulu lu kanu kaadapan nu Piraun <sup>9</sup>ka enggu maumbal a libubuk a makalapat kanu lusud'u Egypt a sabapan a kapamangetu na mawaga kanu manga taw a Egypt taman den kanu manga binatang.”

<sup>10</sup>Daka minakup den mambu silan sa aw lu kanu pugun entu pan ka inisambulak'u Musa lu sa pulu kanu kaadapan nu Piraun a sabapan na kinapamangetu na mawaga kanu manga taw a Egypt taman den kanu manga binatang. <sup>11</sup>Na su 'bpamangalintaw na di nilan den 'gkagaga pedtindega su Musa ka pinamangetuan bun silan na mawaga a mana bun su langun nu manga taw a Egypt. <sup>12</sup>Ugaid'a pinadtegas bun nu Kadenan a Mapulu su pamusungan nu Piraun ka dala nin bun pakikinega su Musa enggu su Harun a mana bun su kadtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

### **Su Ikapitu a Siksa: Su Kinaulan sa Ilu**

<sup>13</sup>Na pidtalu menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “'Bpanay ka lemu kanu Piraun ka edtalu ka lun i nia ba i ipapedtalu nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Hibru i ‘Suguti ka den sa makaganat su manga taw ku a Israil ka enggu silan makasimba sa laki. <sup>14</sup>Ka amaika di nengka silan sugutan na patingguman ku den sa leka enggu kanu manga taw nengka taman kanu manga 'gkangaunutan su sangat i kapasang'in a manga tiuba ka enggu nengka katawan i da man pagidsan ku i kapegkagaga nin sia sa dunia. <sup>15</sup>Na apia kanu nauna paman na

## Su Kinaliu 9

mapakay a imatayan ku seka sa katiuba ku sa leka taman kanu manga taw nengka <sup>16</sup>ugaid'a da ku enggula i entu ka enggu nengka mailay su laki a kabarakat taman sa mabadtug su ingala ku kanu lusud'u dunia. <sup>17</sup>Ugaid'a seka na sampay saguna na ibpemamasela nengka pamun i ginawa nengka sa di nengka kapedugsugut sa kaganat'u manga taw ku. <sup>18</sup>Na namag bun a entu kanu maya bun ba a kutika, na paulanen ku sa sangat i kapasang'in a ulan a ilu a dala pamun pagidsan nin iganat sa kinapangaden kanu dalepa a Egypt sampay den saguna. <sup>19</sup>Na pasugui ka Piraun su manga taw nengka sa isilung'ilan su manga pangangayamen nengka enggu su langun pan nu kaaden nengka a lu sa benday kagina magidsan pan i manga taw enggu pangangayamen a katabuan lu sa benday na nanget a matay u kadadsangan nu ulan a ilu.' ”

<sup>20</sup>Na su ped a 'gkangasaligan nu Piraun a nangagilekan kanu katigan a entu nu Kadenan a Mapulu na inisilung'ilan mamagayas su langun nu manga pangangayamen nilan enggu pinasilung'ilan bun su langun nu manga ulipen nilan. <sup>21</sup>Ugaid'a su dala pamamantag kanu katigan a entu nu Kadenan a Mapulu na pinadtaday nilan den su pangangayamen nilan taman kanu manga ulipen nilan lu kanu benday.

<sup>22</sup>Na pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Ikayang'engka den su lima nengka ka enggu mulan den sa ilu kanu lusud'u Egypt. Na kaulanan su manga taw enggu su manga binatang taman den kanu langun nu pamumulanen nilan.” <sup>23</sup>Na inikayang den mambu nu Musa su tungked'in, daka midsambuta demun i kinadsalengan nu lugung enggu kinatalas'u kilat taman kanu lupa, ka pinaulan den nu Kadenan a Mapulu sa ulan a ilu kanu kalupan nu Egypt. <sup>24</sup>Na 'bpangiseg bun su kabpagulan sa ilu enggu su kapedtalas'u kilat. Na dala i nia pagidsan nin

## Su Kinaliu 9

i kapasang'in a kinaulan sa ilu iganat kanu kinapangaden kanu dalepa a Egypt. <sup>25</sup>Na sangat a naminasakan su nia ba kanu manga taw enggu kanu langun nu binatang a natabu lu sa liu taman den kanu langun nu pamumulanen sa kanu kalupan nu Egypt. Na su manga palakayu-kayuan na nangatebped-tebped. <sup>26</sup>Na nia bu dala makalalagit kanu ulan a entu a ilu na su dalepa a Gusin a pegkalebenan nu manga taw a Israil.

<sup>27</sup>Guna su maitu na inipatawag'u Piraun su Musa enggu Harun ka pidtalun nin kanilan i “Saguna a timpu na pedtaliman ku den i mindusa aku. Saki enggu su manga taw ku na nalimban, na saben-sabenal a 'gkabenalan kami nu Kadenan a Mapulu. <sup>28</sup>Na ipangeni-ngeni nu kanu Kadenan a Mapulu i patelenen nin den su kabpelugung a nia enggu kabpagulan sa ilu ka sugutan ku den sa makaganat kanu enggu di ku den a benal sekanu ungenen.”

<sup>29</sup>Na nia inisumpat'u Musa na “Endaw i kaliu ku kanu nia a ciudad na mangeni-ngeni aku den kanu Kadenan a Mapulu sa temelen den i kabpelugung a nia enggu kabpagulan sa ilu ka enggu nengka katawan i nia kigkuan kanu dunia na su Kadenan a Mapulu. <sup>30</sup>Ugaid'a 'gkatawan ku bun i seka enggu su manga 'gkangasaligan na dikena pamun 'gkangagilekan kanu Kadenan a Mapulu.”

<sup>31</sup>Na nabinasa su manga pamumulanen a 'bpagumbalen a ginis enggu su bantad a barli kagina kanu nia a timpu na pedsabpeten den su bantad a barli enggu 'bpamangulak menem su manga pamumulanen a 'bpagumbalen a ginis. <sup>32</sup>Ugaid'a su ped a manga bantad na dala bun mabinasa kagina nauli i kinapangengetu nin.

<sup>33</sup>Na daka ginemanat den mambu su Musa kanu kaadapan nu Piraun ka linemiu kanu ciudad ka nangeni-ngeni kanu Kadenan a Mapulu.

## Su Kinaliu 9 –10

Daka tinemelen mambu su kabpelugung enggu su kabpagulan apeg'u kapendadsang'u ulan a ilu kanu kalupan. <sup>34</sup> Na guna menem mailay nu Piraun i tinemelen den su kabpelugung enggu su kabpagulan sa ilu na mindusa menem sekanin 'bpaluman. Na pinadtegas menem'u Piraun su pamusungan nin taman kanu manga 'gkangaunutan. <sup>35</sup> Na dala nin bun suguti sa makaganat su manga taw a Israil a mana bun su kadtalu nu Kadenan a Mapulu a sia nakanggulalan kanu Musa.

### Su Ikawalu a Siksa: Su Makapal a Tapudi

**10** <sup>1</sup> Guna su maitu na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Lu ka kanu Piraun ka pinadtegas ku menem su pamusungan nin apeg'u 'gkangaunutan. Na penggulan ku i nia ka enggu ku makapailay kanilan su manga tanda ku a kangagaipan <sup>2</sup> enggu mapanudtul'u kanu manga muliataw<sup>p</sup> nu u panun i kinapanama ku kanu manga taw a Egypt a sia nakanggulalan kanu kabarakat a inipailay ku kanilan. Na amaika maitu na katuntayan nu i saki ba su Kadenan a Mapulu.”

<sup>3</sup> Na linemu mambu su Musa enggu Harun kanu Piraun ka pidtalu nilan den i “Na ipapedtalu nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga Hibru i ‘Kanu pan basi i kapangalimbaba na ginawa nengka sa laki? Suguti ka su manga taw ku sa kaganat'ilan sia ka enggu aku nilan masimba. <sup>4</sup> Ka amaika dili nengka silan sugutan sa kaganat'ilan na namag bun a entu na patingguman ku kanu dalepa nengka su makapal a tapudi. <sup>5</sup> Na makapenu i nia kanu kalupan nengka taman sa di mailag su lupa sa kanu kakapal'in. Na ibpeden nilan su langun nu dala mabinasa sa kanu

---

<sup>p</sup> 10:2 Su **muliataw** sia na su manga taw a Israil.

## Su Kinaliu 10

kinaulan sa ilu apeg den nu manga palakayu-kayuan a 'bpamangetu lu sa benday. <sup>6</sup>Na mamakapenu silan kanu manga walay nengka enggu kanu manga kawalayan nu 'gkangaunutan taman den kanu langun nu taw a Egypt. Na su maya ba i kapasang'in a manggula na dala pamun manggula kanu lusud'u Egypt iganat sa ganatan.' ” Entu pan ka ginanatan nu Musa su Piraun.

<sup>7</sup>Na nia pidtalu nu 'gkangasaligan nu Piraun sa lekanin na “Taman sa kanu pan basi i nia a kapapegkapasang sa lekitanu nu nia a taw? Suguti ka den man silan sa kaganat'ilan asal'a masimba nilan su Kadenan nilan a Mapulu. Di nengka 'gkailay i 'gkabinasa den su dalepa tanu a nia a Egypt?”

<sup>8</sup>Na guna su maitu na pinambalingan nu Piraun su Musa enggu su Harun ka pidtalu nin i “Ganat kanu den ka enggu kanu makasimba kanu Kadenan nu a Mapulu ugaid'a entain ba i manga pabpagunuten nu?”

<sup>9</sup>Na nia inisumpat'u Musa na “Langun nami, pagidsan i manguda atawa ka matua apeg den nu manga wata nami a babay-mama. Pananggiten nami bun su manga bili-bili, kambing enggu su manga sapi kagina pedsela-sela kami kanu Kadenan a Mapulu.” <sup>10</sup>Na nia menem pidtalu nu Piraun na “Uway, tapiden kanu nu Kadenan a Mapulu amaika sugutan ku sekanu sa kaganat'u sia a kaped su sakambinabatan nu, ugaid'a 'gkatusan a benal i aden 'gkapagitung'u a dikena mapia. <sup>11</sup>Na dili ku man i entu sugutan. Sekanu bu a manga mama i makaganat ka enggu makasimba kanu Kadenan nu a Mapulu a mana bun su 'bpangenin nu sa laki.” Na entu pan ka pinaawa silan nu Piraun kanu kaadapan nin.

## Su Kinaliu 10

<sup>12</sup> Na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Ikayang'engka su lima<sup>q</sup> nengka ka enggu makatingguma su manga tapudi sia sa lusud'u Egypt. Na ibpeden nilan keman su langun nu nangasama a pamumulanen a dala mabinasa kanu kinaulan sa ilu.”

<sup>13</sup> Daka inikayang den mambu nu Musa su tungked'in entu pan ka pinasanggiup'u Kadenan a Mapulu su sambel kanu kalupan nu Egypt a sia nakabpun sa sebangkan kanu dalem'u nagagabian enggu nalalamagan. Na kanu kinagkapita na nakatingguma kanu kalupan nu Egypt su makapal a tapudi a nadtapik'u sambel. <sup>14</sup> Na nakalapat i entu kanu lusud'u Egypt. Na su maya ba i kakapal'in a tapudi na da pamun manggula sia sa Egypt iganat sa ganatan enggu di den i nia manggula 'bpaluman. <sup>15</sup> Na di den 'gkailag su lupa kanu kakapal'u tapudi. Na langun nu manga pamumulan a nangasama kanu kinaulan sa ilu na inibped'ilan keman apeg den nu unga nu palakayu-kayuan. Na da den mailay nengka a gadung pan, da den palakayu-kayuan, da den pamumulanen a nasama pan lu kanu manga benday.

<sup>16</sup> Na inipatawag mamagayas'u Piraun su Musa enggu su Harun sa nia nin pidtalu kanilan na “Nakandusa aku kanu Kadenan nu a Mapulu taman sa lekanu. <sup>17</sup> Na ampun aku nu bu kanu nia ba a kinandusa ku enggu ipangeni-ngeni nu bu kanu Kadenan nu a Mapulu sa iawa nin den sa laki su tiuba a nia a pakapatay.”

<sup>18</sup> Daka ginanatan nu Musa su Piraun ka nangen-ngeni kanu Kadenan a Mapulu. <sup>19</sup> Daka pinasanggiup mambu nu Kadenan a Mapulu su sangat i kabagel'in a sambel a ebpun sa sedepan enggu makasedseg su manga tapudi lu kanu Maliga a Lagat. Na da mambu nasama a tapudi kanu

---

<sup>q</sup> 10:12 Inikayang'i Musa su lima nin ugaid'a pedsagedan nin bun su tungked'in.

## **Su Kinaliu 10**

lusud'u Egypt. <sup>20</sup> Ugaid'a pinagkategas bun nu Kadenan a Mapulu su pamusungan nu Piraun ka da nin bun suguti sa makaganat su manga taw a Israil.

### **Su Ikasiyaw a Siksa: Su Kinagkalibuteng'u Dalepa a Egypt**

<sup>21</sup> Na nia pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Ikayang'engka su lima nengka ka enggu pegkalibuteng sa tidtu-tidtu su lusud'u Egypt.”

<sup>22</sup> Na inikayang den mambu nu Musa su lima nin, daka migkalibuteng mambu sa tidtu-tidtu su lusud'u Egypt kanu dalem'u telu gay. <sup>23</sup> Na da isa bu kanu manga taw sa Egypt i linemiu kanu manga walay nilan ka di den silan pamakapagilaga sa kalibuteng ugaid'a su pegkalebenan nu manga taw a Israil na dala 'gkalibuteng.

<sup>24</sup> Na inipatawag menem'u Piraun su Musa ka pidtalun nin sa lekanin i “Ganat kanu den! Simba kanu den kanu Kadenan a Mapulu enggu paunut'u den su sakambinabatan nu ugaid'a itabun nu su manga pangangayamen nu.” <sup>25</sup> Ugaid'a nia inisumpat'u Musa lun na “Panun a entu i manggula nin? Suguti kami sa aden makagkurban nami kanu Kadenan a Mapulu. <sup>26</sup> Nasisita a mapananggit'ami su langun nu manga pangangayamen nami enggu apia satiman na dala matagak lun. Ka di nami pan katawan u ngin a pangangayamen i dait a makagkurban nami kanu Kadenan a Mapulu a su Kadenan nami, ka sekali nami pan katawan su entu na amaika lu kami den.”

<sup>27</sup> Ugaid'a pinagkategas menem'u Kadenan a Mapulu su pamusungan nu Piraun ka da nin bun silan suguti sa makaganat <sup>28</sup> sa nia nin pidtalun kanu Musa na “Awa ka sia sa kasangulan ku'a! Da ka den mapailay sa

## Su Kinaliu 10 –11

laki 'bpaluman ka sa temundug a kailay ku sa leka, na matay ka den.”

<sup>29</sup>Na nia inisumpat'u Musa na “Benal ka! Na mana bun su kadtalu nengka na di ku den seka mailay 'bpaluman.”

### Su Kinapayag pantag kanu Kapatay nu Kaka sa Langun a Wata a Mama

**11** <sup>1</sup>Na saleta na nadtalun den nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Mapatingguma aku pamun sa satiman a tiuba kanu Piraun taman kanu langun nu taw a Egypt. Na dikena bu sekanin matag semugut sa kaawa nu ka sekanin pan i mapaawa sa lekanu langun. <sup>2</sup>Na edtalun ka kanu manga taw a Israil magidsan pan i babay-mama i mamangeni silan sa bulawan enggu pilak sa kanu manga pagubay nilan a taw a Egypt.”

<sup>3</sup>Saleta mambu na kanu entu ba na pinagkalemek den nu Kadenan a Mapulu su pamusungan nu manga taw a Egypt sa kanu manga taw a Israil. Na sia kanu kapegkailay nu 'gkangasaligan nu Piraun taman kanu langun nu taw a Egypt na badtug a taw su Musa.

<sup>4</sup>Na nia pan pidtalu nu Musa kanu Piraun na “Nia ba su katigan nu Kadenan a Mapulu, ‘Na magabi a entu sa kanu manga luk i gay na mukit aku kanu lusud'u Egypt. <sup>5</sup>Na mamamatay su langun nu manga kaka sa langun a wata a mama nu taw a Egypt iganat kanu kaka sa langun a wata a mama nu Piraun a pendatu taman den kanu manga kaka sa langun a wata nu mababa den sa langun a ulipen<sup>r</sup> apeg den nu langun

---

<sup>r</sup> 11:5 Su **mababa den sa langun a ulipen** sia sa Hibu na su babay a ulipen a pagagaling. Nia ipebpagilay sia na apia su wata nu Piraun a mapulu den sa langun enggu su wata nu babay a ulipen a mababa den sa langun na isa bu i matala nilan ka matay bun silan langun.

### **Su Kinaliu 11 –12**

nu paganayan a pipis'u manga pangangayamen nu. <sup>6</sup>Na nia nengka bu makineg kanu lusud'u Egypt na su sangat i katanug'in a kabpaguliang, na da pamun i nia manggula iganat sa ganatan enggu di den i nia manggula 'bpaluman. <sup>7</sup>Ugaid'a lu kanu dalepa nu manga taw a Israil na dala makineg'engka lun a makaingel kagina da silan kagkaidi pagidsan i taw atawa ka pangangayamen, apia sangungu na asu na da makineg'engka. Na kanu maya ba a ukit na katawan nu i kapapembidaya nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a Israil sa kanu manga taw a Egypt.' <sup>8</sup>Na semugiud sa laki su langun nu 'gkangaunutan sa nia nilan madtalu na 'Ganat ka den enggu paunut ka su langun nu manga taw nengka.' Na kanu entu bun ba a gay na gemanat aku mambu."

Guna su maitu na ginemanat su Musa lu kanu kaadapan nu Piraun a 'gkasakit a benal i ginawa nin.

<sup>9</sup>Na mana bun su pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa a "Di kanu man pakikinegen nu Piraun ka enggu madakel pan i kagaipan a makapailay ku sia kanu lusud'u Egypt." <sup>10</sup>Na pinggula nu Musa enggu Harun su langun nu entu a kangagaipan sia kanu kaadapan nu Piraun. Ugaid'a apia ka maitu na pinadtegas bun nu Kadenan a Mapulu su pamusungan nu Piraun sa di nin kapedugsugut sa kanu kaganat'u manga taw a Israil kanu dalepa nin.

### **Su Kanduli nu Kalipuas enggu su Pan a Dala Pakembang'in**

**12** <sup>1</sup>Na nia pan pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun na <sup>2</sup>"Na su nia ba a ulan-ulan na nia ba i mabaluy a muna-muna a ulan-ulan sa lekanu. Na nia bun ba i mabaluy a ika-isa a

## Su Kinaliu 12

ulan-ulan nu salagun sia sa lekanu. <sup>3</sup> Na edtal nu kanu langun nu manga taw a Israil i su ikasapulu a gay kanu nia ba a ulan-ulan na magadil su uman i sakambinabatan sa satiman a manguda a bili-bili. <sup>4</sup> Na amaika su sakambinabatan ka paidu bu silan enggu di nilan maibped su satiman a bili-bili na inggay nin su sabad kanu pagubay nin ka embaden nilan sia kanu ngin i kadakel'ilan enggu sia kanu kadakel'u makakan lun. <sup>5</sup> Nia dait na mama a bili-bili atawa ka kambing a dala tila nin enggu nakasalagun pamun i umul'in. <sup>6</sup> Na tuganul'u muna su entu taman kanu ikasapulu enggu pat gay kanu nia ba a ulan-ulan. Entu pan ka kanu kadsukilep'in na sumbalin den nu manga taw a Israil su entu a pangangayamen. <sup>7</sup> Na kua kanu sa kanu lugu nu entu ka pangiguli nu su manga ligid enggu pulu nu bengawan nu walay a pegkanan nu kanu entu a pinanumbali. <sup>8</sup> Na kanu entu bun ba a magabi na kanu su pinamagiaw nu a bili-bili atawa ka kambing apeg'u pan a da pakembang'in enggu su manga mapait a manga kamu. <sup>9</sup> Na di dait a ken nu su entu sa mailaw atawa ka tininda, ka pagiaw nu bu sa dala kulang'in apia su ulu enggu manga ay nin taman kanu manga tinay nin na di nu ibpagawa. <sup>10</sup> Na ibped'u keman su entu ka nia dait na dala kapitan lun, ka u aden masama lun na tutung'u. <sup>11</sup> Na sia kanu kapegkan nu na adil kanu den sa kaawa nu, nakambalegkas kanu den enggu nakabpakut kanu den taman sa nakasangan nu den su manga ampis'u ay nu enggu nakua nu den su manga tungked'u. Na pamagayas kanu kanu kapegkan nu, ka nia den ba su Kanduli nu Kalipuas'u Kadenan a Mapulu.<sup>s</sup>

---

<sup>s</sup> 12:11 Su **Kanduli nu Kalipuas'u Kadenan a Mapulu** sia sa basa a Hibru na su kinalampas'u Kadenan a Mapulu. Su ukit a kinalipuas'u Kadenan na mana su kinalampas'in kanu manga walay a aden tanda nin a lugu lu kanu bengawan ka enggu dili matay su kaka sa langun na wata nilan a mama.

## Su Kinaliu 12

<sup>12</sup>“Na kanu entu ba a magabi na mukit aku kanu lusud'u Egypt ka imatayan ku su langun nu kaka a wata a mama nu manga taw a Egypt apeg den nu paganayan a pipis'u manga pangangayamen nilan. Na siksian ku den su langun nu pegkakadenanen nu manga taw a Egypt ka saki man ba su Kadenan a Mapulu. <sup>13</sup>Na su lugu ba a entu a inibetad'u i mabaluy a tanda sa lu kanu ba pegkaleben, na u mailay ku su entu a lugu na lampasan ku su entu a walay. Na dili kanu makalalagit amaika siksian ku den su lusud'u Egypt.

<sup>14</sup>“Na tanudi nu su entu a gay enggu idsela-sela nu uman lagun a Kanduli nu kanu Kadenan a Mapulu. Na su nia ba a atulan na inggulalan nu taman den kanu manga temundug pan a muliataw nu. <sup>15</sup>Na sia kanu dalem'u pitu gay na nia nu bu kan a pan na su pan a dala pakembang'in. Na kanu muna-muna demun a gay na iawa nu su langun nu pakembang kanu manga walay nu kagina apia entain i keman sa pan a aden pakembang'in iganat kanu entu ba a gay taman kanu ikapitu nin gay na ipitas kanu lumpukan nu manga taw a Israil. <sup>16</sup>Na kanu muna-muna a gay enggu kanu ikapitu nin gay na endidilimudan kanu enggu da kanu enggalebek ka simba kanu bu sa laki. Na nia tabia a manggalebek'u na su kapamaginatul'u bu kanu makan nu.

<sup>17</sup>“Na idsela-sela nu su Kanduli nu Pan a Dala Pakembang'in a tademan kanu nia ba a gay a kinalipuas ku sa lekanu a manga taw a Israil sa dalepa a Egypt a midsesenggaya kanu sia luyud kanu tupu nu uman i isa enggu idsela-sela nu i nia taman kanu manga temundug pan a manga muliataw nu. <sup>18</sup>Na kanu magabi kanu ikasapulu enggu pat gay

## Su Kinaliu 12

kanu muna-muna a ulan-ulan taman kanu magabi nu ikaduapulu enggu isa a gay kanu entu bun ba a ulan-ulan na nia nu bu kan a pan na su pan a dala pakembang'in. <sup>19</sup>Na kanu dalem'u pitu gay na dait a dala mailay a pakembang kanu lusud'u walay nu ka apia entain i keman sa aden pakembang'in magidsan pan i taw a Israil atawa ka dikena na ipitas kanu lumpukan nu manga taw a Israil. <sup>20</sup>Na apia endaw kanu nakambetad na da kanu a benal keman sa pan a aden pakembang'in ka nia nu bu kan a pan na su pan a dala pakembang'in.”

<sup>21</sup>Na guna su maitu na inipatawag'u Musa su langun nu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka pidtalun nin kanilan i “Kemua su langun nu sakambinabatan nu sa bili-bili ka sumbalin nilan ka idsela-sela nilan su Kanduli nu Kalipuas. <sup>22</sup>Na sia nu paigis su lugu nu entu kanu matikungkung a ladia entu pan ka kua kanu sa manga sapak'u kayu<sup>t</sup> ka isumek'u ka ikigul'u kanu manga ligid enggu pulu nu bengawan nu. Na dala lemiu kanu manga walay taman sa mapita. <sup>23</sup>Ka amaika mokit su Kadenan a Mapulu ka imatayan nin den su kaka a wata a mama nu manga taw a Egypt na lampasan nin su manga walay amaika aden mailay nin lun a lugu lu kanu manga ligid enggu pulu nu bengawan nin. Na di nin sugutan a makaludep kanu manga walay nu su 'bpangimatay kanu manga kaka a wata a mama.

<sup>24</sup>“Na su nia a atulan na dait a inggulalan nu taman den kanu manga muliataw nu taman sa taman. <sup>25</sup>Na amaika makalu kanu den kanu kalupan a inibpasad'u Kadenan a Mapulu a ibpagenggay nin sa lekanu na

---

<sup>t</sup> 12:22 **sapak'u kayu** Su nia a kayu na nia nin ngala sa basa a Hibu na ezob. Madakel i ulak'in a manaut tembu ba inusal'ilan sa kinapangigul'ilan sa lugu kanu bengawan nu manga walay nilan.

## **Su Kinaliu 12**

patalus'u bun su nia ba a penggulan. <sup>26</sup>Na amaika idsa nu manga wata nu i 'Ngin i maena nu nia ba a penggulan?' <sup>27</sup>na nia nu edtalun na 'Nia ba su kurban nu Kanduli nu Kalipuas a kapedsele-sela kanu Kadenan a Mapulu kagina linampasan nin su manga walay tanu a manga taw a Israil lu sa Egypt kanu timpu a kinapangimatay nin kanu manga kaka sa langun a wata a mama nu manga taw a Egypt.' "

Na guna mapasad edtalun nu Musa su entu na sinemugiud su manga taw a Israil ka sinimba nilan su Kadenan a Mapulu. <sup>28</sup>Na pinaginugutan mambu nu manga taw a Israil su inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun.

### **Su Ikasapulu a Siksa: Su Kapatay nu Kaka sa Langun a Wata a Mama nu manga Taw a Egypt**

<sup>29</sup>Na kanu entu bun ba a magabi sa kanu luk i gay na inimatayan nu Kadenan a Mapulu su langun nu kaka a wata a mama sa Egypt iganat kanu kaka a wata a mama nu Piraun a pendatu kanu Egypt taman den kanu kaka a wata a mama nu manga bilanggu. Inimatayan nin bun su langun nu paganayan a pipis'u manga pangangayamen nilan. <sup>30</sup>Na kanu entu bun ba a magabi na nakagedam su Piraun enggu su manga 'gkangaunutan taman den kanu manga taw a Egypt. Na sangat a mapasang a kinapamanguliang'u manga taw a Egypt kagina dala isa bu a walay i dala minatay lun. <sup>31</sup>Na kanu entu bun ba na pinasuguan nu Piraun su Musa enggu su Harun ka inipadtalu nin kanu sinugu nin i "Awa kanu den langun! Ganati kami nu den ka enggu kanu den makasimba kanu Kadenan nu a Mapulu a mana su pedtalun nu a entu. <sup>32</sup>Na pananggit'u

## **Su Kinaliu 12**

den su langun nu pangangayamen a mana su pedtalun nu, ka awa kanu den, ugaid'a ipangeni-ngeni aku nu bu kanu Kadenan nu a Mapulu sa latan aku nin sa nanam.”

<sup>33</sup> Saleta mambu na su manga taw a Egypt na pinapamagayas'ilan den mapaganat su manga taw a Israil lu kanu dalepa nilan ka nia nilan 'gkadtalu na “Maibped tanu den matay.” <sup>34</sup> Na ginemanat den mambu su manga taw a Israil a pinamusay nilan su manga inadum a arina a dala pakembang'in enggu dala den maawa kanu inaduman lun ka pinutus'ilan bu kanu balegkas'ilan. <sup>35</sup> Saleta mambu na napaginugutan den nu manga taw a Israil su kadtalu nu Musa kanilan a mamangeni silan kanu manga taw a Egypt sa manga bulawan, pilak enggu balegkas. <sup>36</sup> Na inenggay nilan mambu su entu sabap sa inipagkahanda nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a Egypt i kasuatan nilan su manga taw a Israil. Na kanu maya ba a ukit na nakua nilan su manga kaaden nu manga taw a Egypt.

### **Su Kapabpelu kanu manga Taw a Israil lu sa Egypt**

<sup>37</sup> Na iganat sa dalepa a Ramisis 'bpawang sa dalepa a Sukut na linemalag bu su manga taw a Israil. Na manga nem gatus ngibu i kadakel'u manga mama bu liu pan su manga babay enggu manga wata <sup>38</sup> apeg'u manga lapu a minunut sa kanilan taman den kanu madakel a benal a pangangayamen nilan magidsan pan i kambing, bili-bili atawa ka sapi. <sup>39</sup> Na inilutu nilan su nadtapik'ilan a entu a inadum a arina a dala pakembang'in a da nilan malakay milutu sa kanu kabpamagayas'ilan pengganat lu sa Egypt.

## **Su Kinaliu 12**

<sup>40</sup>Na nakapat gatus enggu telupulu lagun i kinagkakaleben nu manga taw a Israil lu sa Egypt. <sup>41</sup>Na kanu kinaipus'u pat gatus enggu telupulu lagun na nakaganat silan kanu dalepa a Egypt. Na entu demun ba a gay na nakaganat silan langun a manga taw nu Kadenan a Mapulu a nakadsesenggaya sia luyud kanu tupu nu uman i isa. <sup>42</sup>Na kanu magabi ba a entu a kinaganat'ilan lu na tiniakapan silan nu Kadenan a Mapulu. Na iganat sa entu ba a timpu na uman lagun na ipedsela-sela nilan su kinatiakap'u Kadenan sa kanilan. Na taman kanu manga temundug pan a manga muliataw nilan na ipedsela-sela nilan bun su entu.

## **Su Atulan nu Kanduli nu Kalipuas**

<sup>43</sup>Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun i “Nia ba i atulan kanu Kanduli nu Kalipuas, na di dait a keman su manga lapu kanu manga pegken a pinagadil kanu entu a Kanduli. <sup>44</sup>Ugaid'a su ulipen a napamasa na mapakay a keman amaika napaletak den silan. <sup>45</sup>Na di bun 'gkaalus a keman su manga lapu a gumagalebek a pembayadan. <sup>46</sup>Na su sinumbali kanu kanduli na sia bu pegken kanu ludep'u walay, di 'gkaalus a iliu kanu walay enggu di bun mapakay a panebpeden su manga tulan nin. <sup>47</sup>Na dait a idsela-sela i nia nu langun nu manga taw a Israil. <sup>48</sup>Na amaika aden manga lapu sia kanu pegkalebenan nu i miug mamung sa lekanu kanu kapedsele-sela nu kanu Kanduli nu Kinalipuas'u Kadenan a Mapulu na nia dait na mapapaletak muna su langun nu mama nu sakambinabatan nilan. Na entu pan ba ka malusud silan kanu manga taw a Israil enggu makaamung silan kanu entu a kapedsele-sela. Ugaid'a di mapakay a makakan kanu kanduli su taw a da mapapaletak. <sup>49</sup>Na su nia

## Su Kinaliu 12 –13

ba a atulan na nakabpaliugat kanu langun nu manga taw a Israil taman den kanu manga lapu a nakasimbul sa lekanu.”

<sup>50</sup> Na guna su maitu na pinggula mambu nu langun nu manga taw a Israil su kasuguan nu Kadenan a Mapulu kanu Musa enggu Harun.

<sup>51</sup> Na kanu entu bun ba a gay na pinaliu nu Kadenan a Mapulu su langun nu manga taw a Israil kanu dalepa a Egypt a nakadsesenggaya silan sia luyud kanu tupu nu uman i isa.

### Su manga Atulan kanu Kapegkalendem kanu Kinapalipuas'u Kadenan a Mapulu kanu manga Taw a Israil

**13** <sup>1</sup> Daka pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>2</sup> “Imun nu sa laki su langun na kaka sa langun a wata ka su langun na kaka sa langun magidsan pan i taw a Israil atawa ka pangangayamen nu na laki.”

<sup>3-4</sup> Na pidtalun mambu nu Musa kanu manga taw a Israil i “Tanudi nu su nia ba a gay, su gay a kinapaliu sa lekanu nu Kadenan a Mapulu kanu dalepa a Egypt a nangungulipen sa lekanu ka su kinapaliu nin sa lekanu na sia nakanggulalan kanu tidtu-tidtu a kapegkagaga nin. Na nia natabu kanu kinapaliu a entu sa lekitanu na ulan-ulan na Abib.<sup>u</sup> Na da kanu keman sa pan a aden pakembang'in. <sup>5</sup> Na amaika makapalu kanu den nu Kadenan a Mapulu kanu kawasa a kalupan a dalepa nu manga taw a Kanaan, manga taw a Hit, manga taw a Amur, manga taw a Hib enggu manga taw a Hibus a mana bun su inibpasad'u Kadenan kanu manga kalukesan nu a ibpagenggay nin sa lekanu, na uman mauma su nia ba a timpu kanu maya bun ba a manga gay na idsela-sela nu.” <sup>6</sup> Na kanu dalem'u pitu gay na nia

---

<sup>u</sup> 13:3-4 Su **ulan-ulan nu Abib** na nia ba su timpu a kapegkalutu nu manga inawidan.

### **Su Kinaliu 13**

nu bu kan a pan na su pan a da pakembang'in. Na kanu ikapitu nin gay na endidilimudan kanu ka idsela-sela nu su Kadenan. <sup>7</sup>Na nia nu bu kan a pan na su pan a da pakembang'in kanu dalem'u pitu gay. Dait a dala mailay a pakembang sa apia endaw kanu lusud'u 'gkasakupan nu.

<sup>8</sup>“Na sia kanu kapedsele-sela nu na patuntayi nu i nia ba kanu manga wata nu sa nia nu edtaluk kanilan na ‘Penggulan tanu i nia a tademan kanu ngin i pinggula nu Kadenan a Mapulu kanu kinapaliu nin sa lekami kanu dalepa a Egypt.’ <sup>9</sup>Na su kapedsele-sela a entu na mabaluy a tanda sia kanu lima nu enggu sia kanu edtumegan nu kilay nu asal'a makalangag'u su kasuguan nu Kadenan kagina su kinapalipuas'u Kadenan sa lekanu kanu dalepa a Egypt na sia nakanggulalan kanu tidtu-tidtu a kapegkagaga nin. <sup>10</sup>Na inggulalan nu su nia ba a atulan kanu uman lagun kanu maya bun ba a timpu.

### **Su Kinaumun kanu Kaka sa Langun a Wata a Mama kanu Kadenan**

<sup>11</sup>“Na amaika makapalu kanu den nu Kadenan a Mapulu kanu dalepa nu manga taw sa Kanaan a mana su inibpasad'in sa lekanu enggu kanu manga kalukesan nu enggu ibpagenggay nin den i entu sa lekanu <sup>12</sup>na iumun nu den kanu Kadenan a Mapulu su langun nu kaka sa langun a wata a mama apeg'u paganayan a pipis'u pangangayamen nu, ka su langun nu entu na umun den kanu Kadenan. <sup>13</sup>Ugaid'a su paganayan a pipis'u kimar na mapakay a maaun sa manguda a bili-bili. Na amaika di maaun na dait a lepun su lig'in. Na su kaka sa langun a manga wata nu a mama na nasisita a maaun nu.

### **Su Kinaliu 13**

<sup>14</sup>“Na sia kanu manga mauma a timpu ka idsa nu manga muliataw nengka u ngin i maena nu nia ba na nia ka edtalun na ‘Sia kanu tidtu-tidtu a kapegkagaga nu Kadenan a Mapulu na pinaliu kami nin kanu dalepa a Egypt a su dalepa a nangungulipen sa lekami. <sup>15</sup>Na sabap sa da kasugut'u Piraun sa kaganat'ami na inimatayan nu Kadenan a Mapulu su langun na kaka sa langun a wata a mama kanu dalepa a Egypt magidsan pan i taw atawa ka paganayan a pipis'u pangangayamen. Na nia ba i sabap'in ka ipegkurban tanu kanu Kadenan a Mapulu su paganayan a mama a pipis'u pangangayamen tanu enggu 'gkaaun tanu su kaka sa langun a wata tanu a mama.’

<sup>16</sup>“Na mabaluy i nia a tanda kanu lima nu enggu kanu edtumegan nu kilay nu kagina su kinaliu tanu kanu dalepa a Egypt na sia nakanggulalan kanu tidtu-tidtu a kapegkagaga nu Kadenan a Mapulu.”

### **Su Kinatiakap'u Kadenan kanu manga Taw a Israil kanu Kabpelalakaw nilan**

<sup>17</sup>Guna su sinugutan nu Piraun su manga taw a Israil sa kaganat'ilan lu, na dala silan paukita nu Kadenan lu kanu lalan a 'bpawang sa kalupan nu manga taw a Pilistin sa apia nia nin kaaden i entu ba i mapantek a lalan. Ka nia napagitung'u Kadenan a Mapulu na “Tabia bun ka makambunua silan na edsalin i itungan nilan ka embalingan silan sa dalepa a Egypt.”

<sup>18</sup>Na tembu ba pinalibet pan nu Kadenan i kinapaukit'in kanu manga taw a Israil lu kanu tawan-tawan a dalepa a 'bpawang kanu Maliga a Lagat. Na kanu kinaganat'ilan sa Egypt na adil silan sa kambunua.

### Su Kinaliu 13 –14

<sup>19</sup>Na pinananggit'u Musa su manga tulan nu Yusup kanu kinaganat'ilan lu sa Egypt kagina entu ba i inibpaliugat'u Yusup<sup>v</sup> edtutuma kanu manga taw a Israil sa nia nin kadtalu na “Natatalanged i edtabangan kanu nu Kadenan. Na kanu kaganat'u sia na pananggit'u su manga tulan ku.”

<sup>20</sup>Na ginemanat den mambu silan kanu dalepa a Sukut, na midtangen muna silan kanu dalepa a Itam, lu kanu ligid'u tawan-tawan a dalepa.

<sup>21</sup>Na kanu kabpelalakaw nilan na pedtapiden silan nu Kadenan a Mapulu ka amaika malamag na 'bpangunanan kanilan su mana palaus a gabun, na amaika magabi menem na 'gkatayawan silan nu mana palaus a apuy ka enggu apia magabi atawa ka malamag na makatalus silan kanu kabpelalakaw nilan. <sup>22</sup>Na dala a benal silan tagaka nu gabun kanu timpu nu malamag, maitu bun su apuy kanu timpu menem'u magabi, ka lalayun kanilan 'bpangunanan su entu.

**14** <sup>1</sup>Na pidtalun menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>2</sup>“Edtalun ka kanu manga taw a Israil i embalingan silan ka lu silan edtangen kanu kasangulan nu dalepa a Pi-hahirut a masupeg kanu dalepa a Baal-Sipun a pageletan nu dalepa a Migdul enggu kanu Maliga a Lagat. Na talatantu ka i lu silan edtangen kanu ligid'u lagat kanu lipag demun nu dalepa a entu <sup>3</sup>ka enggu nia mapagitung'u Piraun na 'gkangatadin kanu a manga taw a Israil lu kanu ligid'u tawan-tawan a dalepa sa di nu 'gkatawan u endaw kanu lemiu. <sup>4</sup>Na pagkategasen ku menem su pamusungan nu Piraun ka enggu kanu nilan maseled ugaid'a ipagedam ku sa lekanin taman kanu manga sundalu nin su kabarakat ku asal'a katawan

---

<sup>v</sup> 13:19 inibpaliugat'u Yusup edtutuma kanu manga taw a Israil Pat gatus lagun i pageletan nin su kinanggula sa nia enggu kanu timpu nu Nabi Musa. Mailay i nia sia kanu Manga Awal 50 ayat 24 enggu 25 sia kanu Kitab Taurat.

## **Su Kinaliu 14**

nu manga taw a Egypt i saki ba su Kadenan a Mapulu.” Na pinaginugutan den mambu nu manga taw a Israil su entu.

<sup>5</sup>Na guna makineg'u Piraun i nakaganat den su manga taw a Israil na midsalin i pamikilan nin taman den kanu 'gkangaunutan sa nia nilan nadtalun na “Ngin i pinggula tanu a nia ka nasugutan tanu silan sa makaganat? Na da den mapanunugu tanu.” <sup>6</sup>Na guna su maitu na pinapagadil'u Piraun su manga pabubunua nin a pakakalisa enggu su manga sundalu nin. <sup>7</sup>Ka pinaunut'in su nem gatus a mangategel i kambunua nin a pakakalisa taman den kanu langun nu pakakalisa kanu lusud'u Egypt. Na uman i sakakalisa na aden mapulu nin. <sup>8</sup>Na saleta mambu na pinadtegas menem'u Kadenan a Mapulu su pamusungan'u Piraun asal'a maseled'ilan su manga taw a Israil a 'bpelalakaw sa dala geda-geda nin. <sup>9</sup>Na daka sineled den silan nu manga sundalu nu Piraun apeg den nu manga pakakalisa nin na nasaut'ilan su manga taw a Israil lu kanu ligid'u lagat a masiken kanu Pi-hahirut kanu kasangulan nu Baal-Sipun.

<sup>10</sup>Na endaw i kinasandeng'u manga taw a Israil sa pakauma den su manga taw a Egypt enggu su Piraun na sangat a nangagilekan silan taman sa nakapaguguliang silan sa kabpangeni sa tabang kanu Kadenan a Mapulu <sup>11</sup>sa nia nilan nakambuku kanu Musa na “Ngintu, dala den 'gkalebengan sa lekami lu sa Egypt ka inanggit kami nengka pan sia sa tawan-tawan a nia a dalepa asal'a sia kami matay? Na ilay ka i 'gkanggula nami a nia sa kinaanggit'engka sa lekami sia. <sup>12</sup>Dikena ba pidtalun nami den sa leka sa kinaganat tanu pan sa Egypt i padtaday kami den ka nia nami pan tinemu i mapangungulipen kami nu manga taw a Egypt kumin sa sia kami matay sa tawan-tawan a nia a dalepa?”

### **Su Kinaliu 14**

<sup>13</sup> Na nia pidtalu nu Musa na “Salig kanu man, da kanu magilek ka saguna na mailay nu u panun i kalipuas'u Kadenan a Mapulu sa lekanu ka iganat saguna na dili nu den mailay 'bpaluman i manga taw ba a nan a Egypt. <sup>14</sup> Na tembu ba patana kanu den ka su Kadenan a Mapulu demun i maninideg sa lekanu.”

### **Su Kinalipag'u manga Taw a Israil kanu Lagat**

<sup>15</sup> Na pidtalu menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Ngintu ka pedtawagen aku nengka pan? Edtalu ka sa manga taw a nan i temalus den silan. <sup>16</sup> Na seka menem na ikayang'engka su tungked'engka kanu lagat ka enggu edsisi su entu ka enggu kanu makalipag sa kanu mamala a lupa lu kanu luk'u lagat. <sup>17</sup> Na makin ku pagkategasen su pamusungan nu manga taw a Egypt ka enggu kanu nilan matundug, ka kanu maya ba a ukit na makapailay ku su kabarakat ku a sia makanggulalan kanu ngin i manggula nu Piraun taman kanu manga sundalu nin apeg den nu manga pakakalisa nin. <sup>18</sup> Na sabap sa kanu kabarakat ku a entu na katawan nu manga taw a Egypt i saki ba su Kadenan a Mapulu.”

<sup>19</sup> Na saleta mambu na su malaikat'u Kadenan a 'bpangunanan kanu manga taw a Israil kanu kabpelalakaw nilan na lu midtampal sa ulian enggu su gabun a mana palaus na lu bun sa ulian <sup>20</sup> ka mibpagelet kanu manga taw a Egypt enggu kanu manga taw a Israil. Na maliwanag kanu temampal sa manga taw a Israil na malibuteng menem kanu temampal sa manga taw a Egypt tembu di silan pakadsupegaya kanu kalalamagan.

<sup>21</sup> Na guna su maitu na inikayang den nu Musa su tungked'in kanu lagat. Na kanu nalalamagan na pinasanggiup'u Kadenan a Mapulu

### **Su Kinaliu 14**

su mabagel a sambel ganat sa sebang, na midsisi su lagat enggu migkamala sia sa luk a mana lalan a mamala. <sup>22</sup> Na nakalipag su manga taw a Israil sa nia nilan linalakawan na su mana lalan a mamala lu kanu luk'u midsisi a lagat a mana nakalending su ig kanu duakambala kanilan.

<sup>23</sup> Na daka pinaneled silan nu langun nu pakakalisa nu Piraun taman kanu langun nu sundalu nin lu kanu luk'u lagat. <sup>24</sup> Na kanu 'gkatibuas na inilay nu Kadenan a Mapulu su manga sundalu nu Piraun lu kanu mana palaus a gabun enggu apuy ka binulibug'in silan. <sup>25</sup> Na pinamingig'in su manga tilikan nu manga kalisa nilan ka enggu silan 'gkapasangan mapadtalaguy taman sa nia nilan nadtalun na “Telenan tanu den i manga taw a nia ka su Kadenan demun a Mapulu i 'gkagkuntela tanu.” <sup>26</sup> Na daka pidtalun menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Ikayang'engka menem su tungked'engka lu kanu lagat ka enggu 'gkadtikupan na ig su manga taw a Egypt apeg'u manga kalisa nilan taman kanu manga kuda nilan.” <sup>27</sup> Daka inikayang den mambu nu Musa su lima nin kanu lagat na kanu 'gkatibuas na nagulit su lagat. Saleta mambu na 'bpaginapas a benal su manga taw a Egypt sa katepad'ilan lu ugaid'a makin silan pinageled'u Kadenan a Mapulu. <sup>28</sup> Na naibped maled su langun nu pakakalisa nu Piraun taman kanu manga sundalu nin a naneled kanu manga taw a Israil. Na apia sakataw na dala nasama kanilan. <sup>29</sup> Ugaid'a su manga taw a Israil na mapia a benal i kinalipag'ilan kanu mamala a lalan a mana nakalending kanilan su ig kanu duakambala. <sup>30</sup> Na kanu entu ba a gay na inilipuas'u Kadenan a Mapulu su manga taw a Israil kanu manga taw a Egypt, nailay demun nu manga taw a Israil su manga bangkay nu manga taw a Egypt a nakadsambayak lu kanu ligid'u lagat. <sup>31</sup> Na guna mailay nu manga taw a Israil su kabarakat'u Kadenan a Mapulu a sia nakanggulalan

## Su Kinaliu 15

kanu pinggula nin kanu manga taw a Egypt na naadenan silan na gilek kanu Kadenan a Mapulu enggu pinaginugutan nilan su panunugun nin a su Musa.

## Su Sengal'u Kinapanaban

**15** <sup>1</sup> Guna su maitu na midsengal su Musa enggu su manga taw a Israil sa kapugi kanu Kadenan a Mapulu sa nia nilan ipedsengal na

“Hu Kadenan a Mapulu na pedsengalan ku seka sa kapugi kanu dala idsan nin a kinapanaban nengka, inigeled'engka kanu lagat su kuda enggu su manga pakakalisa.

<sup>2</sup> Seka a Kadenan a Mapulu i bagel ku, seka i sabapan nu kaped sengal ku,  
seka su kalipuasan ku,  
seka su Kadenan ku a pebpugin,  
seka su Kadenan nu kalukesan ku a dait a pebpugin.

<sup>3</sup> Seka su 'bpaninindeg  
a bedtuan sa Kadenan a Mapulu.

<sup>4</sup> Na sia kanu lagat na namakageled su manga pakakalisa nu Piraun.  
Sia kanu Maliga a Lagat na nanged su manga mapulu nu pakakalisa nin.

<sup>5</sup> Pidtikupan silan nu ig,  
mana silan watu a namakagaled kanu kadaleman.

<sup>6</sup> Hu Kadenan a Mapulu na dala pagidsan nu kapegkagaga nengka,

## Su Kinaliu 15

dala pagidsan nu kabagel'engka ka malupet-lupet  
su kuntela nengka.

<sup>7</sup> Su dala idsan nin a kapegkagaga nengka i nakatalaw  
kanu kuntela nengka.

Kanu lipunget'engka na mana silan mangagangu a  
utan a 'gkatutung.

<sup>8</sup> Kanu sengaw bu nu napas'engka na midsisi su lagat  
a mana nakalending,  
su didalem'u lagat na midtegas.

<sup>9</sup> Nia kadtalu nu kuntela na  
'Seleden ku silan ka natalatantu a masaut ku,  
enggumakeden ku su langun nu kaaden nilan sia  
kanu kapegkagaga ku  
enggu kanu matalem ku na maibped-ibped silan.'

<sup>10</sup> Ugaid'a kanu sanggiup'u napas'engka na nakatangub  
kanilan su lagat,  
mana bun silan kamanga a nakageled kanu kadaleman.

<sup>11</sup> Hu Kadenan a Mapulu na dala man pagidsan nengka,  
ka pegkakadenanen bu su langun nu ped. Kaadenan na gilek su  
manga taw sabap kanu makagaip-gaip a enggulan nengka.  
Su kasuti nengka na dala pagidsan nin, su kabarakat'engka  
na dala lemawan lun.

<sup>12</sup> Inikayang'engka bu su lima nengka  
na pidtikupan silan nu lupa.

### **Su Kinaliu 15**

<sup>13</sup> Sia kanu dala idsan nin a limu nengka na inagak'engka  
su manga taw a inilipuas'engka.

Pinangunanan nengka silan sia makanggulalan kanu bagel'engka  
'bpawang kanu suti a dalepa nengka.

<sup>14</sup> Su manga bangsa a nakakineg na kinemegkel'a gilek,  
su manga taw a Pilistin na kinukuk'a gilek.

<sup>15</sup> Su 'gkangaunutan nu manga taw a Idum na linansi na gilek,  
su manga mapulu nu Muab na kinukuk'a gilek,  
enggu su manga taw sa Kanaan na mana 'gkatunag'a gilek.

<sup>16</sup> Sabap kanu dala idsan nin a kabarakat'engka  
na gilek enggu tiagka i nagedam'ilan  
a mana den silan watu a di pakanggagalebek gagalu nu  
kabpagukit'u manga taw nengka  
a inilipuas'engka kanu manga kuntela nilan.

<sup>17</sup> Hu Kadenan a Mapulu, 'bpananggiten nengka silan kanu  
palaw a ipebpusaka nengka,  
taman sa lu nengka ba silan pagkalebenen kanu entu  
a 'bpayagan nengka,  
su dalepa a inidtakena nengka kanu walay nengka a suti.

<sup>18</sup> Su Kadenan a Mapulu i endatu taman sa taman.”

<sup>19</sup> Guna den makalipag su manga taw a Israil a lu minukit kanu lalan  
a mamala lu kanu luk'u lagat na pinadtikupan nu Kadenan su manga  
kuda enggu su manga pakakalisa nu Piraun lu kanu lagat. <sup>20</sup> Saleta na  
su suled'i Harun a si Mariam a tinulunan nu Kadenan sa kapayag kanu  
kadtau nin na kinemua sekanin sa tambul ka pinangunanan nin su manga

## Su Kinaliu 15

babay sa kadtambul sa kanggalaw-galaw nilan. <sup>21</sup> Na pidsengalan silan ni Mariam sa

“Edsengalan tanu su Kadenan a Mapulu kanu dala idsan  
nin a kinapanaban nin, ka inigeled'in kanu lagat  
su manga kuda enggu su pakakalisa.”

## Su Ig a Mapait

<sup>22</sup> Na iganat kanu Maliga a Lagat na pinangunanan nu Musa su manga taw a Israil sa kinalu nilan kanu tawan-tawan a dalepa a Sur. Na nakatelu gay den i kabpelalag'ilan kanu tawan-tawan a dalepa na dala 'gkatun nilan a ig. <sup>23</sup> Na guna silan makauma kanu dalepa a bedtuan sa Mara na dili nilan 'gkainem su ig lu kagina mapait, tembu binedtuan su entu a dalepa sa Mara.<sup>w</sup> <sup>24</sup> Na guna su maitu na mimbuku silan kanu Musa sa nia nilan pidtalun na “Panun i kainem tanu?” <sup>25</sup> Daka nangadap su Musa kanu Kadenan, na inipailay nu Kadenan sa lekanin su tebped a kayu, na guna nin idtug su entu lu kanu ig na naawa su kapait'u ig.

Na minenggay lu ba su Kadenan a Mapulu sa atulan ka enggu nin silan kailayanan <sup>26</sup> sa nia nin pidtalun na “Amaika ka pakikinegen nu sa mapia su kadtalu ku enggu enggalebeken nu su ngin i matidtu taman sa inggulalan nu su langun nu kasuguan ku na di ku ipatala sa lekanu su manga sakit a inipatala ku kanu manga taw a Egypt kagina saki man ba su Kadenan nu a Mapulu a papegkapia sa kanu manga sakit'u.”

---

<sup>w</sup> 15:23 Nia maena nu kadtalu a **mara** sa basa a Hibru na mapait.

## Su Kinaliu 15 –16

<sup>27</sup> Na nakauma menem silan kanu dalepa a Ilim, na aden lu ba sapulu enggu dua a kalut enggu pitupulu pun a libi taman sa lu demun pan ba silan midtangen.

### Su Pegken a Inenggay nu Kadenan

**16** <sup>1</sup> Na iganat sa dalepa a Ilim na nakauma menem su langun nu manga taw a Israil kanu tawan-tawan a dalepa a Sin a pageletan nu dalepa a Ilim enggu Sinai. Na nakauma silan lu kanu ikasapulu enggu lima gay kanu temundug a ulan-ulan sa kanu kinaganat'ilan lu kanu dalepa a Egypt. <sup>2</sup> Na mimbuku menem su manga taw a Israil kanu Musa enggu Harun lu kanu tawan-tawan a dalepa. <sup>3</sup> Na nia nilan lun pidtalu na “Namba ka lu kami den inimatayan nu Kadenan a Mapulu kanu dalepa a Egypt, ka lu na pakakan kami sa sapu na pangangayamen enggu manga pegken sa endaw i taman na kiug'ami. Ugaid'a sekanu na pinananggit kami nu sia kanu tawan-tawan a nia a dalepa ka 'bpagimatayan kami nu sa gutem.”

<sup>4</sup> Daka nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Ilay nu ka enggan ku sekanu sa makan a ebpun sa sulega. Na uman i isa na kemua sa endaw i nasisita nin kanu uman gay. Ka nia ba i ukit a kailay ku u paginugutan nilan su atulan ku atawa ka dili. <sup>5</sup> Na ugaid'a kanu ikanem'in gay na takep i kuan nu uman i isa kumin kanu manga nangaipus a gay, na adilen nilan su entu.”

<sup>6</sup> Guna su maitu na nia pidtalu nu Musa enggu Harun kanu langun nu manga taw a Israil na “Saguna a magabi na maamad'u i su Kadenan a Mapulu i napaliu sa lekanu lu kanu dalepa a Egypt. <sup>7</sup> Na namag menem

## Su Kinaliu 16

sa mapita na mailay nu su sigay nin ka nakasampay man sa lekanin su manga kapembuku nu, na dikena sekami i 'gkasungkang'u ka su Kadenan a Mapulu ka entain kami man a 'gkadtaluan nu kanu manga buku nu?"

<sup>8</sup> Na pidtalun pan nu Musa i "Kanu entu ba na enggan kanu nu Kadenan a Mapulu sa sapu a makan nu kanu magabi na kanu mapita menem na pegken i inggay nin sa lekanu sa endaw taman i kiug'u. Kagina nakasampay sa lekanin su manga kapembuku nu sa lekanin. Ka dikena sekami i pembukuan nu ka entain kami a 'gkadtaluan nu kanu manga buku nu?"

<sup>9</sup> Na pidtalun nu Musa kanu Harun i "Edtalun ka kanu langun nu taw a Israil i mangadap silan kanu Kadenan a Mapulu ka nakasampay su buku nilan sa lekanin." <sup>10</sup> Na gagalu nu kapedtalun nu Harun kanu entu kanu manga taw na nangadap silan kanu Kadenan a Mapulu lu kanu tawan-tawan a dalepa na midsambuta demun i kinailay nilan kanu sigay nu Kadenan a Mapulu lu kanu gabun. <sup>11</sup> Na nia pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na <sup>12</sup> "Nakasampay sa laki su buku nu manga taw a Israil. Na nia ba i edtalun ka kanilan na 'Kanu kadsukilep na enggan ku sekanu sa sapu a makan nu. Na kanu mapita menem na enggan ku sekanu sa pegken a makan nu sa endaw taman i kiug'u. Na kanu maya ba a ukit na katawan nu i saki su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu.' "

<sup>13</sup> Daka kanu edsukilep na nakatingguma su madakel a benal a papanuk a pugu. Na kanu mapita menem na nabalibet'a namug su pidtangenan nilan a dalepa. <sup>14</sup> Daka guna edtegas su namug na nakapayapat kanu lupa su mana ilu a namug. <sup>15</sup> Na guna mailay nu manga taw a Israil su entu na nagaip silan taman sa namakapamagidsaya silan sa "Ngin i nia ba?" Na nia pidtalun nu Musa na "Namba i pegken a inenggay nu Kadenan a

## Su Kinaliu 16

Mapulu sa lekanu a makan nu. <sup>16</sup>Na nia atulan nu Kadenan pantag sa namba na uman i isa na kemua sa endaw bu i nasisita nin. Na iamung'in su sakambinabatan nin, na uman i sakataw na tenga sa supa.”

<sup>17</sup>Na nangua den mambu su manga taw a Israil sa entu. Na aden kinemua sa madakel enggu aden bun kinemua sa paidu. <sup>18</sup>Na guna asada su kinua nilan, na su kinemua sa madakel na dala edsubela enggu su kinemua menem sa paidu na dala bun 'gkulang. Ka su nakua nilan na nangasasangan bu kanu nasisita nilan. <sup>19</sup>Na pidtalun bun nu Musa kanilan i “Da kanu den semama kanu temundug a gay.” <sup>20</sup>Ugaid'a aden bun sa kanilan i dala pakikineg kanu Musa, na guna 'gkapita na migkausang taman sa naguled su inisama nilan. Daka nalipungetan silan nu Musa. <sup>21</sup>Na iganat sa entu ba na uman mapita na nia bun den pegkuan nu uman i isa na u ngin bu i nasisita nilan. Na amaika pakakayang den su senang na su nangasama lu kanu lupa na 'gkangatunag.

<sup>22</sup>Na kanu ikanem'in gay na takep i kinua nilan, sakasupa i uman i sakataw. Daka linemu kanu Musa su 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka inibpanun nilan su entu kanu Musa. <sup>23</sup>Na pinatuntayan nu Musa su entu kanilan sa “Nia kadthalu nu Kadenan a Mapulu pantag sa nan na ‘Namag a entu na Gay na Kabpangintelenen a gay a inisenggay kanu Kadenan a Mapulu. Na ilutu nu den i dait a ilutun nu, entu pan ka itagu nu su masama nu kema ka adil'u su entu sa kanu temundug a gay.’ ”

<sup>24</sup>Na mana bun su pidtalun nu Musa kanilan na sinemama silan sa makan. Na su inisama nilan a entu kanu temundug a gay na dala 'gkausang enggu da paguled. <sup>25</sup>Na nia pidtalun nu Musa kanilan na “Namba i pegken nu saguna, ka saguna na Gay na Kabpangintelenen a inisenggay kanu Kadenan a Mapulu ka apia kemua kanu man na dala den

## Su Kinaliu 16

matun nu. <sup>26</sup> Ka kanu dalem bu nu nem gay i aden makua nu kagina su ikapitu nin gay na da makua nu ka Gay nu Kabpangintelenen.”

<sup>27</sup> Na apia ka maitu na aden bun linemiu ka nangilay kanu ikapitu nin gay ugaid'a dala nakua nin. <sup>28</sup> Daka nia pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Kanu basi i katelen nu semungkang kanu manga kasuguan ku enggu kanu manga atulan ku? <sup>29</sup> Tanudi nu, saki ba man su Kadenan a Mapulu a minenggay kanu Gay nu Kabpangintelenen. Tembu takep i inenggay ku sa lekanu a pegken kanu ikanem gay ka su ikapitu nin gay na entu ba su ibpangintelenen nu. Na dala isa bu i lemiu kanu ikapitu nin gay.” <sup>30</sup> Na iganat sa entu ba na 'bpangintelenen den silan uman mauma su ikapitu nin gay.

<sup>31</sup> Na nia inibedtu nu manga taw a Israil sa kanu entu a pegken na Manna a nia nin kasela na mana pinipi a maputi a magebu enggu mamis i nanam'in. <sup>32</sup> Na nia pidtalun nu Musa sa kanilan na “Nia su kasuguan nu Kadenan a Mapulu, kua kanu sa tenga sa supa i kadakel'in ka itagu nu ka enggu nu makapailay kanu manga muliataw nu su inenggay ku sa lekanu a makan nu lu kanu tawan-tawan a dalepa kanu timpu a kinapaliu ku sa lekanu kanu dalepa a Egypt.” <sup>33</sup> Daka pidtalun nu Musa kanu Harun i kemua sekanin sa binangga ka betadan nin sa tenga sa supa a Manna ka ibetad'in kanu adapan nu Kadenan a Mapulu ka enggu makapailay kanu manga muliataw nilan. <sup>34</sup> Na mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na lu ba inibetad'u Harun kanu Kaun nu Kapasadan. <sup>35</sup> Na kanu dalem'u nakapatpulu lagun kanu tawan-tawan a dalepa na nia bu pegken nu manga taw a Israil na su pegken a bedtuan sa Manna taman sa kanu kinauma nilan kanu dulunan nu kalupan a Kanaan a dalepa a pedtamanan nilan.

## Su Kinaliu 16 –17

<sup>36</sup>(Su asadan a bedtuan sa umer<sup>x</sup> na nia nin kadakel na manga tenga sa supa.)

### Su Kinapangeni nu manga Taw a Israil sa Ig

**17**<sup>1</sup> Na ginemanat menem su manga taw a Israil kanu tawan-tawan a dalepa a Sin. Na sia kanu kabpelalakaw nilan na pakapangaut-aut silan kanu manga dalepa sia luyud kanu ngin i ipedsugu kanilan nu Kadenan a Mapulu. Nakauma silan sa dalepa a Ripidim na lu ba silan midtangen ugaid'a dala ig'u entu a dalepa. <sup>2</sup> Daka mimbuku silan kanu Musa sa nia nilan pidtalun na “Enggi kami sa ig a mainem'ami.” Na nia inisumpat'u Musa na “Nginan ka sia kanu pakambuku sa laki? Pembatalun nu su Kadenan a Mapulu.” <sup>3</sup> Na sangat a pakainem den a benal su manga taw a Israil taman sa nia nilan nakambuku kanu Musa na “Ngintu, pinasia kami nengka ebpun sa Egypt asal'a matay kami sa di kapegkainem apeg'u manga wata nami enggu su manga pangangayamen nami?” <sup>4</sup> Daka nangadap su Musa kanu Kadenan a Mapulu sa nia nin pidtalun na “Panun i pakaidan ku sa manga taw a nia ka mana kiugan aku nilan den mamalantay?” <sup>5</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Paunut ka su ped kanu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka pangunanai nu su manga taw enggu pananggit ka su tungked a initapes'engka pan kanu lawas'u ig sa Nilu. <sup>6</sup> Na angatan ku sekanu lu kanu masela a watu lu sa palaw a Hurib. Na kanu kauma nu lu na itapes'engka su tungked lu kanu watu ka enggu lemiu su ig a mainem'u

---

<sup>x</sup> 16:36 Su umer sa basa a Hibru na ikasapulu bad kanu asadan a bedtuan sa epah. Na uman i saka-epah na manga tenga sa saku i kadakel'in.

## **Su Kinaliu 17**

manga taw.” Na maitu den ba i pinggula nu Musa. Na nadsuliman a benal'u 'gkangaunutan nu manga taw a Israil su entu. <sup>7</sup> Na su entu a dalepa na binedtuan nilan sa Masa enggu Miriba<sup>y</sup> kagina lu ba mimbuku su manga taw a Israil kanu Kadenan a Mapulu enggu binatalu nilan sekanin sa nia nilan pidtalu na “Ngintu, pedtapiden tanu pamun nu Kadenan atawa ka dili den?”

### **Su Kinambunua kanu manga Taw a Amalik**

<sup>8</sup> Na guna su lu den su manga taw a Israil sa dalepa a Ripidim na pembunun silan nu manga taw a Amalik. <sup>9</sup> Daka pidtalu nu Musa kanu Yusua i “Pamili ka kanu manga taw tanu ka pangunani ka silan kanu kambunua kanu manga taw a Amalik. Ka namag na lemu aku kanu untul'u palaw a iten ku su tungked'u Kadenan a inenggay nin sa laki.”

<sup>10</sup> Na pinggula den mambu nu Yusua su pidtalu nu Musa. Inimbunua nilan den su manga taw a Amalik. Saleta na su Musa na linemu kanu untul'u palaw a kaped'in su Harun enggu si Hur. <sup>11</sup> Na amaika pakakayang su lima nu Musa na 'gkapasangan nu manga taw a Israil su kuntela nilan. Na amaika menem ka pakababa su lima nu Musa na 'gkapasangan silan nu manga taw a Amalik. <sup>12</sup> Guna su 'gkabelay den su ngelay nu Musa na kinemua su Harun enggu Hur sa watu ka pinaayan nilan sekanin lu enggu pidsambalan nilan temigel su ngelay nin taman kanu kinasedep'u senang. <sup>13</sup> Guna su maitu na tinalaw nu Yusua su manga taw a Amalik sa kinambunua.

---

<sup>y</sup> 17:7 Su kadtalu sia a Masa sa basa a Hibru na nia nin maena na bataluenggu su kadtalu a Miriba sa basa a Hibru na nia nin maena na limbul.

### Su Kinaliu 17 –18

<sup>14</sup>Na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Isulat'engka su nia a nanggula ka enggu nu di kalipatanan. Na ipabatia nengka ka asal'a makineg'i Yusua ka enggu nin 'gkatawan i ibpeden ku man mimatay su manga taw a Amalik.” <sup>15</sup>Na minumbal lu ba su Musa sa pegkurbanan a binedtuan nin sa “Su Kadenan a Mapulu i Pandala ku” <sup>16</sup>sa nia nin pidtalu na “Inikayang ku su lima ku kanu kulesi nu Kadenan a Mapulu. Su Kadenan a Mapulu na bunun nin su taw a Amalik taman den kanu manga temundug pan a muliataw nilan.”

### Su Kinakakap'u Jitru kanu Musa

**18** <sup>1</sup>Na nakineg'i Jitru a isa a 'bpangurban kanu dalepa a Midian a panugangan nu Musa su langun nu pinggula nu Kadenan a Mapulu a su kinapaliu nin kanu manga taw nin a Israil taman den kanu Musa lu kanu dalepa a Egypt. <sup>2-3</sup>Saleta na kanu sia pan silan sa lalan 'bpawang sa Egypt na pinambalingan nu Musa su kaluma nin a si Zipura enggu su dua kataw a wata nin lu kani Jitru a panugangan nin ka inipatuganul'in lun pan gagalu. Na Girsum<sup>z</sup> i inibedtu nu Musa kanu kaka a wata nin a mama kagina nia nin pidtalu kanu kinambata lun na “Lapu aku kanu dalepa.” <sup>4</sup>Na Ilisir<sup>a</sup> menem i inibedtu nin kanu ikadua a wata nin kagina nia nin pidtalu kanu kinambata lun na “Su Kadenan nu kalukesan ku i tinemabang sa laki ka inilipuas aku nin kanu sundang'u Piraun.”

---

<sup>z</sup> 18:2-3 **Girsum** Su kadtalu a gir sa basa a Hibru na nia nin maena na lapu kanu dalepa.

<sup>a</sup> 18:4 Su kadtalu a **Ilisir** sa basa a Hibru na nia nin maena na su Kadenan i tinemabang sa laki.

## Su Kinaliu 18

<sup>5</sup> Na pibpawangan ni Jitru su mamanugang lun a su Musa a kaped'in su kaluma nu Musa enggu manga wata nu Musa lu kanu tawan-tawan a dalepa a masiken kanu palaw nu Kadenan. <sup>6</sup> Na pinasabutan bun ni Jitru kanu Musa i pakauma sekanin a kaped'in su kaluma enggu su dua kataw a wata a mama nu Musa <sup>7</sup> tembu inalaw nu Musa silan. Na sinugiudan<sup>b</sup> nu Musa su panugangan nin enggu sinium'in, entu pan ka nagidsaya silan u ngin i betad'u uman i isa. Daka tinemalus silan kanu tuleda a pegkakalebenan nin. <sup>8</sup> Na pidsinantal'u Musa kani Jitru su langun nu pinggula nu Kadenan a Mapulu kanu Piraun taman kanu manga taw a Egypt sabap kanu manga taw a Israil. Na pidtalun bun nu Musa u ngin i kapasang'u natala nilan kanu timpu a sia silan sa lalan enggu panun i kinalipuas'u Kadenan a Mapulu kanilan. <sup>9</sup> Na napia a benal i ginawa ni Jitru kanu langun nu mapia a pinggula nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a Israil sia kanu kinapalipuas'in kanilan kanu manga taw a Egypt. <sup>10</sup> Na nia nadthalu ni Jitru na “Pugin su Kadenan a Mapulu a linemipuas sa lekanu kanu Piraun taman den kanu manga taw a Egypt! Pugin su Kadenan a Mapulu a napambaya-baya kanu manga taw a Israil kanu kinapangungulipen kanilan lu sa Egypt! <sup>11</sup> Na saguna ku pan natawan i su Kadenan besen a Mapulu i labi a barakat kanu langun nu kadenan, kagina inilipuas'in su manga taw a Israil kanu manga taw a Egypt kanu kinapakapasang'ilan kanilan.”

<sup>12</sup> Guna su maitu na nananggit si Jitru sa ipegkurban kanu Kadenan a kurban a pedtutungen langun enggu ped pan a kurban. Daka nakauma su

---

<sup>b</sup> 18:7 Su kinasugiud'u Musa kanu panugangan nin sia na adat-betad i entu kanu manga kalukesan enggu kanu manga mapulu nilan.

## **Su Kinaliu 18**

Harun enggu su 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka namagatuang silan keman kanu adapan nu Kadenan.

### **Su Kinapamili nu Musa sa Makatabang lun sa Kapangukum**

<sup>13</sup> Kanu temundug a gay na nangukum su Musa kanu manga taw kanu di nilan 'bpamagayunan, na pedsusukelia su manga taw sia kanu adapan nu Musa iganat sa mapita taman sa magabi. <sup>14</sup> Na guna mailay ni Jitru su entu na nia nin pidtalun kanu Musa na “Ngin i penggulan nengka kanu manga taw a nan? Nginan ka pebpuluan nengka i nan a galebek? Iganat sa mapita taman sa magabi na pedsusukelia bu i manga taw a nan sa leka sa kapegkukum'engka lun.” <sup>15</sup> Na nia inisumpat'u Musa kanu panugangan nin na “'Gkanggalebek ku i nia kagina su manga taw den i pedsupeg sa laki ka ipebpagidsa nilan u ngin i atulan nu Kadenan. <sup>16</sup> Ka amaika aden di nilan 'bpamagayunan na 'bpananggiten nilan sa laki ka saki i mataw lun pegkukum u entain i 'gkawagiban, entu pan ka patuntayan ku kanilan u ngin i atulan nu Kadenan kanu maitu ba a 'gkanggula.”

<sup>17</sup> Na nia pidtalun nu panugangan nin sa lekanin na “Di nengka 'gkasugat i ukit'in. <sup>18</sup> Papegkapasangan nengka samba i ginawa nengka taman kanu manga taw. Di nengka man magaga i nan enggula amaika seka bu. <sup>19</sup> Na pakikineg ka, ka pamandun ku seka enggu su Kadenan i temapid sa leka. Patalus ka bun i kapedsupeg'engka kanu Kadenan sabap kanu manga taw a nan, idedsa nengka sa lekanin su ngin i di nilan 'bpagayunan. <sup>20</sup> Patalus ka bun i kabpamandu nengka kanilan pantag kanu manga atulan nu Kadenan enggu kanu manga kasuguan nin, pamandu ka bun silan u panun i kapaguyag-uyag'ilan enggu ngin i inibpaliugat a enggulan nilan.

## Su Kinaliu 18

<sup>21</sup> Ugaid'a pamili ka sa manga taw a kasaligan a makagaga mangukum a aden gilek'in kanu Kadenan enggu di kabayadan. Umbal ka silan a 'gkaunutan kanu sangibu i kadakel'in a manga taw, atawa ka magatus i kadakel'in a manga taw, atawa ka limapulu i kadakel'in a manga taw, atawa ka sapulu i kadakel'in a manga taw. <sup>22</sup> Silan den i mataw mangukum kanu mangapegkag bu a di 'bpagayunan sa kanu apia ngin a kutika. Na nia nilan bu isupeg sa leka na su mangaugat bu a di 'bpagayunan. Na kanu maya ba a ukit na kalemuan ka kagina 'gkadtabangan ka nilan. <sup>23</sup> Na amaika unutan nengka i nia ba a bitiala ku a mana bun su kalinian nu Kadenan na di ka den kapasangan enggu makauli pan sa malilintad su manga taw.”

<sup>24</sup> Na pinaginugutan mambu nu Musa su langun nu panduan nu panugangan nin. <sup>25</sup> Na namili den mambu sekanin sa manga taw a Israil a makagaga mangukum ka inumbal'in silan a 'gkaunutan kanu sangibu i kadakel'in a manga taw, su ped na kanu magatus i kadakel'in a manga taw, su ped menem na kanu limapulu i kadakel'in, enggu su ped menem na kanu sapulu i kadakel'in a manga taw. <sup>26</sup> Silan den i mataw mangukum kanu manga taw kanu mangapegkag bu a di nilan 'bpagayunan sa kanu apia ngin a kutika. Nia nilan bu isupeg kanu Musa na su mangaugat bu a di nilan 'bpamagayunan.

<sup>27</sup> Guna su maitu na nagetaw den mambu su panugangan ni Musa ka minuli den lu kanu dalepa nin.

## Su Kinaliu 19

### Su Palaw sa Sinai

**19**<sup>1</sup> Na nakadua ulan i naipus ulian nu kinaliu nilan kanu dalepa a Egypt na nakauma su manga taw a Israil kanu tawan-tawan a dalepa a Sinai <sup>2</sup> ulian nu kinadtangen nilan kanu dalepa a Ripidim. Na lu silan migkampu kanu ligid'u palaw na Sinai. <sup>3</sup> Daka tinemakedeg su Musa kanu palaw asal'a makineg'in su katigan nu Kadenan. Na nia pidtal sa lekanin nu Kadenan a Mapulu na "Edtal ka kanu manga taw a Israil a tupu nu Yakub i <sup>4</sup> 'Saben-sabenal a nailay nu demun u ngin i kinapakaid ku kanu manga taw a Egypt. Na tiniakapan ku sekanu sa kinapananggit ku sa lekanu sia sa laki a mana su kapedtiakap 'bpananggit'u papanuk kanu manga pipis'in. <sup>5</sup> Na amaika saben-sabenal a unutan nu su kadtalu ku enggu enggulan nu su kapasadan ku na ibida ku sekanu kanu langun nu manusia, ka saki man i kigkuan kanu sakadunia. <sup>6</sup> Na baluyn ku sekanu a ikelas a bangsa enggu baluyn ku bun sekanu a 'bpamangurban<sup>c</sup> sia sa laki.' Nia ba i edtal ka kanu manga taw a Israil."

<sup>7</sup> Daka mimbaba su Musa ka linimud'in su manga 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka pidsinantal'in kanilan su langun nu inisugu nu Kadenan a Mapulu a ipasampay nin kanilan. <sup>8</sup> Na isa bu i kinasumpat'ilan sa "Uway, inggulalan nami su langun nu katigan nu Kadenan a Mapulu."

Na mimbalingan den mambu su Musa lu kanu Kadenan a Mapulu ka pidtal nin den su sawal'u manga taw. <sup>9</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu kanu Musa na "Mangalimbaba aku a mana makapal a gabun ka

---

<sup>c</sup> 19:6 Nia ped a maena nu **'bpamangurban** sia na 'bpamagelet kanu manga taw enggu kanu Kadenan.

## **Su Kinaliu 19**

enggu makineg'u manga taw su kambitalia ku sa leka ka enggu ka nilan kapaginugutan iganat saguna.”

### **Su Kapedsuti nu manga Taw kanu Ginawa nilan**

Na kanu kinapasampay a entu nu Musa kanu sawal'u manga taw kanu Kadenan <sup>10</sup> na nia pan pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Lu ka kanu manga taw ka papagadil ka silan sa kasuti nilan kanu ginawa nilan iganat saguna taman sa namag. Na edtalun ka kanilan i pamipian nilan su manga balegkas'ilan <sup>11</sup> ka enggu adil den silan kanu ikatelu nin gay. Kagina kanu entu ba a gay na mangalimbaba aku kanu palaw sa Sinai lu kanu kaadapan nu langun nu taw. <sup>12</sup> Balibeti ka sa dulunan su palaw, edtalun ka kanu manga taw i sigulun nilan i dala lemampas kanu dulunan atawa ka makakambil bu lun ka apia entain i makakambil lun na natalatantu a imatayan. <sup>13</sup> Ka magidsan pan i taw atawa ka binatang a makakambil lu ba na dait a imatayan sa ukit a kapamalantay lun sa watu atawa ka busugen kagina di mapakay a amin su manga nakakambil a entu. Ugaid'a amaika makineg den su uni nu tambuli a matanug na entu pan ba a mapakay a temakedeg su manga taw lu kanu palaw.”

<sup>14</sup> Daka mimbaba menem su Musa lu kanu manga taw ka pidtalun nin kanilan i sutin nilan i ginawa nilan taman sa pipian nilan su manga balegkas'ilan <sup>15</sup> ka enggu adil den silan kanu ikatelu nin gay. Na dala isa bu kanilan i embalagiuma kanu kaluma nilan.

<sup>16</sup> Na kanu mapita-pita demun kanu ikatelu nin gay na tinemalas i kilat enggu linemugung. Nabausan na makapal a gabun su palaw taman sa nakineg su matanug a uni nu tambuli. Daka kinemegkel sa gilek su manga

## Su Kinaliu 19

taw lu kanu pegkampuan nilan. <sup>17</sup>Na pinangunanan nu Musa su manga taw sa kaliu nilan kanu pegkampuan nilan 'bpawang lu kanu kaudsadan nu palaw ka enggu nilan makineg su katigan nu Kadenan. <sup>18</sup>Na nabausan nu makapal a bel su palaw a Sinai kagina nangalimbaba su Kadenan a Mapulu a mana apuy a pedtapuk a mana 'gkatutung a walay. Na nakuyung sa mabagel su palaw. <sup>19</sup>Saleta mambu na pegkatanug-pegkatanug bun su uni nu tambuli. Daka midtalu su Musa enggu sinemumpat mambu su Kadenan a Mapulu sa mana lugung.

<sup>20</sup>Na nangalimbaba su Kadenan a Mapulu lu kanu untul'u palaw sa Sinai, entu pan ka pinatakedeg'in su Musa <sup>21</sup>ka nia nin lun pidtalu na “Embaba ka, ka edtalu ka kanu manga taw i di silan lemampas kanu dulunan asal'a mailay aku nilan ka natalatantu a matay silan. <sup>22</sup>Na apia su manga 'bpamangurban a katatapan a pedsupeg sa laki na dait a sutin nilan i ginawa nilan, ka amaika dili na imatayan ku silan.” <sup>23</sup>Na nia inisawal'u Musa kanu Kadenan a Mapulu na “Di man lemampas i manga taw a entu sa kanu dulunan ka pinapatan nengka den silan sa tangkan nilan su entu kagina sinuti nengka.” <sup>24</sup>Na pidtalu menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Embaba ka, ka paunut ka sia si Harun ugaid'a di a benal mapakay a itegel'u manga taw a nan i katakedeg'ilan sia asal'a mailay aku nilan, apia su 'bpamangurban na dili bun mapakay a mailay aku nilan. Ka amaika enggulan nilan su entu na imatayan ku silan.”

<sup>25</sup>Na mimbaba den su Musa ka pidtalu nin den su entu kanu manga taw.

## Su Kinaliu 20

### Su Sapulu a Kasuguan

**20**<sup>1</sup> Na pidtalun nu Kadenan kanu manga taw su langun nu nia:  
<sup>2</sup> “Saki su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu a napaliu sa lekanu kanu dalepa a Egypt enggu linemipuas sa lekanu kanu kinapangungulipen sa lekanu lu.

<sup>3</sup> “Da kanu semimba sa apia ngin a pegkakadenanen ka saki bu i simba nu.

<sup>4</sup> “Da kanu mangumbal sa balahala a magkakadenan nu magidsan pan i lu sa kawang-kawangan, sia sa lupa atawa ka sia kanu ig. <sup>5</sup> Di nu semugiudi su langun nu entu ba atawa ka masimba nu ka saki su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu a di malilini sa aden tumpuk'in sa lekanu. Ka apia entain a taw i kemias sa laki na siksian ku taman kanu ikapat a tupu nin. <sup>6</sup> Ugaid'a apia entain menem i ikalimu aku nin taman sa unutan nin su manga kasuguan ku na ipagedam ku sa lekanin su tidtu-tidtu a limu ku taman den kanu ngibu-ngibuan a tupu nin.

<sup>7</sup> “Di nu musal sa dala katagan nin su ingala ku a Kadenan nu a Mapulu ka natalatantu a siksian ku su apia entain i musal lun sa dala katagan nin.

<sup>8</sup> “Dili nu a benal lemipatani su kasenggay nu sa laki kanu Gay nu Kabpangintelenen. <sup>9</sup> Kanu dalem'u nem gay na mapakay kanu a enggalebek. <sup>10</sup> Ugaid'a kanu ikapitu nin gay na isenggay i entu sa laki a Gay nu Kabpangintelenen. Kanu nia ba a gay na da kanu enggalebek apia su manga wata nu magidsan pan i babay enggu mama enggu su manga ulipen nu a babay-mama apeg den nu manga pangangayamen nu taman den kanu manga lapu kanu dalepa nu. <sup>11</sup> Ka apia saki a Kadenan a Mapulu na nakanem gay i kinapangaden ku kanu langit, kanu lupa enggu

## **Su Kinaliu 20**

kanu lagat taman den kanu langun nu namakadalem lun, ka kanu ikapitu nin gay na nangintelenen aku. Tembu ba pinalihalan ku a Kadenan a Mapulu su Gay nu Kabpangintelenen taman sa sinuti ku.

<sup>12</sup>“Na pagadati nu su ama nu enggu su ina nu ka amaika maitu na makapaguyag-uyag kanu sa mauget kanu kalupan a inggay ku sa lekanu.

<sup>13</sup>“Da kanu mangimatay.

<sup>14</sup>“Da kanu 'gkiuga.

<sup>15</sup>“Da kanu mamanegkaw.

<sup>16</sup>“Da kanu edsaksi sa dikena benal kanu apia entain.

<sup>17</sup>“Di nu maginagkay u ngin i aden kanu kaped'u a mana su kaluma nin, su manga ulipen nin a mama atawa ka babay enggu su manga pangangayamen nin taman den kanu langun nu kaaden nin.”

## **Su Kinagilek'u manga Taw a Israil**

<sup>18</sup>Na guna nilan mailay su pedtalas a kilat enggu su matanug a lugung apeg den nu matanug a uni nu tambuli enggu su pedtapuk a makapal a bel lu kanu palaw na kinemegkel silan sa gilek tembu dala silan ubay.

<sup>19</sup>Na nia nilan nadthalu kanu Musa na “Seka den i edtalu sa lekami ka pakikinegen nami seka. Di kami nengka den mapambitiala kanu Kadenan ka matay kami!” <sup>20</sup>Na nia inisumpat'u Musa kanu manga taw na “Da kanu 'gkagilek ka pembatalun kanu bu nu Kadenan asal'a kaadenan kanu na gilek sa lekanin ka enggu kanu di endusa.” <sup>21</sup>Na su Musa bu i sinemupeg kanu Kadenan lu kanu makapal a gabun ka su manga taw na dala silan supeg.

## **Su Kinaliu 20 –21**

### **Su Kasuguan pantag kanu Pegkakadenanen enggu Pegkurbanan kanu Kadenan**

<sup>22</sup> Na nia pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Edtalu ka kanu manga taw a Israil i ‘Nakineg’u demun a benal su kinadtalu ku lu kanu suleka, <sup>23</sup> tembu ba da kanu a benal mangaden sa magkakadenan nu magidsan pan i bulawan atawa ka pilak. <sup>24</sup> Ka makin nia nu enggula na umbali aku nu sa pegkurbanan a lupa, ka lu aku nu ba ‘gkurbani sa kurban a pedtutungen langun enggu su kurban nu a tanda kanu kinaisa nu sa laki a mana su manga bili-bili, kambing atawa ka sapi. Lu aku nu umbali kanu endaw i itutulu ku sa lekanu a kasimban nu sa laki ka lemu aku ba ka palihalan ku sekanu. <sup>25</sup> Na amaika umbalan aku nu menem sa pegkurbanan a watu na di nu den mapambias-biasi su entu, ka amaika pambias-biasan nu pan na di den makadait sa laki. <sup>26</sup> Di nu den ‘bpagumbali sa panikan ka enggu di kanu den makagkadaw kanu kapanik’u.’

**21** <sup>1</sup> “Nia ba su atulan a edtalu ka kanu manga taw a Israil.

### **Su manga Atulan pantag kanu manga Ulipen**

<sup>2</sup> “Amaika ka makapamasa su apia entain sa lekanu sa ulipen a pagidsan nu bun a taw a Hibru na kanu dalem’u nem lagun na enggalebek bu sekanin sa lekanu. Ugaid’a sia kanu ikapitu nin lagun na dait den a makambaya-baya sekanin sa di den nasisita a mayad pan. <sup>3</sup> Na amaika nia nu mapamasa i ulipen a dala kaluma nin na pambaya-baya nu sekanin sa dala bun kaluma nin. Ugaid’a amaika aden kaluma nin kanu kinapamasa

## **Su Kinaliu 21**

nu lun na pambaya-baya nu sekanin apeg'u kaluma nin. <sup>4</sup>Na amaika pagkaluman nu mapulu nin su ulipen a mama taman sa makambata su kaluma nin na sia kanu kambaya-baya nin na di makaunut su kaluma nin enggu su wata nin. <sup>5-6</sup>Ugaid'a amaika kalilingayan nin su kaluma nin enggu su wata nin taman kanu mapulu nin na ipangimbenal'in su entu lu kanu adapan nu Kadenan ka enggu sekanin madtapik lu kanu bengawan ka asal'a kapesuan nu mapulu nin su tangila nin a tanda sa ulipen nin den sekanin taman sa taman.

<sup>7</sup>“Na amaika 'bpasan nu ama nin su wata nin a babay ka enggu mapangungulipen na di sekanin makambaya-baya a mana su manga mama a ulipen a pinamasa. <sup>8</sup>Na amaika su babay ka 'bpasan ka enggu magkaluma nu mapulu nin ugaid'a di sekanin 'gkalilinian nu mapulu nin na 'gkapakayan a ipaaun sekanin kanu pagali nin. Ugaid'a di mapakay a mabpasa nu mapulu nin su babay lu kanu manga lapu kagina sekanin demun i minenda kanu babay. <sup>9</sup>Ugaid'a amaika su babay a pinamasa nu mapulu nin ka ipagkaluma nin kanu wata nin na makatimbang'in sa wata nin su entu a babay.

<sup>10</sup>“Na amaika mangaluma su mama sa salakaw a babay na dili nin makadtalipenda su kaenggay nin sa kauyagan, balegkas enggu su kadulug'in kanu nauna a kaluma nin. <sup>11</sup>Na amaika dili enggulan nu mama su entu na dait a makambaya-baya den su entu a babay sa dili den nasisita a aunen.

## **Su Kinaliu 21**

### **Su Atulan pantag kanu Makagkaid kanu Ped'in**

<sup>12</sup>“Na apia entain i makasakit taman sa makapatay kanu ped'in na dait a imatayan bun. <sup>13</sup>Ugaid'a amaika dikena nadtibaba su entu a kinaimatay enggu sinugutan nu Kadenan a manggula su entu na makapalalaguy su nakapatay lu kanu dalepa a itutulu ku sa lekanu. <sup>14</sup>Ugaid'a apia entain i masakit i ginawa nin sa ped'in taman sa matay nin sa pidtibaba nin na apia malalaguy pan sekanin lu kanu pegkurbanan sa laki na kua nu bun sekanin ka imatayi nu.

<sup>15</sup>“Na apia entain i kasakitan nin su apia entain kanu dua a lukes'in na dait a imatayan.

<sup>16</sup>“Apia entain bun i kuan nin su ped'in ka 'bpasan nin atawa ka pangungulipenen nin na imatayan bun. <sup>17</sup>Apia entain i edtalutalu sa mawag kanu ama nin atawa ka ina nin na dait a imatayan. <sup>18</sup>Na amaika aden dua kataw a malimbul a mabetay nin sa watu atawa ka masuntuk'in su sakataw taman sa malepu nin ugaid'a da bun matay <sup>19</sup>ka migkapia bun enggu pakalakaw bun u pedtudek, na su taw a nakagkaid lun na dili masala. Ugaid'a nasisita a tulusun nin taman sa 'gkapia enggu kabayadan nin su manga gay a dala kanggalebeki nu taw a entu.

<sup>20</sup>“Na amaika betayn nu mapulu nin su ulipen nin pagidsan pan i babay atawa ka mama taman sa matay nin semambut na dait a masiksa sekanin. <sup>21</sup>Ugaid'a amaika dili matay semambut su ulipen ka makagaug pan sa sagay atawa ka dua gay na dili den masiksa su mapulu kagina sekanin bun i kigkuan kanu ulipen a entu.

<sup>22</sup>“Na amaika aden malimbul a makalalagit sa magingay taman sa makambata sa dikena nin pan timpu ugaid'a dala bun gaid kagkaidi

## Su Kinaliu 21

su wata enggu su ina nin na su kaluma nu babay na dait a mapabayad sia maludep kanu atulan nu manga 'bpamangukum. <sup>23</sup> Ugaid'a amaika nagkaidan a benal su embatay a entu taman sa aden matay kanilan na imatayan bun su minggula sa entu. <sup>24</sup> Amaika aden napsek sa kanilan na piseken bun su nakagkaid kanilan. Amaika aden kagebangan kanilan na gebangan bun su nakagkaid a entu. Amaika aden nalepu sa kanilan dua pagidsan pan i lima atawa ka ay na lepun bun su lima atawa ka su ay nu nakagkaid a entu. <sup>25</sup> Amaika aden nalupang sa kanilan dua na lupangen bun su nakalupang a entu. Amaika aden napalian kanilan na palian bun su nakapali a entu. Amaika aden nakalisan kanilan na kalisan bun su nakakalis a entu.

<sup>26</sup> “Na amaika betayn nu mapulu sia sa mata su ulipen nin a mama atawa ka babay taman sa mapisek na makapambaya-baya nin su entu a ulipen a bayad kanu kinapsek'in lun. <sup>27</sup> Na amaika kagebangan nu mapulu su ulipen nin a babay atawa ka mama na makapambaya-baya nin su entu a ulipen a bayad kanu kinagebang'in lun.

<sup>28</sup> “Na amaika makasidung su sapi sa taw taman sa matay nin na dait a pamalantayn sa watu taman sa matay bun su sapi ugaid'a di dait a ken su sapu nin enggu su kigkuan kanu sapi na dili den masugat'a kawagib. <sup>29</sup> Ugaid'a amaika 'gkatawan bun nu kigkuan i 'bpanidung su entu a sapi ugaid'a dala nin lugena taman sa nakapatay na pamalantayn su sapi taman sa matay enggu imatayan bun su kigkuan lun. <sup>30</sup> Ugaid'a amaika ipapamangun sa lekanin su minatay nu sapi nin na di den sekanin imatayan. <sup>31</sup> Na amaika makapatay su sapi sa wata a mama atawa ka wata a babay na maitu bun ba i atulan nin. <sup>32</sup> Na amaika makapatay su sapi sa ulipen a mama atawa ka babay na su kigkuan na makabayad sa telupulu

## **Su Kinaliu 21 –22**

a pilak kanu kigkuan kanu ulipen enggu su sapi na pamalantayn taman sa matay.

<sup>33</sup> “Na amaika aden kalut atawa ka kinemalut a da nin sapengi na aden naulug lu ba a sapi atawa ka kimar, <sup>34</sup> na su kigkuan kanu kalut na dait a bayadan nin su entu a naulug ugaid'a lekanin den su entu a naulug.

<sup>35</sup> Amaika pinanidung'u sapi nengka su sapi nu pagubay nengka taman sa minatay na dait a 'bpasan su nanidung ka embaden su bayad'in enggu embaden bun su sapu nu nasidung a sapi. <sup>36</sup> Ugaid'a amaika natawan bun danden i 'bpanidung su entu a sapi ugaid'a dala lugena nu kigkuan lun na kasambian nin su minatay a sapi ugaid'a lekanin den su minatay a sapi.

## **Su manga Atulan pantag kanu Kaaden**

**22** <sup>1</sup> “Amaika aden manegkaw sa sapi atawa ka bili-bili ka sumbalin nin atawa ka 'bpasan nin na kasambian nin sa makalima matakép su sapi, na su bili-bili menem na makapat matakép. <sup>2</sup> Na amaika sia kanu magabi ka aden makaludep kanu walay a 'bpanegkaw enggu masigkem taman sa matay sekanin na di masugat'a kawagib su nakapatay lun.

<sup>3</sup> Ugaid'a amaika manggula i nia sa kanu malamag na masugat'a kawagib su nakapatay lun. Na su tanegkawn menem a masigkem na nasisita a kabayadan nin su langun nu pinanegkaw nin, na amaika di nin magaga mamayad na sekanin i mabpasa a makabayad kanu pinanegkaw nin.

<sup>4</sup> “Na amaika su pinanegkaw nin magidsan i sapi, kimar atawa ka bili-bili ka lu pamun sa lekanin na dait a kabayadan nin sa takep.

<sup>5</sup> “Na amaika makabukawa su pangangayamen enggu makabinasa kanu pamumulanen apeg'u kauyagan nu ped a taw na kabayadan nu kigkuan

## Su Kinaliu 22

kanu ayam su nabinasa nu ayam'in. Nia nin lun makabayad na su mapia den sa langun kanu pamumulanen nin.

<sup>6</sup>“Na amaika aden namidsul a nakalalagit'in matutung su pamumulanen nu ped a taw taman sa naibped su langun nu lu sa benday na dait a kasambian nu namidsul su langun nu entu.

<sup>7</sup>“Amaika aden mapatagu sa kuleta atawa ka igagama kanu pagubay nin ka mapanegkaw su entu na amaika masigkem su nanegkaw na kabayadan nin sa takep. <sup>8</sup>Na ugaid'a amaika su nanegkaw ka dala masigkem na su sinaligan a entu na dait a madtapik lu kanu 'bpamangukum ka enggu nin makadsapa kanu adapan nu Kadenan a Mapulu i sabenal-sabenal a dala lakit lambay nin kanu entu a natadin.

<sup>9</sup>Na amaika ka aden magagawa kanu manga natadin a pangangayamen atawa ka igagama enggu balegkas na makadsapa silan sia kanu adapan nu Kadenan. Na entain i katumanan sa 'bpangagaw na sekanin i makabayad lu kanu kigkuan sa makadua matakép.

<sup>10</sup>“Na amaika aden inipatuludu a kimar, sapi, bili-bili atawa ka apia ngin a pangangayamen a natadin atawa ka nalepu enggu minatay ugaid'a dala nakailay kanu entu a nanggula, <sup>11</sup>na su tinemuludu na edsapa kanu Kadenan a Mapulu sa saben-sabenal a dala lekanin sa entu. Na su kigkuan kanu pangangayamen na dait a maginugut sekanin enggu di den kabayadan nu tinemuludu su pangangayamen a entu. <sup>12</sup>Ugaid'a amaika pinanegkaw su entu a pangangayamen na kabayadan nu tinemuludu lun. <sup>13</sup>Na amaika nia lun nakapatay i talaw a binatang na dait a edtapik su tinemuludu lun sa amadan a makapailay nin ka enggu dili sekanin makapamayad.

## **Su Kinaliu 22**

<sup>14</sup>“Amaika aden sinemembay sa pangangayamen kanu pagubay nin ka nalepu atawa ka minatay nin sa dala lu su kigkuan lun na kabayadan nu sinemembay su entu. <sup>15</sup> Ugaid'a amaika lu bun su kigkuan lun na dili den makabayad labi den u inalkilan su entu ka su alkila nin i mabaluy a bayad'in.

### **Su Ped pan a manga Kasuguan nu Kadenan a Mapulu**

<sup>16</sup>“Amaika aden mama a malilini sa laga taman sa dulugen nin na nasisita a kasunggudan nin enggu magkaluma nin. <sup>17</sup> Ugaid'a amaika dili miug su ama nu babay sa mapangaluma su wata nin na masala su mama sa endaw i alaga nu sunggudan.

<sup>18</sup>“Na su manga 'bpamangalintaw na dait a imatayan. <sup>19</sup> Na apia entain i imbalagiuma nin su manga pangangayamen na dait a imatayan. <sup>20</sup> Na apia entain i 'gkurban kanu pegkakadenanen na dait a imatayan ka su Kadenan bu a Mapulu i dait a pegkurbanan.

<sup>21</sup>“Dili nu mameges su manga lapu kanu dalepa nu ka nia nu pamikil na nakalapu kanu bun kanu dalepa a Egypt.

<sup>22</sup>“Dili nu mameges su manga balu enggu su manga taw a ilu <sup>23</sup> ka amaika pamegesen nu silan sa apia ngin a ukit, ka mangeni silan sa laki sa tabang na nasisigulu a pakikinegen ku silan. <sup>24</sup> Na kalipungetan enggu imatayan ku sekanu sia makanggulalan sa kambunua nu. Mabalu su kaluma nu enggu mailu bun su manga wata nu.

<sup>25</sup>“Amaika makapautang kanu sa kanu pagidsan nu bun a taw a Hibru a miskinan na dili nu den milingi su galebekan nu pabpagutang sa 'bpagiseg. <sup>26</sup> Na amaika su pagubay nengka a entu ka nia nin makadtutud

## Su Kinaliu 22 –23

sa leka na su lambung'in na imbalingan nengka sa di pan makasedep su senang. <sup>27</sup> Kagina entu bu ba i lambung'in a makabaus'in kanu lawas'in kanu magabi. Na amaika di nengka imbalingan ka mangeni sekanin sa tabang sa laki na tabangan ku sekanin kagina sangat man a malimu aku.

<sup>28</sup> “Na di ka semakutu su Kadenan enggu da ka edtalu sa mawag kanu 'gkangaunutan nu dalepa nengka.

<sup>29</sup> “Di ka lemipatani su umun<sup>d</sup> ku a ebpun kanu manga mapia a unga nu sabpet'u. Iumun nu sa laki su kaka sa langun a wata nu a mama.

<sup>30</sup> Igkurban nu bun sa laki su muna-muna a pipis'u langun nu sapi, kambing enggu bili-bili nu. Pitu gay bu i kadtangen nin lu kanu ina nin ka kanu ikawalu nin gay na inggay nu den sa laki.

<sup>31</sup> “Inisenggay kanu den a mabaluy a taw ku. Tembu da kanu a benal keman sa kanu sapu nu pangangayamen a inimatayan nu manga talaw a binatang. Na ipakan nu den kanu manga asu.

## Su manga Atulan pantag kanu manga Kawagib

**23** <sup>1</sup> “Da kanu mamau<sup>d</sup> tul sa dikena benal. Da kanu editigis sa dikena benal asal bu na katampilan nu su taw a dupang.

<sup>2</sup> “Da kanu magigiamung kanu galebekan a dikena mapia kanu madakel a taw. Amaika editigis kanu sa bitiala na di ka migkug su bantang asal bu na lu ka makaluyud kanu kadakelan. <sup>3</sup> Di nu temampili su manga taw a miskin sabap bu kanu kamiskin nilan.

---

<sup>d</sup> 22:29 **umun** Madakel pan i kasabutan tanu makapantag kanu nia sia kanu Maena nu Mangadalem a Kadtalu sia kanu Kitab a mailay kanu kapupusan nu nia a kitab.

### **Su Kinaliu 23**

<sup>4</sup>“Amaika mailay nu a nakabukawa su sapi atawa ka kimar'u kuntela nengka na dait a isigkil'engka lu sa lekanin. <sup>5</sup> Amaika mailay nengka a matunggad su kimar'u kuntela nengka sabap kanu 'bpananggiten nin na dili nu mapadtaday ka makin nu edtabangi.

<sup>6</sup>“Sigulu nu i makaenggay su kawagib'u manga miskinan sia kanu kakukum lun. <sup>7</sup> Da kanu manendit sa dikena benal. Da kanu mimatay sa taw a dikena 'gkabenalan ka siksian ku i apia entain a enggula sa entu.

<sup>8</sup>“Sia kanu kakukum'u na da kanu mapabayad ka entu ba i sabapan a makadapeng kanu mata nu 'gkangaunutan sa kailay nilan kanu ngin i benal enggu pakapelen sa kaenggay sa kawagib kanu manga taw a pakabenal.

<sup>9</sup>“Di nu mapakapasangi su manga lapu, ka nagedam'u bun u panun i kapasang'u kandilapu ka sekanu na nakandilapu kanu bun lu kanu dalepa a Egypt.

### **Su manga Atulan pantag kanu Gay enggu Lagun nu Kabpangintelenen**

<sup>10</sup>“Na kanu dalem'u nem lagun na makapangangawid kanu taman sa makasabpet kanu. <sup>11</sup> Ugaid'a kanu ikapitu nin lagun na padtaday nu muna su 'bpangangawidan nu ka da kanu pan 'bpangangawid. Na amaika aden metu lu kanu inawidan nu na padtaday nu den a makua nu manga miskinan asal'a makapaguyag'ilan, na amaika aden nadsama na padtaday nu den a makan nu manga talaw a binatang. Na maitu bun ba i pakaidi nu kanu manga pamumulan nu a ubas enggu ulibus. <sup>12</sup> Na enggalebek kanu kanu dalem'u nem gay ugaid'a kanu ikapitu nin gay na pangintelenen kanu ka enggu makapangintelenen bun su manga

### **Su Kinaliu 23**

sapi, kimar apeg'u manga ulipen nu enggu su manga lapu a kaped'u sa kapegakakaleben. <sup>13</sup> Paginuguti nu su langun nu kadthalu ku sa lekanu. Da kanu mangeni-ngeni kanu manga pegkakadenanen enggu apia su kapamelabit'u lun na di nu enggula.

### **Su Telu Timan a Kanduli**

<sup>14</sup>“Idsela-sela nu su telu timan a kanduli nu sa laki kanu dalem'u salagun <sup>15</sup> a mana su Kanduli nu Pan a Dala Pakembang'in sia luyud kanu ngin i kasuguan ku sa lekanu. Na kanu dalem'u pitu gay na kan kanu sa pan a dala pakembang'in. Inggulalan nu i nia sia kanu initandu ku a gay kanu ulan-ulan nu Abib. Kagina entu ba su ulan-ulan a kinaliu nu kanu dalepa a Egypt. Na nia dait na uman i isa sa lekanu na mananggit sa makagkurban nin sa laki. <sup>16</sup> Idsela-sela nu bun su Kanduli nu Muna-muna a Masabpet'u kanu pinangangawidan nu kanu dalem'u salagun. Na idsela-sela nu bun su Kanduli nu Mauli a Masabpet'u kanu dalem'u salagun amaika malimud'u den su langun nu nasabpet. <sup>17</sup> Na uman lagun na dait na makatalabuk su langun nu mama kanu telu timan a nia a kanduli a simba nu sa laki a Kadenan nu a Mapulu.

<sup>18</sup>“Na amaika 'gkurban kanu sa laki sa lugu na di nu munuti sa apia ngin a aden pakembang'in. Na da kanu semama kanu temundug a gay sa kasebudan nu manga pangangayamen a inigkurban kanu kanduli sa laki. <sup>19</sup> Pananggit'u lu kanu walay nu Kadenan nu a Mapulu su mapia sa langun kanu muna-muna a unga nu masabpet'u.

## **Su Kinaliu 23**

“Di nu lemabuani su pipis a kambing kanu gatas'u ina nin.<sup>e</sup>

### **Su Pasad'u Kadenan sa Kakua kanu Kalupan nu Kanaan**

<sup>20</sup>“Ilay ka Musa, sugun ku su malaikat san sa lekanu ka enggu kanu nin kapangunanan enggu katiakapan sa kanu kaangay nu kanu dalepa a inadil ku sa lekanu. <sup>21</sup>Na pakikineg ka sekanin enggu unuti ka su kadtalu nin. Di ka sekanin semungkang ka su langun nu penggulan nin na sia ganat sa laki, na amaika makandusa kanu na siksang kanu nin. <sup>22</sup>Amaika pamakikinegen nengka sekanin sa mapia enggu enggulan nengka su langun nu edtalun ku na saki i maninindeg sa lekanu lu kanu manga kuntela nu. <sup>23</sup>Tapiden kanu nu malaikat ku sa kaangay nu kanu kalupan nu manga taw a Amur, manga taw a Hit, manga taw a Piris, manga taw a Kanaan, manga taw a Hib enggu manga taw a Hibus. Na binasan ku silan langun. <sup>24</sup>Na amaika lu kanu den na da kanu semimba kanu pegkakadenanen nilan apia su kapamagigiling'u kanu penggulan nilan. Ka makin binasa nu langun su pegkakadenanen nilan enggu lupet-lupet'u su manga watu a pinatindeg'ilan a masimba nilan. <sup>25</sup>Saki i simba nu a Kadenan nu a Mapulu ka enggan ku sekanu sa makan nu enggu mainem'u. Itangka ku sekanu kanu manga sakit. <sup>26</sup>Na dala babay a kaawan na kagingayan enggu dili makambata kanu dalepa nu enggu pagkalendun ku bun su manga umul'u. <sup>27</sup>Pakagilekan ku enggu bulibugen ku su langun nu taw a kauman nu a magkuntela nu taman sa makapalalaguy silan.

---

<sup>e</sup> 23:19 Di nu lemabuani su pipis a kambing kanu gatas'u ina nin. Sia kanu itungan nu ped a alim na basi penggalebeken nu ped a lumpukan nu manga taw su maya ba a ukit tembu inisapal'u Kadenan kanilan.

### **Su Kinaliu 23 –24**

<sup>28</sup> Pakagilekan<sup>f</sup> ku su manga taw a Hib, su manga taw a Kanaan enggu su manga taw a Hit ka enggu silan makaawa. <sup>29</sup> Ugaid'a kanu dalem'u salagun na dili ku pan silan paawan langun ka enggu dili makadtaday su kalupan enggu di 'gkadakel su manga talaw a binatang. <sup>30</sup> Edtatagituan ku i kapaawa ku kanilan taman sa sekanu i 'gkadakel enggu makua nu su entu a kalupan. <sup>31</sup> Na nia mabaluy a sakup'u na iganat sa kanu Maliga a Lagat enggu lu kanu lagat'u Midityranian<sup>g</sup> taman den lu kanu tawan-tawan a dalepa enggu kanu lawas'a ig'u Yupratis. Ipatalaw ku sa lekanu enggu paawan ku su langun nu pegkakaleben kanu entu a dalepa. <sup>32</sup> Na da kanu mumbal sa kapasadan kanilan enggu kanu manga pegkakadenanen nilan. <sup>33</sup> Di ka silan semuguti sa makagkakaleben silan kanu kalupan nu ka makandusa kanu sa laki kagina makalalagit kanu kanu kapedsimba nilan kanu manga pegkakadenanen nilan. Na amaika maitu na masela a kabinasan i entu sa lekanu.”

### **Su Kapasadan nu Kadenan a Mapulu kanu manga Taw a Israil**

**24** <sup>1</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Takedeg ka sia apeg'i Harun, Nadab enggu Abihu enggu paunut ka bun su pitupulu kataw a 'gkangaunutan nu manga taw a Israil. Na simba aku nu lu kanu dikena bun gaid matangka sia. <sup>2</sup> Seka bu i makasupeg sa laki,

---

<sup>f</sup> 23:28 **Pakagilekan** Na nia nin maena sa basa a Hibru na mapatingguma sa manga kumukuti.

<sup>g</sup> 23:31 **lagat'u Midityranian** Na nia nin maena sa basa a Hibru na lagat'u manga taw a Pilistin.

## Su Kinaliu 24

ka su ped na lu bu sa mawatan. Na su madakel a taw na di mapakay a temakedeg sia.”

<sup>3</sup> Na inisampay den mambu nu Musa kanu manga taw su langun nu kadtalu nu Kadenan a Mapulu enggu su langun nu manga atulan nin. Na isa bu i kinasumpat'ilan langun sa “Paginugutan nami langun su katigan nu Kadenan a Mapulu.” <sup>4</sup> Daka inisulat'u Musa su langun nu pidtalu nu Kadenan a Mapulu. Na kanu mapita-pita na minumbal su Musa sa pegkurbanan lu kanu udsadan nu palaw enggu linibet'in sa sapulu enggu dua a watu a tanda kanu sapulu enggu dua a tupu nu Israil. <sup>5</sup> Entu pan ka sinugu nin su manganguda sa 'gkurban kanu Kadenan a Mapulu sa manga kurban a pedtutungen langun enggu 'gkurban bun sa manga mama a sapi a tanda sa kinaisa sia kanu Kadenan a Mapulu. <sup>6</sup> Na kinua nu Musa su sabad kanu lugu ka initagu nin kanu manga matikungkung a lampay, na su sabad menem na inipamesik'in lu kanu pegkurbanan. <sup>7</sup> Kinua nin su libelu nu kapasadan ka binatia nin kanu manga taw. Na nia inisawal'u manga taw na “Paginugutan nami taman sa inggulalan nami su langun nu kadtalu nu Kadenan a Mapulu.” <sup>8</sup> Daka kinua nu Musa su matikungkung a lampay a aden lugu nin ka inipamesik'in kanu manga taw enggu nia nin pidtalu kanilan na “Su nia ba a lugu na minilut kanu kapasadan nu Kadenan a Mapulu sa lekanu sia luyud kanu langun nu entu a kasuguan a inenggay nin.”

<sup>9</sup> Na tinemakedeg den mambu su Musa enggu si Harun apeg'i Nadab enggu Abihu taman den kanu pitupulu kataw a manga 'gkangaunutan nu manga taw a Israil. <sup>10</sup> Na nailay<sup>h</sup> nilan su Kadenan a Kadenan nilan a

---

<sup>h</sup> 24:10 **nailay nilan su Kadenan** Su nia a kinailay nilan na dikena matakapala a nailay nilan demun su Kadenan ugaid'a basi sa ped a ukit i kinailay nilan lun.

## **Su Kinaliu 24 –25**

manga taw a Israil. Na su pendampuan nin na makalagid sa watu a bilu a sapiru a mana kaliwanag'u langit. <sup>11</sup> Ugaid'a apia nailay nu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil su Kadenan na dala silan matay taman sa kineman pan silan enggu mininem lu.

<sup>12</sup> Daka pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Sia ka, ka ibpagenggay ku sa leka su maulad a watu a sinulatan ku kanu manga atulan ku enggu kasuguan ku a ipamandu nengka kanu manga taw.”

<sup>13</sup> Na guna su maitu na linemu den kanu palaw nu Kadenan su Musa a kaped'in su pedtabang lun a si Yusua. <sup>14</sup> Na pinadtakena nu Musa kanu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil i “Angapi kami nu taman sa kambalingan nami sia. Na si Harun enggu si Hur i matabun sa lekanu. Na amaika aden kamutuan nu na lu kanu 'bpawang sa kanilan.”

<sup>15</sup> Na guna su linemu den su Musa na nabausan na gabun su palaw. <sup>16</sup> Ka linangkapan nu sigay nu Kadenan a Mapulu su palaw a Sinai. Na kanu dalem'u nem gay na nabausan bu na gabun su palaw. Na kanu ikapitu nin gay na tinawag'u Kadenan a Mapulu lu kanu gabun su Musa. <sup>17</sup> Na nailay nu manga taw a Israil su sigay nu Kadenan a Mapulu a mana 'bpangalaw-kalaw a apuy lu kanu untul'u palaw. <sup>18</sup> Na kanu kapedtakedeg'u Musa na nabausan sekanin na gabun. Na nakapatpulu kamagabi enggu malamag i kinadtangen nin lu kanu palaw.

### **Su manga Ibpagenggay a Mausala kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan**

**25** <sup>1</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>2</sup> “Edtalun ka kanu manga taw a Israil i menggay silan sa laki sa endaw i maluwig

### **Su Kinaliu 25**

kanu ginawa nilan. Na seka i talima kanu ibpagenggay nilan. <sup>3</sup> Na nia ka bu talima na bulawan, pilak enggu galang, <sup>4</sup> inumbal a tanul a ebpun kanu bumbul'a bili-bili a nia nin suga na bilu, lambayung enggu maliga, maitu bun su mapia a ginis enggu su pinadtatambil a bumbul'a kambing, <sup>5</sup> apeg'u upis'a mama a bili-bili a pidsugan sa maliga, mapia a manga upis'a binatang enggu kayu a pansiu, <sup>6</sup> lana a 'bpagusalen sa palitan, manga ibpanimbul kanu lana a 'bpagusalen sa kapedsuti enggu mamut a pedtutungen. <sup>7</sup> Maitu bun su manga palamata a watu a uniks apeg den nu manga ped a palamata a watu a ibpaneket kanu liu nu uyut a nakalapis kanu laleb'u pidsugan a balegkas'u mapulu nu 'bpamangurban enggu lu kanu untul'u salay kanu waga nu balegkas a entu.

<sup>8</sup> “Na umbal kanu sa Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan nu sa laki a lu aku nu ba lalayun madtagapeda. <sup>9</sup> Na umbal'u su entu taman kanu langun nu igagama nin sia luyud kanu ngin i ipapata ku sa leka.

### **Su Kaun nu Kapasadan**

<sup>10</sup> “Paumbal ka sa Kaun nu Kapasadan a nia nu usal a kayu na pansiu. Patpulu enggu lima kapulgada i tilenduan nin enggu duapulu enggu pitu kapulgada menem i balawagan nin, na su kalambeg'in na duapulu enggu pitu kapulgada bun. <sup>11</sup> Na lumbus ka sa bulawan a da simbul'in su liu enggu ludep'in enggu balibeti ka bun sa pibpalasan a bulawan su manga ligid'in. <sup>12</sup> Pabetadi ka su pat timan a palaus'in sa malibpuluk a bulawan a mana balusu. <sup>13</sup> Paumbal ka bun sa manga bantial a kayu a pansiu a lumbusen sa bulawan. <sup>14</sup> Iselub'u su manga bantial a entu lu kanu manga malibpuluk a entu a mana balusu ka enggu masapuat. <sup>15</sup> Di nu den

## Su Kinaliu 25

mawa su manga bantial a entu lu kanu manga malibpuluk a entu. <sup>16</sup>Na ibetad'engka lu ba su tebi na watu a sinulatan kanu kapasadan ku a inggay ku sa leka. <sup>17</sup>Umbali nu sa dapeng<sup>i</sup> a bulawan a da simbul'in a patpulu enggu lima kapulgada i kalendu nin enggu duapulu enggu pitu kapulgada i kaulad'in. <sup>18-19</sup>Na paumbal ka bun sa dua timan a buntal'a malaikat a bulawan a aden papak'in<sup>j</sup> kanu duakambala kanu ligid'u dapeng'in. <sup>20</sup>Na nia dait na makadsangula su entu enggu su papak'ilan na 'gkasilungan nin su dapeng'u Kaun nu Kapasadan enggu 'gkatulungan nilan su entu. <sup>21</sup>Na idapeng'engka su dapeng'u Kaun nu Kapasadan amaika makabetad'engka su tebi na watu a sinulatan kanu kapasadan ku a ibpagenggay ku sa leka. <sup>22</sup>Na lu aku 'bpapayag sa leka kanu luk'u dua timan a buntal'a malaikat kanu untul'u Kaun nu Kapasadan ka inggay ku su kasuguan ku kanu langun nu manga taw a Israil.

### Su Lamisan a Pembetadan sa Pan kanu Adapan nu Kadenan a Mapulu

<sup>23</sup>“Paumbal ka bun sa lamisan a kayu a pansiu a nia nin kalendu na telupulu enggu nem kapulgada, sapulu enggu walu kapulgada menem i kaulad'in enggu duapulu enggu pitu kapulgada i kalambeg'in. <sup>24</sup>Na lumbus ka sa bulawan a dala simbul'in enggu balibeti ka bun sa pibpalasan a bulawan su manga ligid'in. <sup>25</sup>Lendingi nu sa pat kapulgada i

---

<sup>i</sup> 25:17 Su **dapeng** sia na nia ped a maena nin kanu basa a Hibu na su kapambalingan kanu taw kanu Kadenan.

<sup>j</sup> 25:18-19 Su **malaikat a aden papak'in** sa basa a Hibu na kirub. Dikena kadsalilidan a malaikat i nia, aden papak'in enggu entu ba i pedtameng kanu lalan a ipedsangul kanu kayu a pakaenggay sa uyag-uyag. Mailay i nia sia kanu Manga Awal 3 ayat 22 taman sa 24 sia kanu Kitab Taurat.

### **Su Kinaliu 25**

kaulad'in a kayu enggu libeti ka sa pibpalasan a bulawan. <sup>26</sup>Na paumbali ka sa bulawan a mana balusu su pat a pisuk'u lamisan a masupeg kanu manga palaus'in. <sup>27</sup>Na su bulawan a entu a mana balusu a pedseluban sa bantial na nia dait na masupeg lu kanu pat kapulgada a entu a inilending. <sup>28</sup>Na nia dait na su manga bantial na kayu a pansiu enggu nalumbus sa bulawan. <sup>29</sup>Paumbal ka bun sa manga lampay enggu tagayan a bulawan a dala simbul'in. Paumbal ka bun sa manga binangga enggu ladia a bulawan a dala simbul'in a mausal kanu kurban a ipembubus.<sup>k</sup> <sup>30</sup>Na tatap kanu betad sa pan sia kanu adapan ku lu kanu lamisan ba a entu.

### **Su 'Bpametadan sa Palitan**

<sup>31</sup>“Na paumbali ka bun sa 'bpametadan sa palitan a bulawan a dala simbul'in a pibpalasan sa ulak a mimbekad. Na su 'bpaguntulan lun enggu su pibpalasan sa ulak a mimbekad na dikena pakapitas i kabpagumbal lun kanu lawas'u 'bpametadan sa palitan. <sup>32</sup>Na padsapaken sa nem timan a enggaga-telu timan i uman i sabala. <sup>33</sup>Na uman i sakasapak kanu entu na 'bpalasan sa telu timan a mana ulak a almun a mimbekad. <sup>34</sup>Na su lawas'u entu na 'bpalasan sa pat timan a mana ulak a almun a mimbekad. <sup>35</sup>Na su telu timan kanu entu a manga ulak na lu ibetad kanu atag'u uman i edsumpatan nu sapak'in. <sup>36</sup>Na dikena pakapitas i kabpagumbal kanu manga ulak a entu enggu kanu manga sapak'in kanu lawas'u 'bpametadan

---

<sup>k</sup> **25:29** su **kurban a ipembubus** Kanu paganay a timpu na nia ukit a kapegkurban nu manga taw a Israil na pembubusan nilan sa ig'a ubas a pinagkaledsem su inigkurban nilan a ibpagimasad atawa ka ipedtalutup kanu entu a kurban nilan. Mailay i nia sia kanu Manga Bilangan 15 ayat 1 taman sa 12 sia kanu Kitab Taurat.

## Su Kinaliu 25 –26

sa palitan a bulawan a da simbul'in. <sup>37</sup>Na paumbal ka bun sa pitu timan a palitan ka ipametad'engka lu ba asal'a katayawan su sia kanu kasangulan nin. <sup>38</sup>Na su ibpanipit kanu pus'u palitan enggu su pakasalulung lun na nia dait na bulawan a dala simbul'in. <sup>39</sup>Na nia dait na telupulu enggu lima kakilu a bulawan a dala simbul'in i mausal'u kanu kaumbal kanu 'bpametadan sa palitan apeg'u langun nu igagama nin. <sup>40</sup>Sigulu ka i makapaumbal'engka i nia sia luyud kanu ipebpapata ku sa leka sia kanu nia a palaw.

## Su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan

**26** <sup>1</sup>“Na su Balung-balung a entu a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki na nia ka lun usal na sawati a mapia a ginis<sup>l</sup> a edsugan sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Paburdai ka sa pibpia-pianan a buntal'a malaikat.<sup>m</sup> <sup>2</sup>Na nia dait na pamagidsan su kaulad'u manga ginis. Nia nin tilenduan na sapulu enggu pat kamitru enggu nia nin menem balawagan na dua kamitru. <sup>3</sup>Padtatambil ka sa enggaga-lima timan su manga ginis a entu, <sup>4</sup>entu pan ka padtangilai ka sa ginis a nia nin suga na bilu su sakaligid kanu sakatambilan, na maitu bun ba i pakaidi ka kanu sakaligid kanu ikadua a sakatambilan. <sup>5</sup>Na nia dait na lima-wati i ipadtangila kanu sakaligid kanu sakatambilan, maitu bun ba i pakaidan kanu

---

<sup>l</sup>26:1 Su **mapia a ginis** sia na mana sekanin ulul a nakagayung i seged'in a nabaluy a dalinding'u Balung-balung a Tuleda.

<sup>m</sup>26:1 **malaikat** Sa basa a Hibru na kirub. Dikena kadsalilidan a malaikat i nia, aden papak'in enggu entu ba i pedtameng kanu lalan a ipedsangul kanu kayu a pakaenggay sa uyag-uyag. Mailay i nia sia kanu Manga Awal 3 ayat 22 taman sa 24 sia kanu Kitab Taurat.

## Su Kinaliu 26

ikadua a sakatambilan enggu nia dait na nakadsangula su inipadtangila kanu sakatambilan lu kanu inipadtangila kanu ikadua a sakatambilan.

<sup>6</sup>Paumbal ka bun sa lima-wati a sangkatan a bulawan a makapadsumpat kanu dua timan a entu a pinadtatambil a manga ginis. Na kanu maya ba a ukit na makadsumpat su entu ka enggu masatiman su manga ginis'u Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki.

<sup>7</sup>“Paumbali ka bun sa sawati enggu isa a ginis a ebpun sa bumbul'a kambing a makalapis kanu mapia a entu a ginis'u Balung-balung a Tuleda. <sup>8</sup>Na nia tilenduan nu uman i satiman kanu entu na sapulu enggu lima kamitru enggu nia nin menem balawagan na dua kamitru. <sup>9</sup>Na padtatambil ka bun su lima timan kanu entu a ginis a ebpun sa bumbul'a kambing enggu su nem timan menem a nasama na padtatambilen bun ugaid'a su satiman kanu nem timan a entu a ginis na igayung lu kanu kasangulan nu Balung-balung a Tuleda enggu lepin su entu. <sup>10</sup>Padtangilai ka bun sa lima-wati a ginis su sakaligid kanu sakatambilan, na maitu bun ba i pakaidan kanu sakaligid kanu ikadua a sakatambilan. <sup>11</sup>Na paumbal ka bun sa lima-wati a sangkatan a galang a makapadsumpat kanu pinadtatambil a entu a manga ginis a ebpun sa bumbul'a kambing ka enggu masatiman bu. <sup>12</sup>Na su subela kanu pinadtatambil a entu a ibpelapis kanu Balung-balung a Tuleda na lu patayungen sa taligkudan <sup>13</sup>enggu su subela menem kanu duakambala kanu lendu nu ibpelapis a enggaga-sapulu enggu walu kapulgada na lu patayungen kanu duakambala a ligid'u Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. <sup>14</sup>Na umani ka pamun lemapis su Balung-balung a Tuleda sa upis'a mama a bili-bili a pidsugan sa maliga enggu lapisi ka pamun sa mapia i embalangan nin a upis'a binatang.

## Su Kinaliu 26

<sup>15</sup>“Na nia dait na su manga palaus'u Balung-balung a Tuleda na papan a kayu a pansiu. <sup>16</sup>Na nia kalendu nu uman i palaus a papan na lima kamitru enggu su balawagan nin menem na duapulu enggu pitu kapulgada. <sup>17</sup>Na uman i palaus a papan na basayan sa mana sapa i pudit'in ka enggu mapia i kakapet'in. <sup>18</sup>Na dua-wati i kadakel'a umbal ka a palaus a papan a binasayan i pudit'in ka ibetad lu tampal sa laya nu Balung-balung a Tuleda. <sup>19</sup>Na umbal ka bun sa pat-wati a udsadan a pilak a kapaudsadan kanu manga palaus a papan, dua timan a udsadan sa kanu uman i palaus. <sup>20-21</sup>Na maitu bun ba i pakaidan sa kanu lu tampal kanu ilud'u Balung-balung a Tuleda. <sup>22</sup>Na su lu menem tampal sa sedepan kanu taligkudan nu Balung-balung a Tuleda na maitu bun ba i pakaidan lun ugaid'a nem timan bu a palaus a papan <sup>23</sup>ugaid'a metad bun menem sa dua timan kanu duakambala a pisuk'u taligkudan <sup>24</sup>a seluban sa malibpuluk a mana balusu su tampal sa pulu nin ka enggu makabpikit. <sup>25</sup>Tembu ba mabaluy a walu timan a palaus a papan su lu kanu taligkudan enggu sapulu enggu nem a udsadan a pilak.

<sup>26</sup>“Umbali ka bun sa enggaga-lima timan a balawagen a kayu a pansiu su telu timan a ligid'u Balung-balung a Tuleda. Lima timan kanu tampal sa laya, <sup>27</sup>lima timan bun kanu tampal sa ilud enggu lima timan bun kanu tampal sa sedepan a taligkudan nu Balung-balung a Tuleda. <sup>28</sup>Na nia dait na su balawagen lu kanu luk na makauma kanu duakambala a ligid'in. <sup>29</sup>Na lumbus ka sa bulawan su manga palaus a papan a entu enggu umbal ka bun sa bulawan a malibpuluk a mana balusu a kaseluban kanu manga balawagen a linumbus bun sa bulawan.

<sup>30</sup>“Na patindeg'u su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki sia luyud kanu ngin i inipapata ku sa leka sia kanu nia ba a palaw.

## Su Kinaliu 26 –27

### Su manga Dalinding

<sup>31</sup> “Paumbal ka bun sa dalinding a mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Paburdai ka sa pebpia-pianan a benal a buntal'a malaikat a aden papak'in. <sup>32</sup> Isangkat'engka su entu lu kanu sangkatan a bulawan lu kanu pat timan a palaus a kayu a pansiu a linumbus sa bulawan a pinaudsad kanu udsadan a pilak. <sup>33</sup> Na isangkat bun su entu a dalinding kanu atag'u sangkatan a inipadsangkata kanu muna-muna a lapis'u Balung-balung a Tuleda. Ka nia ba a dalinding i mabaluy a makapadsenggaya kanu Suti a Bilik enggu kanu Suti sa Langun a Bilik. Na su Kaun nu Kapasadan na lu ibetad kanu Suti sa Langun a Bilik, <sup>34</sup> entu pan ka dapengan su Kaun nu Kapasadan kanu dapeng'in. <sup>35</sup> Na su lamisan menem na lu ibetad kanu tampal sa ilud'u Suti a Bilik enggu su 'bpametadan menem sa palitan na lu ibetad kanu tampal sa laya nu Suti a Bilik lu kanu 'gkasangulan nu lamisan.

<sup>36</sup> “Paumbali ka bun sa dalinding su bengawan nu Balung-balung a Tuleda sa mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga a 'bpia-pianan i kaburda lun. <sup>37</sup> Na paumbal ka bun sa lima timan a palaus a pansiu a linumbus sa bulawan. Na lu nengka ba ideket su sangkatan a pedsangkatan kanu dalinding a mapia a ginis. Na su lima timan a entu a palaus na paudsad ka bun sa lima timan a udsadan a galang.

### Su Pegkurbanan

**27** <sup>1</sup> “Paumbal ka bun sa pegkurbanan a kayu a pansiu a siyawpulu kapulgada a edsulung-sulung i kaulad'in enggu nia nin menem

### **Su Kinaliu 27**

kalambeg na limapulu enggu pat kapulgada. <sup>2</sup> Pabpalasi ka sa mana sidung su pat a pisuk'in a dikena pakapitas i kabpagumbal lun sa kanu pegkurbanan enggu lumbus ka su entu sa galang. <sup>3</sup> Na paumbali ka bun sa 'bpametadan sa aw, ibpamala sa aw enggu matikungkung a lampay. Paumbali ka bun sa 'bpametadan sa waga na apuy enggu mana tinidur a 'bpagusalen kanu sapu nu binatang. Na su langun nu entu na galang. <sup>4</sup> Paumbali ka bun sa mana salalan a galang enggu paumbali ka bun sa mana balusu a galang su uman i pisuk'u pegkurbanan, <sup>5</sup> entu pan ka iansad su mana salalan a entu a galang lu kanu pegkurbanan. Na ikapet menem su mana balusu a galang lu kanu manga pisuk'u pegkurbanan lu tampal kanu baba nu nakabalibet lun. <sup>6</sup> Paumbali ka bun sa dua timan a bantial a kayu a pansiu a linumbus sa galang. <sup>7</sup> Na lu nengka ba iselub su manga bantial kanu manga malibpuluk a entu a mana balusu ka enggu masapuat su pegkurbanan. <sup>8</sup> Na nia dait na su umbalen a pegkurbanan na papan a kayu a pansiu enggu kinaung i ludep'in. Na ipaumbal'engka i nia sia luyud kanu i ipebpapata ku sa leka sa kanu nia a palaw.

### **Su Lama-lama enggu su Alad'u Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu**

<sup>9-11</sup> “Paumbali ka bun sa lama-lama su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. Paumbali ka bun su entu sa mapia a ginis a ibalibet'engka lun, na su sia mag sa laya na patpulu enggu pat kamitru enggu maitu bun su sia mag sa ilud na patpulu enggu pat kamitru bun i kalendu nin. Na su palaus'in a sia mag sa laya na dua-wati enggu lumbusen su entu sa galang. Na su udsadan nin menem a dua-wati

## Su Kinaliu 27

na galang a dala simbul'in. Na maitu bun ba i pakaidan kanu dua-wati a palaus'in enggu udsadan nin a sia mag sa ilud. Ugaid'a su manga sangkatan nin enggu su manga balawagen nin na pilak. <sup>12</sup> Na su sia menem mag sa sedepan a ginis na nia nin kalendu na duapulu enggu dua kamitru enggu ipedsangkat su entu lu kanu sawati a palaus a pebpagudsaden kanu sawati a udsadan. <sup>13</sup> Na nia kaulad'u lama-lama nin a sia mag sa sebagean na duapulu enggu dua kamitru. <sup>14-15</sup> Na su ginis a sia mag kanu kawanan nu bengawan na nem kamitru enggu tenga, maitu bun ba su sia mag sa biwang na nem kamitru enggu tenga bun. Na enggaga-telu timan i palaus'in enggu enggaga-telu timan bun i udsadan nin.

<sup>16</sup> “Na su bengawan nu lama-lama na pabetadi ka sa mapia a ginis a manga siyaw<sup>n</sup> kamitru i balawagan nin a binurdan sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga enggu pat timan i palaus'in a pebpagudsaden sa pat timan a udsadan. <sup>17</sup> Na nia dait na su langun nu palaus'u lama-lama na aden sangkatan nin a pilak enggu balawagen nin a pilak, na su udsadan nin menem na galang. <sup>18</sup> Na su kaulad'u lama-lama na patpulu enggu pat kamitru, na su tilenduan nin menem na duapulu enggu dua kamitru. Na su kalambeg'u alad'in na subela dua kamitru enggu 'gkabalibet i entu nu manga mapia a ginis. <sup>19</sup> Na nia dait na su kasangkapan a katatapan a 'bpagusalen kanu Balung-balung a Tuleda na galang apeg'u manga budsud a 'bpagiketan kanu manga ginis magidsan pan i sia sa liu enggu sia sa ludep.

---

<sup>n</sup> 27:16 Su **manga siyaw kamitru** sia na sa basa a Hibru na duapulu amma. Na nia kalendu nu saka-amma na iganat sa lima taman sa siku (saka-siku).

## Su Kinaliu 27 –28

### Su Tenggung'u Palitan

<sup>20</sup> “Na sugu ka su manga taw a Israil sa pananggitan ka nilan sa lana nu unga nu kayu a ulibus asal'a katenggungan su palitan lu kanu Balung-balung a Tuleda ka enggu lalayun i kakaleg'u palitan <sup>21</sup> a lu kanu liu nu dalinding'u Kaun nu Kapasadan lu kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. Na si Harun enggu su manga wata nin a mama i temuganul kanu palitan asal'a dili matay su kaleg'in kanu kalalamagan sia kanu adapan ku. Na su nia ba a atulan na dait a inggulalan nu manga taw a Israil taman kanu manga temundug pan a muliataw nilan.”

### Su Balegkas'u manga 'Bpangurban

**28** <sup>1</sup> Na pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Isenggay nengka kanu manga taw a Israil su suled'engka a si Harun apeg'u manga wata nin a mama a si Nadab, Abihu, Iliasar enggu si Itamar ka enggu silan i mabaluy a 'bpamangurban sa laki.<sup>o</sup> <sup>2</sup> Na paumbali ka sa suti a balegkas su suled'engka a si Harun a makadait kanu galebekan nin a mapulu sa langun nu 'bpangurban. <sup>3</sup> Na edtalun ka kanu langun nu inenggan ku sa kategelan sa kapamanay i pamanayan nilan sa mapia a balegkas si Harun ka enggu sekanin makasenggay a mabaluy a mangurban sa laki. <sup>4</sup> Na nia nilan umbalen a balegkas na lambung a pibpalasan a malendu i

---

<sup>o</sup> 28:1 'bpamangurban Sa basa a Hibru na kuhen enggu sa basa a Maguindanaon na 'bpamangurban atawa ka 'bpamagelet. Su 'bpamagelet a nia na silan su pedsampay kanu kurban nu manga taw lu kanu Kadenan. Su manga taw a Israil a ginelalan sa kuhen na nia katatapan a galebekan nilan na 'bpangurban sa binatang.

## **Su Kinaliu 28**

ngelay nin enggu lambung a bilu a sepak enggu balegkas a ebpun sa tanul a bilu, maliga enggu lambayung. Umbalan nilan bun sa ilapis a mana uyut sia mag sa laleb enggu pakut, enggu umbalan nilan bun sa suleban. Umbalan nilan bun sa balegkas sa kapangurban su manga wata a mama ni Harun ka enggu silan makapangurban sa laki. <sup>5</sup>Na nia nilan usalen kanu langun nu entu na mapia a ginis, bulawan enggu tanul a bilu, lambayung enggu maliga.

### **Su Pidsugan a Balegkas'u 'Bpangurban**

<sup>6</sup>“Na su pidsugan a balegkas'u 'bpangurban<sup>p</sup> na nia dait a usalen lun na su mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga enggu amungan bun sa bulawan. Na 'bpia-pianan a benal i kaumbal lun. <sup>7</sup>Pabetadi ka bun sa salay su duakambala a waga nin ka enggu makadsumpat su kasangulan enggu taligkudan nin. <sup>8</sup>Na pabetadi ka sa pakut a mapia bun a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga a amungan bun sa bulawan. <sup>9</sup>Na pakua ka sa dua timan a watu a uniks ka paukili ka kanu manga ngala nu wata a mama nu Israil. <sup>10</sup>Na nia dait na padtundug-tundugen su kaukil kanu manga ngala nilan iganat sa kaka taman sa ali. Na uman i watu na nem kataw i iukil'engka lun a ngala. <sup>11</sup>Na paukili ka sa mana kabpagukil'u manga panday entu pan ka edtuanganan sa bulawan <sup>12</sup>ka ibetad su entu lu kanu untul'u waga nu pidsugan a balegkas ka enggu mabaluy a tademan kanu manga tupu nu taw a Israil. Na kanu maya ba a ukit na lalayun madtapik'u Harun sa kanu

---

<sup>p</sup> 28:6 Su **pidsugan a balegkas'u 'bpangurban** sia na sa basa a Hibu na epod a pembalegkasen nu mapulu sa langun nu 'bpangurban.

## **Su Kinaliu 28**

kaadapan ku su manga ngala nilan a tademan kanilan. <sup>13</sup> Na nia dait na bulawan i ipaumbal'engka a tuangan, <sup>14</sup> maitu bun su dua timan a sinubid a bulawan a dala simbul'in ka iket'engka kanu tuangan a bulawan.

### **Su Pinaguyutan a Lapis sia sa Laleb**

<sup>15</sup> “Paumbali ka bun su pidsugan a balegkas sa lapis sia sa laleb a aden uyut'in a 'bpagusalen sa katuntay kanu kahanda nu Kadenan.<sup>q</sup> Na nia nilan usalen na mana bun su inusal kanu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban a mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga enggu amungan bun sa bulawan. Na 'bpia-pianan a benal i kaumbal lun. <sup>16</sup> Na nia dait a kaulad'in na siyaw kapulgada a edsulung-sulung. <sup>17</sup> Pabetadi ka bun sa pat kuyug a manga mapia a watu. Na nia nengka ibetad kanu muna-muna a kuyugan na su watu a rubi, tupas enggu biril. <sup>18</sup> Na su ikadua menem a kuyugan na nia nengka lun ibetad na su watu a imirald, sapira enggu diamanti. <sup>19</sup> Na su ikatelu menem a kuyugan na su watu a asintu, agat enggu amitis, <sup>20</sup> na su ikapat menem a kuyugan na nia nengka lun ibetad na su watu a krisulitu, uniks enggu yaspir. Na su langun nu entu na pidtuanganan sa bulawan. <sup>21</sup> Na su sapulu enggu dua a watu na nakaukil lun su ngala nu uman i sakataw kanu wata nu Israil a mabaluy a tademan kanu sapulu enggu dua a katupuan. <sup>22</sup> Na paumbal ka sa manga sinubid a bulawan a dala simbul'in. <sup>23</sup> Na paumbal ka bun sa dua timan a mana sising a bulawan ka ibetad'engka lu kanu pulu nu dua timan a pisuk'u lapis a aden uyut'in. <sup>24</sup> Na lu ba pakaiket su dua timan a entu

---

<sup>q</sup> 28:15 'bpagusalen sa katuntay kanu kahanda nu Kadenan Mailay bun su nia kanu ayat 30 sa kanu nia bun ba a kitab.

## Su Kinaliu 28

a sinubid a bulawan. <sup>25</sup> Na ibpagiket bun su sabala a pusan nu entu lu kanu tuangan a bulawan a nakadeket kanu waga nu salay nu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. <sup>26</sup> Paumbali ka pamun su uyut a entu sa dua timan a bulawan a mana sising ka ibetad'engka lu kanu dua timan a pisuk'in sa baba sia tampal sa didalem. <sup>27</sup> Paumbal ka pamun sa dua timan pan a bulawan a mana sising a ibetad'engka menem lu kanu liwawaw nu pidsugan a balegkas lu mag kanu pulu nu pebpakutan. Na nakadtipasa sa paidu su mana sising a inibetad sia kanu pisuk sa baba nu lapis a aden uyut'in, <sup>28</sup> entu pan ka pabpikit ka malud sa tali a bilu su mana a entu manga sising a bulawan asal'a di 'gkiab-kiab su uyut a inilapis.

<sup>29-30</sup> “Na amaika maitu na uman lemudep si Harun kanu Suti a Bilik sa kapangadap'in sa laki na 'gkatapik'in sia kanu laleb'in su manga ngala nu tupu nu Israil a nakabetad lu kanu lapis a aden uyut'in a tademan kanilan taman sa taman. Na ipaguyut'in bun lu kanu uyut a entu su urim enggu tumim<sup>r</sup> ka enggu nin katawan su kahanda ku kanu manga taw a Israil.

## Su Ped a Balegkas'u 'Bpangurban

<sup>31</sup> “Na aul ka bun sa lambung a bilu a sepak a 'gkalapisan nu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. <sup>32</sup> Na nia dait na aden kaseluban na ulu a linampingan asal'a dili makisi. <sup>33-34</sup> Na su sanggayad'in na paumbali ka sa mana manga unga na kayu a pumigranata a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Na paumbali ka bun sa tungkaling a bulawan a lu ipametad kanu pamageletan nu mana a entu unga nu kayu a

---

<sup>r</sup> 28:29-30 **urim enggu tumim** Su dua timan a nia na 'bpagusalen sa kapedtuntay kanu kahanda nu Kadenan.

## Su Kinaliu 28

pumigranata. <sup>35</sup> Na nia dait na iselub'i Harun i nia uman nin inggulalan su galebekan nin sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu ka enggu makineg su uni nu tungkaling sia kanu kaludep'in enggu kaliu nin kanu Suti a Bilik asal'a di sekanin matay.

<sup>36</sup> “Paumbali ka bun sa paliwatu a bulawan a dala simbul'in enggu paukili ka sa kadtalu a ‘Iniumun kanu Kadenan a Mapulu.’ <sup>37</sup> Ibalud'engka sa tali a bilu su paliwatu a bulawan lu kanu suleban ni Harun. Na nia dait na lu sa kanu kasangulan <sup>38</sup> kanu pantag'u bias'u Harun. Ka entu ba i tanda sa 'gkapamawa ni Harun su apia ngin a kadusan nu manga taw a Israil sa kanu kapegkurban nilan lu kanu adapan nu Kadenan a Mapulu ka enggu nin kasuatan su kurban nilan.

<sup>39</sup> “Na aul ka bun sa lambung a mapia i ginis'in a malendu i ngelay nin a pibpalasan, umbal ka bun sa suleban a mapia bun i ginis'in. Na maitu bun ba, umbal ka bun sa pakut a binurdan. <sup>40</sup> Paumbali ka bun sa lambung, suleban enggu pakut su manga wata ni Harun ka enggu silan makadait kanu suti a galebekan nilan. <sup>41</sup> Na iselub'engka su entu kanu suled'engka a si Harun enggu kanu manga wata nin a mama entu pan ka bubusi ka silan sa lana ka enggu makasangan den kanilan su galebekan'ilan. Iumun nengka silan sa laki a mabaluy a makapangurban kanu manga taw sia sa laki. <sup>42</sup> Paumbali ka bun silan sa sangiawa ka enggu di silan makagkadaw. <sup>43</sup> Na su langun nu entu na iselub'ilan ka enggu di silan makandusa enggu matay uman silan lemu kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki atawa ka semupeg kanu pegkurbanan lu kanu Suti a Bilik. Na su nia ba a atulan na dait a inggulalan ni Harun taman kanu manga temundug pan a muliataw nin.

## Su Kinaliu 29

Su Kinaumun kani Harun enggu kanu manga Wata nin  
a Mama sia kanu Kadenan a Mapulu

**29**<sup>1</sup> “Na nia ba i enggula ka kani Harun apeg'u manga wata nin a mama sia kanu kaumun nengka kanilan sia sa laki asal'a mabaluy a makapangurban sa laki. Na kua ka sa manguda a mama a sapi enggu dua timan a mama a bili-bili a dala tila nin. <sup>2</sup> Kua ka bun sa mapia sa langun a arina ka ilutu ka sa pan, dinangay a sinimbulan sa lana enggu dinangay a sinidsingan sa lana. Na su langun nu entu na dala pakembang'in. <sup>3</sup> Entu pan ka ibetad'engka kanu baskit ka edtapik ka sia sa laki apeg'u manguda a mama a sapi enggu su dua timan a mama a bili-bili.

<sup>4</sup> “Na edtapik ka si Harun apeg'u manga wata nin a mama lu kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki ka paigui ka silan. <sup>5</sup> Entu pan ka iselub'engka kani Harun su lambung a malendu i ngelay nin a pibpalasan, entu pan ka su lambung a bilu a sepak apeg'u pidsugan a balegkas sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga, entu pan ka su lapis a aden uyut'in a sia sa laleb. Ibpakut'engka sa lekanin su binurda sa mapia a pakut'u pidsugan a balegkas. <sup>6</sup> Na ipaselub'engka kani Harun su suleban enggu ideket lu ba su paliwatu a bulawan a dala simbul'in a tanda sa kanu kinaumun sa lekanin kanu Kadenan. <sup>7</sup> Na kua ka sa lana a 'bpagusalen kanu kapedtsuti ka bubusi ka su ulu nin a tanda nu kinasangan ku sa lekanin. <sup>8</sup> Na ipambalegkas'engka bun kanu manga wata a mama ni Harun su lambung'ilan. <sup>9</sup> Na ibpakut'engka bun kanilan su pakut'ilan enggu iselub'engka bun kanilan su suleban nilan ka enggu silan mabaluy a 'bpangurban taman sa taman. Na kanu maya ba a ukit na kasanganan nengka si Harun apeg'u manga wata nin a mama kanu galebek'ilan.

## Su Kinaliu 29

<sup>10</sup>“Na edtapik ka su manguda a mama a sapi lu kanu adapan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki ka padapeneti ka kani Harun apeg'u manga wata nin su ulu nu sapi. <sup>11</sup>Na entu pan ka sumbali ka su sapi lu kanu adapan ku a Kadenan nu lu kanu bengawan nu Tuleda a 'Bpangadapan nu sa laki. <sup>12</sup>Na kua ka sa lugu nu sapi ka tagui ka su manga sidung a lu kanu manga pisuk'u pegkurbanan. Na su manga nasama a lugu na ibubus'engka lu kanu udsadan nu pegkurbanan. <sup>13</sup>Na entu pan ka kua ka su langun nu kasebudan a nakabalibet kanu didalem'u tian nu sapi enggu su dua timan a kidni nin apeg'u manga kasebudan nin enggu su sapak kanu atay nin ka tutung ka langun lu kanu pegkurbanan. <sup>14</sup>Ugaid'a sabap sa kurban i entu kanu manga kadusan na su sapu nin menem apeg'u upis'in taman kanu manga tinay nin na lu ka tutung kanu liu nu pegkampuan nu.

<sup>15</sup>“Na entu pan ka kua ka su satiman a mama a bili-bili ka padapeneti ka kani Harun apeg'u manga wata nin su ulu nu entu. <sup>16</sup>Na entu pan ka sumbali ka ka ipamesik'engka su lugu nin lu kanu embala-bala kanu pegkurbanan. <sup>17</sup>Na pangelet ka su bili-bili enggu pangagasi ka su manga tinay nin apeg'u manga ay nin, entu pan ka limud ka su langun nu entu apeg den nu ulu nin. <sup>18</sup>Na tutung ka i nia langun lu kanu pegkurbanan ka mabaluy i nia a pedtutungen a kurban a umun ku. Na su baw nu nia a pedtutungen a kurban na makasuat sa laki a Kadenan a Mapulu.

<sup>19</sup>“Na kua ka bun su satiman pan a mama a bili-bili, ka padapeneti ka kani Harun apeg'u manga wata nin a mama su ulu nu bili-bili. <sup>20</sup>Na entu pan ka sumbali ka, enggu kua ka kanu lugu nin ka ikigul'engka lu kanu kawanan a atag'u tangila ni Harun apeg'u manga wata nin a mama enggu kanu kawanan a ama na lima nilan enggu ay nilan. Na su nasama

## Su Kinaliu 29

kanu lugu na ipamesik'engka kanu embala-bala kanu pegkurbanan. <sup>21</sup> Na kua ka sa lugu a paidu lu kanu pegkurbanan ka isimbul'engka kanu lana a 'bpagusalen kanu kapedsutu, entu pan ka ipamesik'engka kani Harun apeg'u manga wata nin a mama taman kanu manga balegkas'ilan. Na kanu maya ba a ukit na makaumun den si Harun sa laki apeg'u manga wata nin a mama taman kanu manga balegkas'ilan. <sup>22</sup> Na entu pan ka kua ka su kasebudan nu bili-bili apeg'u kasebudan nu ikug'in taman den kanu kasebudan a nakabalibet kanu didalem'u tian nin enggu su dua timan a kidni nin apeg'u manga kasebudan nin enggu su sapak kanu atay nin. Na kua ka bun su kawatan a bubun nin kagina su bili-bili a entu na 'bpagusalen sa kapedangan kanilan kanu galebekan nilan. <sup>23</sup> Na kua ka bun kanu baskit sa satiman a pan, dinangay a sinimbunan sa lana enggu dinangay a sinidsingan sa lana a da manga pakembang'in a ipegkurban sa laki a Kadenan a Mapulu. <sup>24</sup> Na ibetad'engka kanu palad'u lima nu Harun enggu kanu palad'u lima nu manga wata nin a mama ka ikayang'ilan su entu, ka nia ba su inipulu a kurban sa laki. <sup>25</sup> Na kua ka su langun nu entu a umun sa laki ka tutung ka lu kanu untul'u kurban a entu a tinutung langun a kurban. Na su baw nu nia a pedtutungen a kurban na makasuat sa laki a Kadenan a Mapulu. <sup>26</sup> Na kua ka su laleb'u bili-bili a tanda kanu kinasangan kani Harun ka ikayang'engka, ka nia ba su inipulu a kurban sa laki. Na nia ba i mabaluy a umun nengka.

<sup>27</sup> “Na isenggay nengka sa laki su laleb enggu su bubun nu bili-bili a inusal kanu kinagkurban sa inipulu kanu kinasangan kani Harun enggu kanu manga wata nin a mama. <sup>28</sup> Na uman 'gkurban su manga taw a Israil sa kurban a tanda nu kinaisa nilan sa laki a Kadenan a Mapulu na

## Su Kinaliu 29

isenggay nilan su bubun enggu laleb a umun sa laki ka entu ba i mabaluy a umun ni Harun enggu su manga wata nin a mama.

<sup>29</sup>“Na amaika madala den si Harun na su balegkas'in kanu suti a galebek'in na lu makaenggay kanu wata nin atawa ka kanu manga temundug pan a muliataw nin a makasambi sa lekanin ka enggu nilan mambalegkas kanu kasangan sa kanilan sa galebekan. <sup>30</sup>Na embalegkasen nilan su entu kanu dalem'u pitu gay sa kanu kapenggulalan nilan kanu galebekan nilan kanu Kadenan a Mapulu lu kanu Suti a Bilik.

<sup>31</sup>“Na kua ka su bili-bili a entu a inigkurban kanu kinasangan ka ilutu ka lu kanu lama-lama nu suti a Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki <sup>32</sup>ka enggu makan ni Harun apeg'u manga wata nin a mama lu kanu bengawan nu entu su sapu nu bili-bili enggu su manga pegken a nasama kanu baskit. <sup>33</sup>Na silan bu a 'bpamangurban i kapakayan a keman kanu entu ba ka inisenggay su entu a kurban sa kaampun kanu manga dusa nilan sia kanu kinasangan kanilan enggu kinasuti kanilan. <sup>34</sup>Na amaika aden masama sa entu na kanu mapita na nia dait na tutungen ka di den mapakay a kanen nu apia entain sabap sa kurban i entu a inisenggay.

<sup>35</sup>“Na maitu ba i enggula ka kanu Harun enggu kanu manga wata nin a mama sia kanu kasangan nengka kanilan. Na enggula ka su entu sia luyud kanu inisugu ku sa leka. Na kanu dalem'u pitu gay na sangani ka bu silan. <sup>36</sup>Na uman gay na sumbali ka sa sapi a kurban kanu kaampun kanu kadusan nilan enggu kanu pegkurbanan. Na sidsingi ka sa lana su pegkurbanan ka enggu mabaluy a suti. <sup>37</sup>Na enggula ka i nia kanu

## Su Kinaliu 29

dalem'u pitu gay ka enggu mabaluy a suti sa langun su pegkurbanan, na apia ngin i makakambil lun na makasenggay kanu Kadenan a Mapulu.<sup>s</sup>

### Su Uman Gay a Kapegkurban

<sup>38</sup>“Na uman gay na nia nu igkurban na dua timan a bili-bili a nakasalagun i umul'in, <sup>39</sup>satiman sa kanu mapita-pita enggu satiman menem kanu kadsukilep. <sup>40</sup>Na su kagkurban nu kanu bili-bili kanu mapita na amungi ka sa manga sakakilu enggu tenga a mapia a arina enggu simbuli ka sa sakalitelu a lana nu ulibus. Amungi ka bun sa sakalitelu a alak a ebpun sa ig'a ubas ka namba su kurban a ipembubus. <sup>41</sup>Na maitu bun i iamung'engka sa kanu kagkurban nengka kanu bili-bili sa kanu kadsukilep ka umun ku su entu. Na su baw nu nia a pedtutungen a kurban na makasuut sa laki a Kadenan a Mapulu. <sup>42</sup>Na su nia ba a kurban a pedtutungen langun na dait a enggula nu uman-uman gay taman kanu temundug pan a manga muliataw nu. Na lu nu i nia enggula kanu ubay nu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. Ka lu ku ba seka imbitiala <sup>43</sup>enggu 'bpayag kanu manga taw a Israil. Na sia makanggulalan kanu sigay ku na mabaluy a suti su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. <sup>44</sup>Sutin ku man su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki apeg'u pegkurbanan enggu sutin ku bun si Harun apeg'u manga wata nin asal'a makapangurban kanu manga taw sia

---

<sup>s</sup> 29:37 Su **makasenggay kanu Kadenan a Mapulu** na nia nin maena sa basa a Hibru na suti. Na langun na dili dait a makakambil lun pagidsan pan i binatang atawa ka taw na makaumun den silan kanu Kadenan a Mapulu ka di den silan makaawa lu ka punan den a kapatay nilan.

### **Su Kinaliu 29 –30**

sa laki. <sup>45</sup> Madtagapeda aku nu manga taw a Israil enggu saki i mabaluy a Kadenan nilan. <sup>46</sup> Na katuntayan nilan i saki ba su Kadenan a Mapulu a napaliu sa kanilan lu kanu dalepa a Egypt a madtagapeda nilan. Saki ba su Kadenan a Mapulu a Kadenan nilan.

### **Su Tutungan kanu Mamut a Tutungen**

**30** <sup>1</sup> “Paumbal ka sa tutungan a kayu a pansiu a pedtutungan kanu mamut a tutungen. <sup>2</sup> Na nia dait a kaulad'in na sapulu enggu walu kapulgada a edsulung-sulung. Na su kalambeg'in menem na manga telupulu enggu nem kapulgada. Na su uman i pisuk'in na 'bpalasan sa mana sidung. <sup>3</sup> Na lumbus ka sa bulawan a dala simbul'in su entu magidsan i sia sa untul'in enggu kanu manga ligid'in apeg'u pinabpalas sa mana sidung. Na balibeti ka bun sa pibpalasan a bulawan su manga ligid'in a mag sa pulu. <sup>4</sup> Na sia kanu atag'u inibalibet a bulawan kanu manga ligid'in a mag sa pulu na betadi ka sa mana balusu a bulawan a kaseluban sa bantial amaika sapuaten. <sup>5</sup> Na nia ka umbal a bantial na kayu a pansiu enggu lumbus ka bun sa bulawan. <sup>6</sup> Na lu nengka ibetad su tutungan a entu kanu liu demun nu dalinding a ginis a nakapagelet kanu nabetadan nu Kaun nu Kapasadan ka lu aku ba 'bpayag sa leka kanu dapeng'u Kaun nu Kapasadan. <sup>7</sup> Na sia kanu kapedtiakap'i Harun kanu manga palitan kanu uman mapita na temutung sekanin sa mamut a tutungen lu kanu pegkurbanan. <sup>8</sup> Na maitu bun ba i enggulan nin na temutung bun sa mamut a tutungen kanu katutud'in kanu manga palitan sa kanu kadsukilep. Na enggula nu i nia ba sia kanu adapan ku taman kanu manga temundug pan a muliataw nu. <sup>9</sup> Da kanu a benal 'gkurban sia ba

### **Su Kinaliu 30**

sa salakaw a tutungen a mamut atawa ka manga unga na pamumulanen enggu manga binatang atawa ka manga kurban a ipembubus. <sup>10</sup> Uman salagun na limpiun ni Harun su tutungan a entu sa ukit a kakigul'in lun sa lugu kanu mana a entu manga sidung. Na nia nin ikigul lun na su lugu nu binatang a inigkurban kanu kaampun kanu kabaladusan. Na enggula nu i nia taman kanu manga temundug pan a manga muliataw nu kagina su nia a pegkurbanan na iniumun den sa laki a Kadenan a Mapulu.”

### **Su Makaenggay nu manga Taw a Makatebus'ilan kanu Umul'ilan**

<sup>11</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>12</sup> “Kanu kabilang'engka kanu manga taw a Israil na uman i isa na makaenggay sa makatebus'ilan kanu umul'ilan sia sa laki ka enggu dala makatingguma kanilan a kabinasan sa kanu kinaamung kanilan milang. <sup>13</sup> Na uman i sakataw a mabilang'engka na nia nin makatebus kanu umul'in na manga nem kagelamus a pilak sia luyud kanu timbangan nu 'bpamangurban. Na su entu a inenggay nilan i mabaluy a kurban nilan sa laki. <sup>14</sup> Na su langun bu a nabilang a nia nin umul na iganat sa duapulu lagun 'bpapulu i dait a makaenggay sa entu ba. <sup>15</sup> Na magidsan pan i manga kawasa enggu manga miskin na isa bu i kadakel'a makaenggay nilan ka manga nem kagelamus bun a pilak a makatebus'ilan kanu umul'ilan kanu Kadenan a Mapulu. <sup>16</sup> Usal ka i entu kanu manga galebekan lu kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. Na su entu a ipedtebus'ilan kanu umul'ilan na maumbal a ukit sa kanu kagkalendem ku sa kanilan.”

## Su Kinaliu 30

### Su Palanggan a Galang

<sup>17</sup>Na pidtalu bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>18</sup>“Umbal ka sa palanggan a galang enggu 'bpaguntulan lun a galang bun. Na betadi ka sa ig a kapangagasan. Na lu nengka ibetad kanu pageletan nu Balung-balung a Tuleda enggu kanu pegkurbanan lu sa lama-lama. <sup>19</sup>Na lu ba kemua si Harun enggu su manga wata nin a mama sa makagagas'ilan kanu ay nilan enggu lima nilan. <sup>20-21</sup>Uman silan lemudep lu kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki atawa ka semupeg lu kanu pegkurbanan ka 'gkurban silan sa laki na lu ba silan mangagas kanu ay nilan enggu lima nilan ka enggu di silan matay. Na nia dait na inggulalan ni Harun taman kanu manga temundug pan a manga muliataw nin su nia ba a atulan.”

### Su Lana sa Kapedsutu

<sup>22</sup>Pidtalu bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>23</sup>“Kua ka sa manga mapia sa langun a ibpanimbul sa lana a nem kakilu a mira, telu kakilu a mamut a sinamun, telu kakilu bun a mapia i baw nin a mamis <sup>24</sup>enggu nem kakilu a kasia. Na nia dait a kinatimbang sa entu na sia luyud kanu timbangan nu 'bpamangurban. Na kua ka bun sa sakagalun a lana na ulibus.<sup>t</sup> <sup>25</sup>Na padsisimbul ka su entu ka umbal ka a suti a lana a mana bun su kabpangumbal'u mategel mangumbal sa kamutan. Na entu den ba i mabaluy a suti a lana <sup>26</sup>a ipedsuti kanu Balung-balung a Tuleda a

---

<sup>t</sup>30:24 Su **ulibus** sia kanu manga Hibru na masela a benal i katagan nu nia ba a kayu kagina isa i nia kanu panganen-kanen nilan enggu nia bun ba i 'bpagumbalen nilan a lana. Su lana nu ulibus ba a nia i 'bpagusalen nilan a ipedtenggung sa palitan.

### **Su Kinaliu 30**

'Bpangadapan sa laki, su Kaun nu Kapasadan, <sup>27</sup> su lamisan apeg'u manga igagama nin, su 'bpametadan sa palitan taman kanu manga igagama nin, su tutungan kanu mamut a tutungen <sup>28</sup> enggu su pegkurbanan sa pedtutungen a pangangayamen taman kanu manga igagama nin, maitu bun ba su palanggan enggu su 'bpaguntulan lun. <sup>29</sup> Isenggay nengka i nia sa laki ka enggu mabaluy a suti. Na apia ngin i makakambil sa entu na makasenggay kanu Kadenan a Mapulu.

<sup>30</sup> “Bubusi ka bun kanu lana a ipedsuti si Harun enggu su manga wata nin ka enggu makaumun sa laki a mabaluy a makapangurban. <sup>31</sup> Na edtalun ka kanu manga taw a Israil i ‘Nia ba su suti a lana ku, na maya ba i usal'u taman den kanu manga temundug pan a muliataw nu. <sup>32</sup> Na dili nu musal kanu manga taw a 'gkadsalilidan demun enggu di nu milingi i kinaumbal lun asal'a mausal'u kanu ginawa nu. Kagina su nia a lana na suti tembu itimbang'u su nia sa suti. <sup>33</sup> Na apia entain i mumbal atawa ka musal sa nia a dikena 'bpangurban na ipitas kanu lumpukan nu manga taw a Israil.’”

### **Su Mamut a Tutungen**

<sup>34</sup> Na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Kua ka sa manga mamut a ibpanimbul a mana su istakti, unika, galbanu enggu kamangian a pamagidsan i kadakel'in <sup>35</sup> ka umbal ka a mamut a tutungen a mana bun su kabpangumbal'u mategel mangumbal sa kamutan enggu simbuli ka sa timus. Na su langun nu entu na mabaluy a sangat i kasuti nin. <sup>36</sup> Na su ped kanu tutungen a entu a inumbal na lupet ka ka ibetad'engka lu kanu kaadapan nu Kaun nu Kapasadan lu kanu Balung-balung a Tuleda

### **Su Kinaliu 30 –31**

a 'bpayagan ku sa leka. Na nia dait na itimbang'engka i nia a suti sa langun. <sup>37</sup>Na di nu i nia milingi mumbal a mausal'u kanu ginawa nu ka itimbang'u i nia sa iniumun sa laki a Kadenan a Mapulu. <sup>38</sup>Na apia entain i miling lun i nia mumbal a usalen nin a kamutan na ipitas kanu lumpukan nu manga taw a Israil.”

#### **Su manga Pebpanday kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu**

**31** <sup>1</sup>Na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>2</sup>“Pinamili ku si Bisalil a wata ni Udi a apu ni Hur a ebpun kanu tupu nu Yahuda. <sup>3</sup>Na pinalangkapan ku sekanin kanu Ruh ku enggu inenggan ku sa tidtu-tidtu a kapegkagaga sa katuntay nin kanu langun nu galebekan <sup>4</sup>sa kabpanday sa manga mapia i palas'in a bulawan, pilak enggu galang <sup>5</sup>apeg'u kabpagukil sa watu, kayu taman den kanu langun nu embalangan na kapebpanday. <sup>6</sup>Na pinamili ku bun si Uhuliyab a wata ni Ahisamak a ebpun kanu tupu nu Dan ka enggu makatabang kani Bisalil. Na inenggan ku bun sa kapegkagaga su langun nu mategel sa kabpanday ka enggu nilan manggalebek su langun nu inisugu ku sa leka <sup>7</sup>a mana su kapatindog kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki, su kabpanday kanu Kaun nu Kapasadan apeg'u dapeng'in enggu su langun nu igagama nu Tuleda <sup>8</sup>a mana su lamisan enggu su igagama nin, su bulawan a 'bpametadan sa palitan enggu su igagama nin, su tutungan sa mamut a tutungen <sup>9</sup>taman den kanu pegkurbanan kanu pedtutungen a pangangayamen enggu su langun nu igagama nin, apeg den nu palanggan enggu su 'bpaguntulan lun. <sup>10</sup>Na umbalen nilan bun su suti a balegkas

### **Su Kinaliu 31**

a pembalegkasen ni Harun apeg'u pembalegkasen nu manga wata nin a mama sa kanggulalan nilan kanu kabpangurban <sup>11</sup> enggu su lana a 'bpagusalen sa kapedsutu taman den kanu mamut a tutungen a 'bpagusalen kanu Suti a Bilik. Na enggalebeken nilan su langun nu nia sia luyud kanu ipebpapata ku sa leka.”

### **Su Atulan kanu Gay nu Kabpangintelenen**

<sup>12</sup>Na pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kani Musa i <sup>13</sup>“Edtalun ka kanu manga taw a Israil i inggulalan nilan su inisugu ku a Gay nu Kabpangintelenen. Na nia ba i tanda nu kapasadan tanu taman kanu manga temundug pan a muliatan nu sa saki ba man su Kadenan a Mapulu a sinemenggay sa lekanu sa mabaluy a manga taw ku. <sup>14</sup>Na inggulalan nu su Gay nu Kabpangintelenen kagina suti su nia. Na apia entain i di enggulalan lun ka enggalebek kanu nia ba a gay na ipitas kanu manga taw a Israil taman sa imatayan. <sup>15</sup>Enggalebek'u den su langun nu dait a enggalebeken nu kanu dalem'u nem gay ka su ikapitu nin gay na Gay na Kabpangintelenen a iniumun sa laki a Kadenan a Mapulu. Na apia entain i enggalebek kanu nia ba a gay na dait a imatayan. <sup>16</sup>Tembu sekanu a manga taw a Israil na dait a inggulalan nu su kasuguan ku sa lekanu pantag kanu Gay nu Kabpangintelenen taman den kanu manga temundug pan a muliatan nu <sup>17</sup>ka nia ba i tanda nu kapasadan tanu taman sa taman. Kagina kanu dalem'u nem gay na linimbag ku su langit enggu su lupa ugaid'a kanu ikapitu nin gay na nangintelenen aku.”

### **Su Kinaliu 31 –32**

<sup>18</sup>Na guna mapasad edtalu nu Kadenan a Mapulu su entu kanu Musa lu kanu palaw nu Sinai na inenggay nin kanu Musa su dua timan a tebi na watu a sinulatan nin kanu manga kasuguan nin.

### **Su Bulawan a Sapi**

**32** <sup>1</sup>Na guna su da babaya makambaba su Musa kanu palaw na su manga taw a Israil na linemu silan kani Harun ka pidtalun nilan i “Umbali kami sa manga kadenan a makapangunanan sa lekitanu kagina si Musa a nangunanan sa lekitanu sa kinaliu tanu lu sa dalepa a Egypt na di tanu den katawan u ngin den i nanggula nin.” <sup>2</sup>Na nia inisumpat'i Harun sa kanilan na “Kua nu su manga pamalang a bulawan nu manga kaluma nu enggu manga wata nu ka it'u sia sa laki.” <sup>3</sup>Daka kinua mambu langun nu manga taw su manga pamalang'ilan a bulawan ka init'ilan lu kani Harun. <sup>4</sup>Na linimud'i Harun su langun nu entu ka tinunag'in entu pan ka inumbal'in sa mana buntal'a manguda a mama a sapi. Na nia pidtalun nu manga taw a Israil na “Nia ba su kadenan tanu a napaliu sa lekitanu a manga taw a Israil kanu dalepa a Egypt.”

<sup>5</sup>Na guna mailay ni Harun su entu na minumbal sekanin sa pegkurbanan lu kanu kasangulan nu inumbal'in a bulawan a sapi sa nia nin pidtalun na “Namag a entu na 'gkanduli tanu kanu Kadenan a Mapulu.”

<sup>6</sup>Daka kanu mapita na mibpanay silan gemedam ka migkurban silan sa kurban a pedtutungen langun enggu su kurban a tanda kanu kinaisa nilan kanu Kadenan a Mapulu. Na kineman silan enggu namanginem taman sa midsisigalaw silan sa subela.

## Su Kinaliu 32

<sup>7</sup>Na pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Embaba ka kagina su manga taw nengka a pinangunanan nengka sa kinaliu nilan lu sa Egypt na mindusa silan. <sup>8</sup>Malemu nilan gaid linipatanan su manga kasuguan ku kanilan ka minumbal silan sa pegkakadenanen a sapi ka sinimba nilan taman sa pigkurbanan nilan sa nia nilan pedtalun na ‘Nia ba su kadenan tanu a manga taw a Israil a napaliu sa lekitanu lu sa dalepa a Egypt.’ ”

<sup>9</sup>Na pidtalu bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Naamad ku den i kangategas'u ulu nu nia a manga taw. <sup>10</sup>Na padtaday aku nengka sa kapagedam ku kanilan sa lipunget ku sa kabinasa ku kanilan. Na seka taman kanu manga muliataw nengka i baluyn ku a masela a bangsa.”

<sup>11</sup>Ugaid'a napalat-lat sa nanam su Musa kanu Kadenan sa nia nin pidtalu na “Hu Kadenan ku a Mapulu, ngintu ka ipagedam'engka su lipunget'engka kanu manga taw nengka a iniliu nengka kanu dalepa a Egypt a sia nakanggulalan kanu dala idsan nin a kapegkagaga nengka enggu kanu kabarakat'engka? <sup>12</sup>Na ngin den i edtalun nu manga taw a Egypt? Pinaliu nengka su manga taw nengka ka enggu nengka silan kaimatayan kanu palaw a nia ka asal'a madala den silan sa dunia? Hu Kadenan iawa nengka den su lipunget'engka, di ka den 'bpagimatayi su manga taw nengka. <sup>13</sup>Na tademi ka su inibpasad'engka sa mabagel kanu manga panunugun nengka a mana si Ibrahim, Iskak enggu Yakub sa pagkadakelen nengka su tupu nilan a mana bitun sa langit i kadakel'in enggu su ibpagenggay nengka a kalupan a mabpusaka nu manga katupuan nilan taman sa taman.” <sup>14</sup>Daka dala den patalusa nu Kadenan a Mapulu su kahanda nin a kabinasa nin kanu manga taw nin.

## Su Kinaliu 32

<sup>15</sup> Na mimbaba den su Musa lu kanu palaw a inanggit'in su dua timan a tebi a watu a nasulatan su duakambala nin kanu kasuguan nu Kadenan.

<sup>16</sup> Na su Kadenan a Mapulu demun i tinemebi enggu sinemulat kanu entu.

<sup>17</sup> Na guna makineg'u Yusua su ingel'u kabpelalis'u manga taw na pidtalunin kanu Musa i “Mana aden pembunua lu sa kampu!” <sup>18</sup> Na nia inisumpat'u Musa na “Dikena i nan ingel'u kinapanaban sa kapembunua atawa ka ingel'a natabanan ka nia ku 'gkachineg na ingel'a kapedsisigalaw.”

<sup>19</sup> Na guna su masiken den su Musa lu kanu kampu, na nasandeng'in su pegkakadenanen nilan a sapi enggu su kapedsagayan nilan. Na sangat a nalipunget su Musa, daka inidtug'in su dua timan a entu a tebi a watu lu kanu udsadan nu palaw taman sa naupak su entu. <sup>20</sup> Daka kinua nin su sapi a inumbal'ilan ka tinutung'in enggu linupet'in ka inisambulak'in kanu ig ka inipainum'in kanu manga taw a Israil.

<sup>21</sup> Na guna su maitu na nia nin pidtalukani Harun na “Ngin i pinakaidan nu manga taw a nia sa leka ka nakapadtaday nengka silan sa kinandusa nilan sa tidtu-tidtu?” <sup>22</sup> Na nia inisumpat'i Harun na “Di aku nengka man 'gkalipungeti suled ku ka 'gkatawan nengka bun su nia a manga taw na malemu a benal endusa. <sup>23</sup> Pidtalunilan sa laki i ‘Umbali kami sa kadenan a mangunanan sa lekitanu kagina di tanu den katawan u ngin den i nanggula ni Musa a nangunanan sa lekitanu kanu kinaliu tanu kanu dalepa a Egypt.’ <sup>24</sup> Tembu pidtaluku sa kanilan i iten nilan sa laki su manga bulawan nilan. Na guna nilan maanggit su entu na inidtug ku lu kanu apuy na nia nin nambaluyan na sapi.”

<sup>25</sup> Na nailay nu Musa i papadtadayn ni Harun su manga taw a di den pakadtutuganula, na sabap sa entu na nabaluy silan a 'gkatatawan nu manga kuntela nilan. <sup>26</sup> Guna su maitu na midtindeg su Musa kanu

## Su Kinaliu 32

bengawan nu pegkampuan nilan ka nia nin pidtalu na “Apia entain i pedtampil kanu Kadenan a Mapulu na semia sa laki.” Daka su langun mambu nu tupu nu Libi na linemu sa lekanin. <sup>27</sup>Na nia pidtalu nu Musa kanilan na “Nia ba i katigan nu Kadenan a Mapulu a Kadenan tanu a manga taw a Israil, ‘Kua nu su manga sundang'u ka libet'u su pegkampuan tanu ka imatayi nu su manga taw a nia apia suled'u pan, pakat'u atawa ka pagubay nu.’ ” <sup>28</sup>Na pinggula mambu nu manga tupu nu Libi su inisugu nu Musa. Na manga telu ngibu i minatay kanu entu ba a gay. <sup>29</sup>Daka pidtalu nu Musa kanu manga tupu nu Libi i “Kanu nia a gay na iniumun nu den su ginawa nu kanu Kadenan a Mapulu ka apia su manga wata nu enggu su manga suled'u na pinangimatayan nu, tembu pinalihalan kanu nu Kadenan kanu nia ba a gay.”

<sup>30</sup>Na kanu temundug a gay na pidtalu nu Musa kanu manga taw a Israil i “Nakandusa kanu sa tidtu-tidtu. Ugaid'a temakedeg aku ka mangilay aku sa ukit sa di kalu-kalu u ampunen nu Kadenan a Mapulu su kadusan nu.” <sup>31</sup>Na mimbalingan den mambu su Musa lu kanu Kadenan a Mapulu ka pidtalu nin i “Hu Kadenan a Mapulu, masela a kadusan i nanggula nu manga taw a nia ka nangaden silan sa pegkakadenanen nilan a bulawan. <sup>32</sup>Ugaid'a u mapakay bu na ampun ka den silan kanu kadusan nilan a entu, na amaika dili nengka den maampun silan na nia tinemu i panas ka den su ngala ku kanu libelu a sinulatan nengka kanu manga taw nengka.” <sup>33</sup>Ugaid'a nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Nia ku punasen i ngala nin kanu libelu ku na su apia entain i nakandusa sa laki. <sup>34</sup>Na ganat ka den ka pangunani ka su manga taw lu kanu dalepa a pidtalu ku sa leka, ka pangunanan kanu nu malaikat ku. Ka mauma bun i timpu a siksian ku silan sabap kanu kabaladusan nilan.”

### **Su Kinaliu 32 –33**

<sup>35</sup> Daka napatingguma su Kadenan a Mapulu sa tiuba kanu manga taw a Israil sabap kanu sapi a bulawan a inipaumbal'ilan kanu Harun.

**33** <sup>1</sup> Na pidtalu menem'u Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Ganat ka sia enggu paunut ka su manga taw a pinaliu nengka ebpun kanu dalepa a Egypt ka lu kanu kanu kalupan a inibpasad ku kanu Ibrahim, Iskak enggu Yakub a inggay ku kanu manga tupu nilan. <sup>2</sup> Na paunan ku su malaikat sa lekanu ka enggu nin makapaawa su manga taw a Kanaan, manga taw a Amur, manga taw a Hit, manga taw a Piris, manga taw a Hib enggu su manga taw a Hibus. <sup>3</sup> Na lu kanu kanu kawasa a entu a kalupan ugaid'a di ku sekanu tapiden ka aden a entu na sia pan sa lalan na kaimatayan ku den sekanu sabap kanu kangategas'u ulu nu.”

<sup>4</sup> Na guna makineg'u manga taw su mapasang a katigan nu Kadenan a Mapulu na sangat a nalidu i ginawa nilan taman sa apia sakataw kanilan na dala sinemangan sa manga ipebpalas'ilan kanu lawas'ilan. <sup>5</sup> Ka nia ba a entu katigan nu Kadenan a ipapedtalunin kani Musa kanu manga taw na “Mangategas man i ulu nu a manga taw ka apia man mangagan bu i katapid ku sa lekanu na matay ku man sekanu. Saguna na pukas'u su manga inipanangan nu kanu manga lawas'u ka ilayn ku pan u ngin i dait a enggulan ku sa lekanu.” <sup>6</sup> Daka iganat lu ba kanu palaw a Hurib<sup>ui</sup> na pinukas den nu manga taw a Israil su manga bulawan nilan.

#### **Su Tuleda a Pinatindeg'u Musa lu kanu Liu nu Pegkampuan nilan**

<sup>7</sup> Na nia katatapan na papedtindeg su Musa sa tuleda lu kanu liu nu pegkampuan nilan sa dikenabun gaid matangka, na pembedtuan nin su

---

<sup>u</sup> 33:6 Su palaw a Hurib na nia nin ped a ngala na Sinai.

### **Su Kinaliu 33**

entu sa Tuleda a Pedtalabukan kanu Kadenan a Mapulu. Na apia entain i pegkiug pedtuntay kanu kahanda nu Kadenan a Mapulu na 'bpelu ba kanu entu a Tuleda a Pedtalabukan a lu kanu liu nu pegkampuan. <sup>8</sup> Na uman lemu su Musa kanu Tuleda a entu na 'bpamedtindeg su manga taw lu kanu bengawan nu manga tuleda nilan ka pedtulikan nilan su Musa kanu kabpeludep'in lu. <sup>9</sup> Na amaika pakaludep den su Musa kanu Tuleda a entu na pembaba su mana palaus a gabun lu kanu bengawan nu Tuleda ka ipembitiala nu Kadenan a Mapulu su Musa. <sup>10</sup> Na uman 'gkailay nu manga taw su mana palaus a gabun kanu bengawan nu Tuleda na pedsugiud silan kanu Kadenan a Mapulu lu kanu bengawan nu manga tuleda nilan. <sup>11</sup> Na ipembitiala nu Kadenan a Mapulu su Musa sa mana pakapagadapa demun silan enggu mana silan 'bpakat sa kapembitiala nilan. Na amaika pembalingan su Musa kanu kampu nilan na su 'gkasaligan nin a pedtabang lun a si Yusua a wata ni Nun na pegkalidtabun kanu entu ba a Tuleda.

### **Su Kabpayag'u Kadenan a Mapulu kanu Musa**

<sup>12</sup> Na pidtalun nu Musa kanu Kadenan a Mapulu i “Tatap'engka pedtalun sa laki i pangunanan ku i manga taw a nia ugaid'a dala nengka pamun ipayag sa laki u entain i pabpagunuten nengka sa laki. Na pidtalun nengka bun i katawan aku nengka a benal enggu 'gkasuatan aku nengka. <sup>13</sup> Na u saben-sabenal a 'gkasuatan aku nengka na ipayag'engka sa laki su kahanda nengka ka enggu ku seka makilala sa tidtu-tidtu enggu kasuatan aku nengka pan a benal. Na itimbang'engka a manga taw nengka su bangsa a nia.” <sup>14</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu na “Tapiden ku seka taman sa papangintelenen ku seka.” <sup>15</sup> Na nia menem inisumpat'u

### **Su Kinaliu 33 –34**

Musa na “Amaika di kami nengka tapiden lu na di kami den pebpagawa kanu palaw a nia. <sup>16</sup> Ka panun i kataw nu ped sa 'gkasuatan aku nengka apeg'u manga taw nengka amaika di kami nengka tapiden? Panun ba i kataw nilan sa inisenggay kami nengka kanu manga taw sia sa dunia amaika maitu sa di kami nengka tapiden?” <sup>17</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Enggulan ku su pedtalun nengka a nan sa laki kagina 'gkasuatan ku man seka enggu 'gkakilala ku a benal seka.” <sup>18</sup> Na nia menem inisumpat lun nu Musa na “Amaika maitu na 'bpayagi aku nengka.” <sup>19</sup> Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu na “Ipailay ku sa leka su langun nu kapianan ku enggu ipayag ku sa leka su ingala ku a Kadenan a Mapulu. Ikalimu ku su apia entain i pegkiugan ku pegkalimu. Latan ku sa nanam su apia entain i pegkiugan ku a 'bpelatan sa nanam. <sup>20</sup> Ugaid'a di ku ipailay sa leka i beneng ku kagina apia entain i makailay sa laki na matay.” <sup>21</sup> Na nia pan pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa na “Patindegen ku seka sia kanu watu a nia a masiken sa laki. <sup>22</sup> Ka sia kanu kaukit ku na iludep ku seka kanu lingkab'u watu enggu dapengan ku su entu kanu lima ku taman kanu kaukit ku. <sup>23</sup> Na entu pan na iawa ku su lima ku ka enggu nengka mailay su taligkudan ku ugaid'a dili mapakay a mailay nengka su beneng ku.”

### **Su Bagu a Tebi a Watu a Sinulatan kanu Kasuguan**

**34** <sup>1</sup> Na pidtalun bun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Tebi ka kanu watu sa dua timan a isambi kanu nauna a inenggay ku sa leka, ka sulatan ku kanu manga kadtalu ku a inisulat ku kanu nauna a manga watu a migkalat'engka. <sup>2</sup> Na mapita a entu na adil ka i ginawa

### **Su Kinaliu 34**

nengka, ka takedeg ka kanu puntiuk'u palaw a nia ka iadap'engka i ginawa nengka sa laki. <sup>3</sup> Na nia dait na apia sakataw na dala munut sa leka enggu dala ped a taw a mailay kanu nia a palaw, apia su manga pangangayamen a bili-bili enggu sapi na di dait a papanadtaben kanu nia a palaw.” <sup>4</sup> Na tinemebi den mambu su Musa sa dua timan a watu a mana bun kanu nauna a inenggay sa lekanin. Na kanu mapita na mibpanay temakedeg su Musa kanu palaw sa Sinai sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu. Na pidtapik'in su dua timan a entu a tinebi nin a watu.

<sup>5-6</sup> Na nangalimbaba kanu gabun su Kadenan a Mapulu a pedtindeg kanu kaadapan nu Musa ka inipayag'in su ingala nin sa nia nin pidtalun na “Saki su Kadenan a Mapulu a malimu, aden lat a nanam ku kanu manga taw, malegen aku malipunget, su limu ku na di embagu enggu matidtu aku. <sup>7</sup> Ipegkalimu ku su ngibu-ngibuan a tupu, mangampun aku kanu manga galebekan a mawag, ampunen ku bun su pedsungkang enggu su pembaladusa. Ugaid'a pidsan ka maitu na siksian ku su manga taw a pendusa taman den kanu manga muliataw nilan iganat kanilan taman kanu ikatelu enggu ikapat a tupu nilan.”

<sup>8</sup> Na daka sinemugiud su Musa ka sinimba nin su Kadenan. <sup>9</sup> Na nia nin pidtalun na “Hu Mapulu ku, amaika 'gkasuatan aku nengka na 'bpangenin ku sa leka i tapid kami. Apia mangategas i ulu nu manga taw a nia na ampun kami kanu manga kadusan nami enggu talima kami a manga taw nengka a inibida.”

## Su Kinaliu 34

### Su Kinabpaluman kanu Kasuguan

<sup>10</sup>Na pidtalu nu Kadenan a Mapulu i “Pakikineg ka, mumbal aku sa kapasadan sa lekanu. Na sia kanu adapan nu manga taw a Israil na enggula aku sa manga kangagaipan a da pamun manggula sia sa dunia. Mailay nu manga taw sia kanu embala-bala sa lekanu su manga pakagaip-gaip a enggulan ku sa lekanu. <sup>11</sup>Na su ipedsugu ku sa leka saguna na enggula nu. Na paawan ku su manga taw a Amur, manga taw a Kanaan, manga taw a Hit, manga taw a Piris, manga taw a Hib, enggu su manga taw a Hibus kanu kalupan a kabpawangan nu. <sup>12</sup>Na talanged ka i di kanu mumbal sa apia ngin a kapasadan kanu manga taw a kauman nu kanu kalupan a 'bpawangan nu, kagina mabaluy i entu a makalitag sa lekanu. <sup>13</sup>Na geba nu su manga pegkurbanan nilan, lupet'u su manga watu a pedsimban nilan enggu udtang'u su manga palaus'u pegkakadenanen nilan a si Asirah. <sup>14</sup>Na da kanu semimba sa pegkakadenanen ka saki su Kadenan a Mapulu a di malilini sa aden tumpuk'in. <sup>15</sup>Na da kanu a benal mumbal sa kapasadan kanu manga taw a entu, ka aden a entu na mapangenggat kanu nilan keman kanu manga iniapal'ilan kanu manga pegkakadenanen nilan sia kanu kasimba nilan sa entu. <sup>16</sup>Na di nu semuguti a makagkaluma su manga wata nu a mama kanu manga babay nu entu a dalepa. Ka aden a entu na madtatanggit silan nu manga kaluma nilan sa kasimba nilan kanu pegkakadenanen nilan.<sup>v</sup>

<sup>17</sup>“Na da kanu mumbal sa balahala a magkakadenan.

---

<sup>v</sup> 34:16 **kasimba nilan kanu pegkakadenanen nilan** Na sia sa basa a Hibu na zanah a nia nin maena na ipedsundal'in i ginawa nin atawa ka ibpagapal'in i ginawa nin kanu pegkakadenanen nilan.

### **Su Kinaliu 34**

<sup>18</sup> “Idsela-sela nu su Kanduli nu Pan a Dala Pakembang'in sia luyud kanu inisugu ku sa lekanu a sia kanu dalem'u pitu gay na kan kanu sa pan a da pakembang'in. Enggula nu i nia sia kanu initandu a gay kanu ulan-ulan nu Abib kagina entu ba su ulan-ulan a kinaliu nu sa dalepa a Egypt.

<sup>19</sup> “Na su langun nu kaka sa langun a embatan a mama na laki, maitu bun su paganayan a mama a pipis'u pangangayamen nu a sapi enggu bili-bili. <sup>20</sup> Na su paganayan a pipis'u kimar'u na mapakay a maaun sa manguda a bili-bili. Na amaika di maaun na dait a lepun su lig'in. Na su kaka sa langun a manga wata nu a mama na nasisita a maaun nu.

“Na dala makasupeg sa laki amaika dala mait'in a kurban.

<sup>21</sup> “Kanu dalem'u nem gay na mapakay kanu a enggalebek. Ugaid'a kanu ikapitu nin gay na pangintelenen kanu apia sia kanu timpu a kapendadu nu atawa ka kabpagagani nu.

<sup>22</sup> “Na idsela-sela nu su Kanduli nu Muna-muna a Masabpet'u a bantad. Idsela-sela nu bun su Kanduli nu Mauli a Masabpet'u kanu dalem'u salagun. <sup>23</sup> Na uman lagun na su manga mama nu na nia dait na makatelu silan makalu sa kanu kagkanduli nilan sa laki a Kadenan nu a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil. <sup>24</sup> Na paawan ku su manga taw kanu kalupan a ibpagenggay ku sa lekanu enggu pagkauladen ku su sakup'u. Na uman nu ganatan su kalupan a masakup'u ka 'gkanduli kanu sa laki a Kadenan a Mapulu sa makatelu sa dalem'u salagun na dala makaagaw kanu entu a kalupan nu. <sup>25</sup> Na amaika 'gkurban kanu sa laki sa lugu na di nu den munuti sa apia ngin a aden pakembang'in. Da kanu semama kanu temundug a gay sa kanu inigkurban sa kanu Kanduli nu Kalipuas.

### **Su Kinaliu 34**

<sup>26</sup> “Pananggit'u lu kanu walay nu Kadenan nu a Mapulu su mapia sa langun kanu muna-muna a unga nu masabpet'u.

“Di nu lemabuani su pipis a kambing kanu gatas'u ina nin.”<sup>w</sup>

<sup>27</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i “Isulat'engka su manga pidtalun ku ba a entu sa leka kagina nia ba i atulan nu kapasadan ku sa leka enggu kanu manga taw a Israil.” <sup>28</sup> Na midtangen lu su Musa a pedtapiden nu Kadenan a Mapulu kanu dalem'u patpulu kamagabi enggu patpulu kamalamag a dala kinan nin enggu ininem'in. Na inisulat'u Kadenan kanu tebi a watu su Sapulu a Kasuguan a atulan nu kapasadan.

### **Su Kinasigay nu Beneng'u Musa**

<sup>29</sup> Na kanu kinambaba nu Musa kanu palaw a Sinai na nadtapik'in den su dua timan a tebi a watu a sinulatan kanu manga kasuguan nu Kadenan. Na da kasipati nu Musa i pedsigay su beneng'in sabap sa su Kadenan a Mapulu i inimbitiala nin. <sup>30</sup> Na guna mailay nu Harun enggu su manga taw a Israil su kapedsigay nu beneng'u Musa na 'gkagilekan silan pedsupeg kanu Musa. <sup>31</sup> Ugaid'a tinawag silan nu Musa, daka linemulud si Harun enggu su 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka inimbitiala silan nu Musa. <sup>32</sup> Na entu pan ka linemulud menem sa lekanin su langun nu manga taw a Israil. Na pidtalun nin kanilan su langun nu kasuguan nu Kadenan a Mapulu a inipayag'in sa lekanin lu kanu palaw a Sinai. <sup>33</sup> Na guna mapasad'u Musa silan embitala na tinangguban nu

---

<sup>w</sup> 34:26 Di nu lemabuani su pipis a kambing kanu gatas'u ina nin. Sia kanu itungan nu ped a alim na basi penggalebeken nu ped a lumpukan nu manga taw su maya ba a ukit tembu inisapal'u Kadenan kanilan.

### **Su Kinaliu 34 –35**

Musa su beneng'in. <sup>34</sup> Ugaid'a uman lemudep su Musa kanu Tuleda a pinatindeg'in a 'bpangadapan nin kanu Kadenan a Mapulu na ibpagawa nin su tanggub'u beneng'in taman sa kaliu nin kanu entu. Na amaika pakaliu den sekanin na pedtalun nin kanu manga taw a Israil su langun nu pidtal sa lekanin nu Kadenan a Mapulu. <sup>35</sup> Na 'gkailay menem'u manga taw a Israil su beneng'u Musa a pedsigay. Na pendapengan menem'u Musa su beneng'in taman kanu kambalingan nin kanu Tuleda sa kanu kapembitiala nin kanu Kadenan.

### **Su Atulan kanu Gay nu Kabpangintelenen**

**35** <sup>1</sup> Na linimud'u Musa su langun nu taw a Israil ka pidtal nin kanilan i “Nia su kasuguan nu Kadenan a Mapulu sa lekanu: <sup>2</sup> Enggalebek'u den su langun nu dait a enggalebeken nu kanu dalem'u nem gay ka su ikapitu nin gay na pangintelenen kanu ka suti i entu a gay sa laki. Na apia entain i enggalebek kanu nia ba a gay na dait a imatayan. <sup>3</sup> Na apia su kakagat'u sa apuy lu kanu manga dapulan nu kanu Gay nu Kabpangintelenen na di nu penggula.”

### **Su manga Ibpagenggay a Mausai kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan**

<sup>4</sup> Na pidtal pan nu Musa kanu langun nu manga taw a Israil i “Nia su kasuguan nu Kadenan a Mapulu sa lekanu: <sup>5</sup> Enggay kanu kanu Kadenan a Mapulu sa kanu manga kaaden nu sa maluwag kanu ginawa nu, mapakay i bulawan, pilak atawa ka galang. <sup>6</sup> Mapakay bun i tanul

### **Su Kinaliu 35**

a nia nin suga na bilu, lambayung enggu maliga, mapia a ginis enggu pinadtatambil a bumbul'a kambing, <sup>7</sup> upis'a mama a bili-bili a pidsugan sa maliga apeg'u mapia a manga upis'a binatang enggu kayu a pansiu. <sup>8</sup> Mapakay bun i lana a 'bpagusalen sa palitan, manga ibpanimbul kanu lana a 'bpagusalen sa kapedtsuti enggu su manga ibpanimbul kanu mamut a pedtutungen. <sup>9</sup> Maitu bun su manga palamata a watu a uniks enggu su manga ped pan a palamata a watu a ibpaneket kanu liu nu uyut a nakalapis kanu laleb'u pidsugan a balegkas enggu lu kanu untul'u salay kanu waga nu balegkas a entu.

### **Su manga Igagama kanu Balung-balung a Tuleda**

<sup>10</sup> “Na su langun nu aden kategelan nin enggalebek na temabang kanu inisugu nu Kadenan a Mapulu a galebekan <sup>11</sup> a mana su kanggalebek kanu Balung-balung a Tuleda apeg'u ibpamelapis lun, su manga sangkatan nin, su manga palaus a papan, su manga balawagen nin enggu su manga palaus'in apeg'u udsadan nin. <sup>12</sup> Maitu bun su Kaun nu Kapasadan apeg'u dapeng'in, su manga bantial'in enggu su ginis a ipendalinding a makapagelet lun. <sup>13</sup> Silan bun i makaumbal kanu lamisan enggu su manga igagama nin apeg'u manga bantial'in enggu su pan a ipembetad kanu adapan nu Kadenan a Mapulu, <sup>14</sup> su 'bpametadan sa palitan enggu su palitan apeg'u tenggung'in enggu su langun nu igagama nin. <sup>15</sup> Silan bun i mumbal kanu pedtutungan kanu mamut a tutungen enggu su manga bantial'in apeg'u mamut a tutungen enggu su lana a 'bpagusalen kanu kapedtsuti apeg'u ginis a dalinding'u bengawan nu Balung-balung a Tuleda, <sup>16</sup> su pegkurbanan kanu pedtutungen a kurban, su galang a salalan

### **Su Kinaliu 35**

enggu su manga igagama nin, su manga bantial'in enggu su palanggan a galang apeg'u 'bpaguntulan lun a galang bun, <sup>17</sup> su manga dalinding a pakabalibet kanu lama-lama enggu su dalinding'u bengawan nin, su manga palaus'in enggu su manga udsadan nin, <sup>18</sup> su langun nu budsud a 'bpagiketan kanu manga ginis enggu su ibpagiket lun magidsan pan i lu sa liu enggu ludep'u lama-lama, <sup>19</sup> apeg'u suti a balegkas'u 'bpangurban a si Harun enggu su balegkas'u manga wata nin a mama a mapia i kinaumbal lun. Na embalegkasen nilan su entu sa kanggulalan nilan kanu galebekan nilan sa laki kanu Balung-balung a Tuleda.”

<sup>20</sup> Daka ginanatan den nu manga taw a Israil su Musa <sup>21-22</sup> ka su langun nu babay-mama a pegkiug 'bpagenggay kanu Kadenan a Mapulu na nananggit sa bulawan a pamalang, sising, balig, balusu enggu su ped pan a bulawan nilan a 'bpagusalen kanu kapapedtindeg kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu enggu 'bpagusalen kanu kabpagumbal kanu suti a balegkas'u manga 'bpamangurban. Na su langun nu pinananggit'ilan a entu a manga bulawan na inipalad'ilan a kurban kanu Kadenan a Mapulu. <sup>23</sup> Aden bun nananggit sa tanul a nia nin suga na bilu, lambayung enggu maliga. Aden bun mapia a ginis enggu pinadtatambil a bumbul'a kambing, aden bun upis'a mama a bili-bili a pidsugan sa maliga enggu su ped pan a mapia a manga upis'a binatang. <sup>24</sup> Aden bun migkurban kanu Kadenan a Mapulu sa pilak, galang enggu manga kayu a pansiu. <sup>25</sup> Na su manga babay menem a mategel maul na inigkurban nilan su manga naul'ilan a pidsugan sa bilu, lambayung enggu maliga apeg den nu mapia a ginis. <sup>26</sup> Na su langun nu babay a aden kategelan nin mumbal sa pinadtatambil a bumbul'a kambing na entu ba menem i inenggay nilan kanu Kadenan a Mapulu. <sup>27</sup> Su manga 'gkaunutan menem na minenggay

### **Su Kinaliu 35**

sa manga palamata a watu a uniks enggu su manga ped pan a manga watu a palamata a ibpaneket kanu uyut a nakalapis kanu laleb'u pidsugan a balegkas enggu lu kanu untul'u salay kanu waga nu balegkas a entu. <sup>28</sup>Na minenggay bun silan sa lana na ulibus a mausal kanu palitan enggu ibpanimbul a mausal kanu lana a 'bpagusalen sa kapedsutu enggu kanu mamut a tutungen. <sup>29</sup>Kagina ka maitu na su langun nu manga taw a Israil magidsan i babay-mama a miniug menggay sa makadtabang'in kanu ipapenggalebek'u Kadenan a Mapulu sia nakanggulalan kanu Musa na namananggit silan sa entu a kurban nilan kanu Kadenan.

### **Si Bisalil enggu si Uhuliyab**

<sup>30</sup>Na pidtalun bun nu Musa kanu manga taw a Israil i “Pinamili nu Kadenan a Mapulu si Bisalil a wata ni Udi a apu ni Hur a tupu nu Yahuda. <sup>31</sup>Na pinalangkapan sekanin nu Kadenan kanu Ruh nin enggu inenggan nin sa tidtu-tidtu a kapegkagaga sa katuntay nin kanu langun nu galebekan <sup>32</sup>sa kabpanday sa manga mapia i palas'in a bulawan, pilak enggu galang, <sup>33</sup>apeg'u kabpangukil sa watu, kayu enggu su langun nu embalangan pan a kapebpanday. <sup>34</sup>Na inenggan nu Kadenan si Bisalil enggu si Uhuliyab a wata ni Ahisamak a tupu ni Dan sa kategelan sa kapamandu kanu manga natawan nilan. <sup>35</sup>Inenggan silan nu Kadenan sa kategelan sa kanggalebek kanu langun nu galebekan a mana su kapangukil, kapapebpalas, kabpagaul enggu kabpamura sa mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Na 'gkagaga nilanunggula su langun nu embalangan nu galebekan enggu mategel silan enggalebek.

**36**

1Na si Bisalil enggu si Uhuliyab apeg'u manga inenggan nu Kadenan a Mapulu sa kataw enggu kategelan sa kanggalebek kanu langun na galebekan sa kapatindég kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan na silan i enggalebek lun sia luyud kanu inisugu nu Kadenan a Mapulu.”

<sup>2</sup> Na inipatawag'u Musa si Bisalil enggu si Uhuliyab apeg'u miniug temabang a inenggan nu Kadenan a Mapulu sa kataw enggu kategelan sa kanggalebek kanu langun na galebekan a entu. <sup>3</sup> Na inenggay nu Musa kanilan su langun nu inenggay nu manga taw a Israil a mausal kanu kapatindég kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan. Na uman mapita na 'bpananggit bun su manga taw a Israil sa ibpagenggay nilan sa maluwig kanu ginawa nilan. <sup>4</sup> Na guna su maitu na su langun nu 'bpamenggalebek kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan na tinemelen pan silan kanu galebek'ilan ka linemu silan kanu Musa <sup>5</sup> ka pidtalu nilan i “Su pinananggit'u manga taw na midsubela den kanu nasisita tanu kanu galebekan a inisugu nu Kadenan a Mapulu.” <sup>6</sup> Daka pinasuguan nu Musa su manga taw lu kanu pegkampuan nilan sa nia nin katigan na “Da kanu den 'bpagenggay sa mausal kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan.” Na tinemelen den mambu silan mananggit sa entu <sup>7</sup> kagina midsubela den su inenggay nilan a manga igagama.

**Su Kapapedtindég kanu Balung-balung a Tuleda**

<sup>8</sup> Na su langun nu aden kategelan nin sa kanggalebek na nia nilan inusal sa kapatindég'ilan kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan na sawati a mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung

### **Su Kinaliu 36**

enggu maliga. Pinamurdan sa pibpia-pianan a buntal'a malaikat a aden papak'in. <sup>9</sup>Na su uman i ginis na mamagidsan i kaulad'in, nia nin tilenduan na sapulu enggu pat kamitru enggu nia nin balawagan na dua kamitru. <sup>10</sup>Na pinadtatambil'ilan su sawati a entu a ginis sa enggaga-lima timan. <sup>11</sup>Na pidtangilan nilan sa ginis a nia nin suga na bilu su sakaligid kanu sakatambilan, na maitu bun ba i pinakaidan kanu sakaligid kanu ikadua a sakatambilan. <sup>12</sup>Na nia kadakel'u inidtangila nilan kanu sakaligid kanu uman i sakatambilan na lima-wati a tangila. Na pinadsangula su inipadtangila kanu sakatambilan lu kanu inipadtangila kanu ikadua a sakatambilan. <sup>13</sup>Na minumbal bun silan sa lima-wati a sangkatan a bulawan a makapadsumpat kanu dua timan a entu a pinadtatambil a manga ginis. Na kanu maitu ba a ukit na nakadsumpat su entu ka enggu nasatiman su manga ginis'u Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan.

<sup>14</sup>Na minumbal bun silan sa sawati enggu isa a ginis a ebpun sa bumbul'a kambing a ilapis kanu mapia a entu a ginis'u Balung-balung a Tuleda. <sup>15</sup>Na nia tilenduan nu uman i satiman kanu entu na sapulu enggu lima kamitru enggu nia nin menem balawagan na dua kamitru. <sup>16</sup>Na pinadtatambil'ilan su lima timan kanu entu a ginis a ebpun sa bumbul'a kambing enggu su nem timan menem a nasama na pinadtatambil'ilan bun. <sup>17</sup>Na pidtangilan nilan sa lima-wati a ginis su sakaligid kanu sakatambilan, na maitu bun ba i pinakaidan kanu sakaligid kanu ikadua a sakatambilan. <sup>18</sup>Na minumbal bun silan sa lima-wati a sangkatan a galang a makapadsumpat kanu pinadtatambil a entu a manga ginis a ebpun sa bumbul'a kambing ka enggu masatiman bu. <sup>19</sup>Na su manga ibpelapis lun na inumbalan pamun sa lapis a ebpun sa upis'a mama a

### **Su Kinaliu 36**

bili-bili a pidsugan sa maliga. Na inumbalan pamun su entu sa lapis a ebpun sa mapia i embalangan nin a upis'a binatang. <sup>20</sup>Na inumbalan nilan sa manga palaus su Balung-balung a Tuleda a nia nilan inusal na papan a kayu a pansiu. <sup>21</sup>Na nia kalendu nu uman i palaus a papan na lima kamitru enggu nia nin menem balawagan na duapulu enggu pitu kapulgada. <sup>22</sup>Na uman i palaus a papan na binasayan sa mana sapa i pudit'in ka enggu mapia i kakapet'in. Na maitu ba i pinakaidan kanu langun nu palaus'u Balung-balung a Tuleda. <sup>23</sup>Na dua-wati i kadakel'u palaus a papan a inumbal'ilan a ibetad lu tampal sa laya. <sup>24</sup>Na minumbal bun silan sa pat-wati a udsadan a pilak a kapaudsadan kanu manga palaus a papan, dua timan a udsadan sa kanu uman i palaus. <sup>25</sup>Na dua-wati menem a palaus a papan i inumbal'ilan a ibetad lu tampal sa ilud. <sup>26</sup>Na minumbal bun silan sa pat-wati a udsadan a pilak a kapaudsadan kanu manga palaus a papan, dua timan a udsadan sa kanu uman i palaus.

<sup>27</sup>Na minumbal bun silan sa nem timan a palaus a papan a ibetad lu tampal sa sedepan kanu taligkudan nu Balung-balung a Tuleda <sup>28</sup>enggu minumbal bun silan sa dua timan a palaus a papan a lu ipembetad kanu duakambala a pisuk'in. <sup>29</sup>Su manga palaus a papan sa kanu duakambala a pisuk'in na pinabpipikit enggu sineluban sa mana balusu lu sa pulu nin. <sup>30</sup>Na nabaluy a walu timan su palaus a entu a papan. Na pebpagudsaden sa sawati enggu nem a udsadan a pilak, na dua timan a udsadan i uman i sakapalaus.

<sup>31-32</sup>Minumbal bun silan sa enggaga-lima timan a balawagen a kayu a pansiu kanu telu timan a ligid'u Balung-balung a Tuleda. Enggaga-lima timan kanu tampal sa ilud enggu laya, lima timan bun kanu tampal sa sedepan kanu taligkudan nu Balung-balung a Tuleda. <sup>33</sup>Na su balawagen

### **Su Kinaliu 36 –37**

a ipembetad sia sa luk na makasabpet kanu duakambala a ligid'in. <sup>34</sup> Na linumbus'ilan sa bulawan su manga palaus a papan enggu minumbal bun silan sa bulawan a mana balusu a kaseluban kanu manga balawagen a linumbus bun sa bulawan.

<sup>35</sup> Minumbal bun silan sa dalinding a mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga enggu pinamurdan sa pibpia-pianan a benal a buntal'a malaikat a aden papak'in. <sup>36</sup> Minumbal bun silan sa pat timan a palaus a kayu a pansiu a linumbus sa bulawan enggu sangkatan a bulawan ka lu nilan ba isangkat su dalinding. Su pat timan a entu a palaus na nakaudsad sa udsadan a pilak. <sup>37</sup> Na inumbalan nilan bun sa dalinding su bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan sa mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga a pibpia-pianan i kinaburda lun. <sup>38</sup> Minumbal bun silan sa lima timan a palaus a kayu a pansiu a linumbus sa bulawan su pundu nin enggu aden sangkatan nin. Na linumbus bun sa bulawan su balawagen nin. Ugaid'a su inumbal'ilan a lima timan a udsadan nu palaus na galang.

### **Su Kinaumbal kanu Kaun nu Kapasadan**

**37** <sup>1</sup> Na inumbal'u Bisalil su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a nia nin inusal na kayu a pansiu. Na patpulu enggu lima kapulgada i tilenduan nin enggu duapulu enggu pitu kapulgada i balawagan nin maitu bun ba su kalambeg'in. <sup>2</sup> Na linumbus sa bulawan a dala simbul'in su liu enggu ludep'in enggu binalibetan bun sa pibpalasan a bulawan su manga ligid'in. <sup>3</sup> Na binetadan nin bun sa pat timan a bulawan a mana balusu enggu inideket'in kanu pat timan a palaus'u Kaun nu Kapasadan

### **Su Kinaliu 37**

nu Kadenan. <sup>4</sup>Na inumbalan nin bun sa manga bantial a kayu a pansiu a linumbus sa bulawan. <sup>5</sup>Na iniselub'in kanu bulawan a mana balusu su manga bantial ka enggu masapuat su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan. <sup>6</sup>Na inumbalan nin bun sa dapeng a bulawan a da simbul'in su Kaun nu Kapasadan. Na patpulu enggu lima kapulgada i kalendu nin enggu duapulu enggu pitu kapulgada i kaulad'in. <sup>7-8</sup>Na inumbalan nin bun sa dua timan a buntal'a malaikat a bulawan a aden papak'in kanu duakambala kanu ligid'u dapeng'u Kaun. <sup>9</sup>Na nakadsangula su entu enggu su papak'ilan na 'gkasilungan nin su dapeng'u Kaun nu Kapasadan enggu 'gkatulungan nilan su entu.

### **Su Kinaumbal sa Lamisan a Pembetadan kanu Pan a Kurban**

<sup>10</sup>Na minumbal bun sekanin sa lamisan a kayu a pansiu a nia nin kalendu na telupulu enggu nem kapulgada. Na nia nin kaulad na sapulu enggu walu kapulgada enggu duapulu enggu pitu kapulgada menem i kalambeg'in. <sup>11</sup>Na linumbus'in sa bulawan a dala simbul'in enggu su manga ligid'in na binalibetan nin bun sa pibpalasan a bulawan. <sup>12</sup>Na linendingan nin sa pat kapulgada i kaulad'in a kayu enggu binalibet'in sa pibpalasan a bulawan. <sup>13</sup>Na guna su maitu na minumbal sekanin sa pat timan a bulawan a mana balusu ka inibetad'in kanu pat a pisuk'u lamisan a masupeg kanu manga palaus'in, <sup>14</sup>na su bulawan a entu a mana balusu a pedseluban sa bantial na masupeg lu kanu pat kapulgada a entu a inilending. <sup>15</sup>Na minumbal bun sekanin sa manga bantial a kayu a pansiu a linumbus sa bulawan a makasapuat kanu lamisan. <sup>16</sup>Na minumbal bun sekanin sa manga igagama nu lamisan a lampay enggu tagayan a

### **Su Kinaliu 37**

bulawan a dala simbul'in. Minumbal bun sekanin sa ladia enggu binangga a bulawan a dala simbul'in a mausal kanu kurban a ipembubus.

### **Su Kinaumbal sa 'Bpametadan sa Palitan**

<sup>17</sup> Na minumbal bun sekanin sa 'bpametadan sa palitan a bulawan a dala simbul'in. Na su 'bpaguntulan lun enggu su pibpalasan sa ulak a mimbekad na dikena nakapitas i kinaumbal lun kanu lawas'u 'bpametadan sa palitan. <sup>18</sup> Na pinadsapak su entu sa nem timan na enggaga-telu timan i uman i sabala. <sup>19</sup> Na uman i sakasapak kanu entu na pibpalasan sa telu timan a ulak a almun a mimbekad. <sup>20</sup> Na su lawas'u entu a 'bpametadan sa palitan na pibpalasan sa pat timan a ulak a almun a mimbekad. <sup>21</sup> Na su telu timan kanu entu a manga ulak na lu inibetad kanu atag'u uman i edsumpatan nu sapak'in. <sup>22</sup> Na dikena nakapitas i kinaumbal kanu manga ulak a entu enggu kanu manga sapak'in kanu lawas'u 'bpametadan sa palitan a bulawan a da simbul'in. <sup>23</sup> Na minumbal bun sekanin sa pitu timan a palitan enggu ibpanipit kanu manga pus'in enggu ipedsalulung lun. Na langun nu entu na bulawan a dala simbul'in. <sup>24</sup> Na manga telupulu enggu lima kakilu i nausal a bulawan a dala simbul'in kanu kinaumbal kanu 'bpametadan sa palitan apeg'u langun nu igagama nin.

### **Su Kinaumbal kanu Tutungan kanu Mamut a Tutungen**

<sup>25</sup> Na minumbal bun sekanin sa tutungan a kayu a pansiu a pedtutungan kanu mamut a tutungen a edsulung-sulung i kasela nin, su kalendu nin enggu su balawagan nin na sapulu enggu walu kapulgada, na su

### **Su Kinaliu 37 –38**

kalambeg'in menem na telupulu enggu nem kapulgada. Na uman i pisuk'in na pibpalasan sa mana sidung. <sup>26</sup>Na linumbus'in sa bulawan a dala simbul'in su entu magidsan i sia sa untul'in enggu kanu manga ligid'in apeg'u pinabpalas sa mana sidung. Na binalibetan nin bun sa pibpalasan a bulawan su manga ligid'in a mag sa pulu. <sup>27</sup>Na binetadan nin bun sa bulawan a mana balusu su atag'u nakabalibet a entu kanu duakambala a ligid'in ka enggu kaseluban sa bantial amaika sapuaten. <sup>28</sup>Na su bantial na kayu a pansiu enggu linumbus sa bulawan.

<sup>29</sup>Na minumbal bun sekanin sa lana a 'bpagusalen sa kapedsuti enggu mamut a pedtutungen a mana bun su kinaumbal'u mategel mangumbal sa kamutan.

### **Su Kinaumbal kanu Pegkurbanan**

**38** <sup>1</sup>Na minumbal bun si Bisalil sa pegkurbanan a pedtutungan kanu manga kurban. Na nia nin lun inusal na kayu a pansiu. Na nia kasela nu entu na subela dua kamitru a edsulung-sulung. Na nia nin menem kalambeg na subela sakamitru. <sup>2</sup>Na pibpalasan nin sa mana sidung su pat a pisuk'in a dikena inipitas i kinaumbal'in lun kanu pegkurbanan enggu linumbus'in su entu sa galang. <sup>3</sup>Na su langun nu igagama nu pegkurbanan na galang a mana su 'bpametadan sa aw, ibpamala sa aw, matikungkung a lampay apeg'u masela a tinidur a 'bpagusalen kanu sapu nu binatang enggu su 'bpametadan sa waga na apuy. <sup>4</sup>Na inumbalan nin sa mana salalan a galang su pegkurbanan enggu iniansad'in lu ba. <sup>5</sup>Na minumbal bun sekanin sa pat timan a mana balusu a galang ka inikapet'in lu kanu manga pisuk'u pegkurbanan lu kanu baba

### **Su Kinaliu 38**

nu nakabalibet lun. Na su mana balusu a entu a galang na pedseluban kanu bantial'u pegkurbanan. <sup>6</sup>Na inumbal'in bun su dua timan a bantial'u pegkurbanan a kayu a pansiu a linumbus'in sa galang. <sup>7</sup>Na iniselub'in su entu kanu mana balusu kanu pat a pisuk'u pegkurbanan ka enggu masapat. Na su pegkurbanan a entu na nia nin inusal na papan a kayu a pansiu enggu kinaung i ludep'in.

<sup>8</sup>Na minumbal bun sekanin sa palanggan a galang enggu 'bpaguntulan lun a galang. Na su manga galang a inusal sa entu na ebpun kanu galang'u pagalungan nu manga babay a 'bpananabangan lu kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda.

### **Su Kinaumbal kanu Lama-lama enggu Alad'u Balung-balung a Tuleda**

<sup>9-11</sup>Inumbalan nin sa lama-lama su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan. Inumbalan nin bun su entu sa mapia a ginis a ibalibet'in lun, na su sia mag sa laya na patpulu enggu pat kamitru enggu maitu bun su sia mag sa ilud na patpulu enggu pat kamitru bun i kalendu nin. Na su palaus'in a sia mag sa laya na dua-wati enggu linumbus su entu sa galang. Na su udsadan nin menem a dua-wati na galang a dala simbul'in. Na maitu bun ba i pinakaidan kanu dua-wati a palaus'in enggu udsadan nin a sia mag sa ilud. Ugaid'a su manga sangkatan nin enggu su manga balawagen nin na pilak.

<sup>12</sup>Na su alad a ginis a lu mag sa sedepan na nia nin kalendu na duapulu enggu dua kamitru a ipedsangkat kanu sawati a palaus a pebpagudsaden kanu sawati a udsadan. Minumbal bun sa sangkatan a pilak enggu balawagen a pilak. <sup>13</sup>Na su lu menem mag sa sebagean a kasangunan nu

### Su Kinaliu 38

Balung-balung a Tuleda na duapulu enggu dua kamitru bun i balawagan nin. <sup>14-15</sup> Na su ginis a sia mag sa kanu kawanan nu bengawan na nem kamitru enggu tenga, maitu bun ba su sia mag sa biwang na nem kamitru bun enggu tenga. Na enggaga-telu timan i palaus'in enggu enggaga-telu timan bun i udsadan nin.

<sup>16</sup> Na su langun nu ipembalibet kanu lama-lama na mapia a ginis. <sup>17</sup> Na su 'gkaudsadan nu manga palaus'in na galang. Na su manga sangkatan nin menem enggu su balawagen nin na pilak. Linumbus bun sa pilak su pundu nu palaus taman den kanu manga balawagen nu langun nu palaus a ipembalibet kanu lama-lama na pilak bun. <sup>18</sup> Na su ginis a ibetad kanu bengawan nu lama-lama na mapia enggu binurdan sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Na nia nin balawagan na manga siyaw<sup>x</sup> kamitru enggu nia nin kalambeg na subela dua kamitru a mana bun su kalambeg'u manga ped a ginis a pakabalibet kanu lama-lama. <sup>19</sup> Na ipendeket su entu kanu pat timan a palaus a pebpagudsaden kanu pat timan a udsadan a galang. Na su manga sangkatan nin enggu su manga balawagen nin na pilak enggu su pundu nu palaus na linumbus bun sa pilak. <sup>20</sup> Na minumbal bun sa manga budsud a galang a 'bpagiketan kanu manga ginis magidsan pan i lu sa liu enggu ludep'u lama-lama nu Balung-balung a Tuleda.

---

<sup>x</sup> 38:18 Su **manga siyaw kamitru** sia na sa basa a Hibru na amma a nia nin maena na duapulu. Na nia kalendu nu saka-amma na iganat sa lima taman sa siku (saka-siku).

## Su Kinaliu 38

### Su Bulawan, Pilak enggu Galang a 'Bpagusalen kanu Kapatindég kanu Balung-balung a Tuleda

<sup>21</sup> Na nia ba i kadakel'u bulawan, pilak enggu galang a inusal kanu Balung-balung a Tuleda a pembetadan kanu manga kasuguan a inisulat kanu tebi na watu.<sup>y</sup> Na su manga igagama a nia na inisulat'u manga tupu nu Libi a sia luyud kanu inisugu nu Musa. Na nia nangunanan kanu entu na si Itamar a wata nu Harun a 'bpangurban. <sup>22</sup> Na si Bisalil a wata ni Udi a apu ni Hur a ebpun kanu tupu nu Yahuda i nangunanan kanu kinanggalebek kanu langun nu inisugu a entu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa. <sup>23</sup> Na nia tinemabang sa lekanin na si Uhuliyab a wata ni Ahisamak a ebpun kanu tupu nu Dan. Na mategel i kapangukil'in enggu kapabpalas'in kanu galebek'in. Mategel bun i kapamurda nin sa mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga.

<sup>24</sup> Na nia kaugat'u bulawan a nusal kanu kapatindég kanu Balung-balung a Tuleda a inenggay nu manga taw na sangibu kakilu sia luyud kanu timbangan nu 'bpamangurban. <sup>25</sup> Na su langun nu pilak menem a nalimud na nakasaut sa telu ngibu enggu lima gatus enggu duapulu kakilu sia bun luyud kanu timbangan nu 'bpamangurban. Na su langun nu entu na nakabpun kanu nabilang a manga taw kanu dalepa. <sup>26</sup> Na uman i isa kanu nabilang a entu na minenggay sa nem kagelamus a pilak sia luyud kanu timbangan nu 'bpamangurban. Na su manga taw a entu a nabilang na nia nin umul na iganat sa duapulu lagun 'bpapulu. Na nia kadakel'u nabilang a manga mama bu na nakasaut sa nem gatus

---

<sup>y</sup> 38:21 **tebi na watu** Na su nia a tebi nu watu na malu maulad ka sia ba inisulat su kasuguan nu Kadenan kanu Nabi Musa.

### Su Kinaliu 38 –39

enggu telu ngibu enggu lima gatus enggu limapulu kataw. <sup>27</sup>Na nia kadakel'u pilak a nausal kanu magatus a udsadan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan na telu ngibu enggu lima gatus kakilu a pilak a lusud den lu ba su udsadan nu palaus a pambetadan kanu dalinding. Na uman i sakaudsadan na telupulu enggu lima kakilu i nausal lun a pilak. <sup>28</sup>Na su nasama menem a duapulu kakilu a pilak na inumbal a balawagen, sangkatan nu manga palaus enggu inilumbus kanu pundu nu manga palaus. <sup>29</sup>Na su kadakel'u galang menem a nakaenggay nu manga taw na manga dua ngibu enggu lima gatus kakilu i kaugat'in. <sup>30</sup>Na inusal su entu kanu kinaumbal kanu udsadan nu palaus sia kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda. Na su ped menem na inusal kanu kinaumbal kanu pegkurbanan apeg'u mana salalan enggu su manga igagama nin. <sup>31</sup>Na inusal bun su entu kanu manga udsadan sia kanu lama-lama nu Balung-balung a Tuleda enggu lu kanu manga udsadan sia kanu bengawan nu lama-lama taman kanu manga budsud a 'bpagiketan kanu manga ginis magidsan pan i lu sa liu enggu ludep'u lama-lama.

**39** <sup>1</sup>Na namanay bun si Bisalil enggu su manga ped'in sa manga balegkas'u 'bpamangurban a nia nin inusal na tanul a bilu, lambayung enggu maliga a embalegkasen nilan amaika inggulalan nilan su galebekan nilan lu kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan. Pinamanayan nilan bun si Harun sa suti a balegkas a sia luyud kanu inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

## **Su Kinaliu 39**

### **Su Pidsugan a Balegkas'u 'Bpangurban**

<sup>2-3</sup> Pinamanay nin su pidsugan a balegkas'u 'bpangurban.<sup>2</sup> Nia nin inusal na mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Napagkanipis bun silan sa bulawan ka iniamung'ilan manay kanu tanul a bilu, lambayung enggu maliga. Na pibpia-pianan a benal i kinapanay lun. <sup>4</sup> Binetadan nin sa salay su dua embala a waga nu entu a nakapadsumpat kanu kasangulan nin enggu taligkudan nin. <sup>5</sup> Na su pakut'in menem na maitu bun ba, ebpun bun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga a inamungan bun murda sa bulawan. Na su langun nu entu na inumbal'ilan sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

<sup>6</sup> Na pibpalamatan nilan sa manga watu a uniks a pidtuanganan sa bulawan enggu inukilan nilan su watu a entu kanu manga ngala nu wata a mama nu Israil. <sup>7</sup> Na lu nilan iniuntul su watu kanu waga nu salay nu pidsugan a balegkas a nabaluy a tademan kanu manga tupu nu manga taw a Israil. Na langun nu entu na inumbal'ilan sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

### **Su Lapis sia sa Laleb a Aden Uyt'in**

<sup>8</sup> Minumbal bun silan sa lapis sia sa laleb a aden uyt'in. Nia nilan inusal na mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga a inamungan manay sa bulawan a mana bun su inusal kanu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. <sup>9</sup> Na su uyt'in sia sa laleb na siyaw kapulgada

---

<sup>2</sup> 39:2-3 Su pidsugan a balegkas'u 'bpangurban sia sa basa a Hibu na epod. Na nia bu pembalegkas sa nia na su mapulu bu sa langun nu 'bpangurban.

### **Su Kinaliu 39**

a edsulung-sulung i kaulad'in. <sup>10</sup> Pinagkuyug-kuyug'ilan sa pat kuyug i kinabetad'ilan kanu manga watu. Na kanu muna-muna a kuyugan na su watu a bedtuan sa rubi, tupas enggu biril. <sup>11</sup> Na kanu ikadua menem a kuyugan na nia nakabetad a watu na imirald, sapir enggu diamanti. <sup>12</sup> Na kanu ikatelu menem a kuyugan a watu na asintu, agat enggu amitis. <sup>13</sup> Na kanu ikapat menem a kuyugan a watu na krisulitu, uniks enggu yaspir. Na su langun nu entu na pidtuanganan sa bulawan. <sup>14</sup> Na uman i satiman kanu sapulu enggu dua a watu na inukilan kanu ngala nu uman i wata a mama nu Israil a nabaluy a tademan kanu manga tupu nin.

<sup>15</sup> Su uyut'in sia sa laleb na inumbalan sa dua timan a sinubid a bulawan a dala simbul'in. <sup>16</sup> Na inumbalan nilan sa dua timan a mana sising a bulawan a pidtuanganan bun sa bulawan. Na inibetad'ilan su entu kanu duakambala a pisuk'in sia sa pulu. <sup>17</sup> Na su dua timan a entu a sinubid a bulawan na iniket'ilan kanu mana a entu sising <sup>18</sup> enggu iniket'ilan bun su sabala a pusan nin kanu tuangan a bulawan a nakadeket kanu waga nu salay nu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. <sup>19</sup> Minumbal pamun silan sa dua timan pan a bulawan a mana sising ka inibetad'ilan lu kanu dua timan a pisuk'u uyut a entu sia sa baba a sia tampal sa didalem. <sup>20</sup> Inumbalan nilan pamun sa dua timan pan a bulawan a mana sising ka inibetad'ilan lu kanu liwawaw nu pidsugan a balegkas lu mag sa pulu nu pebpakutan. Na nakadtipasa sa paidu su mana sising a inibetad sia kanu pisuk sa baba nu lapis a aden uyut'in. <sup>21</sup> Na entu pan ka pinabpikit'ilan malud sa tali a bilu su mana a entu manga sising a bulawan asal'a di 'gkiab-kiab su uyut a inilapis. Na langun nu entu na inumbal'ilan sia luyud kanu inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

## Su Kinaliu 39

### Su Ped pan a Balegkas'u 'Bpamangurban

<sup>22</sup> Na minaul bun silan sa lambung a bilu a 'gkalapisan nu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. <sup>23</sup> Na aden 'gkaseluban na ulu nin a linampingan ka asal'a dili makisi. <sup>24</sup> Na pibpalasan nilan bun su manga ligid'u palimping'in sa mana manga unga na kayu a pumigranata a nia inusal lun na mapia a ginis a ebpun sa tanul a bilu, lambayung enggu maliga. <sup>25-26</sup> Na minumbal bun silan sa tungkaling a bulawan a da simbul'in a inipametad'ilan lu kanu pamageletan nu mana a entu pumigranata. Na pembalegkasen ni Harun su entu sa kapenggulalan nin kanu galebekan nin sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Na inumbal'ilan i entu sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

<sup>27</sup> Na inumbalan nilan bun si Harun enggu su manga wata nin a mama sa lambung a mapia i ginis'in. <sup>28</sup> Na mapia bun a ginis i inusal'ilan kanu manga suleban enggu kanu manga sangiawa. <sup>29</sup> Na maitu bun su pakut, na mapia bun a ginis i inusal lun enggu binurda sa tanul a nia nin suga na bilu, lambayung enggu maliga. Na su langun nu entu na inumbal'ilan sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

<sup>30</sup> Na minumbal bun silan sa suti a paliwatu a bulawan a dala simbul'in a inukilan sa kadtalu a “Iniumun kanu Kadenan a Mapulu.” <sup>31</sup> Na iniketan nilan sa tali a bilu su paliwatu asal'a makaiket lu kanu kasangulan nu suleban a mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa.

## Su Kinaliu 39

### Su Nangapasad a Igagama nu Balung-balung a Tuleda

<sup>32</sup> Na napasad enggalebek su langun nu igagama nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan. Na pinggalebek'u manga taw a Israil su entu sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa. <sup>33</sup> Na guna su maitu na inipailay nilan kanu Musa su langun nu igagama nu Balung-balung a Tuleda a mana su manga ibpamelapis lun, su manga sangkatan nin, su manga palaus a papan, su manga balawagen nin, su manga palaus'in enggu su manga udsadan nin. <sup>34</sup> Inipailay nilan bun su ibpamelapis lun a upis'a mama a bili-bili a pidsugan sa maliga enggu su mangapia a upis'a binatang, maitu bun su dalinding a makapagelet kanu Kaun nu Kapasadan, <sup>35</sup> apeg'u Kaun nu Kapasadan enggu su manga bantial'in enggu dapeng'in. <sup>36</sup> Na inipailay nilan bun su lamisan enggu su langun nu igagama nin apeg'u pan a ipembetad kanu adapan nu Kadenan a Mapulu, <sup>37</sup> su 'bpametadan sa palitan a bulawan a dala simbul'in enggu su manga palitan nin apeg'u tenggung'in enggu su langun nu igagama nin, <sup>38</sup> su tutungan a bulawan apeg'u lana a 'bpagusalen sa kapedsutu enggu su mamut a tutungen apeg'u ginis a ipendalinding kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan, <sup>39</sup> su galang a pegkurbanan enggu su galang a salalan, su manga bantial'in enggu su manga igagama nin, su palanggan a galang apeg'u 'bpaguntulan lun a galang, <sup>40</sup> su manga dalinding a pakabalibet kanu lama-lama enggu su dalinding'u bengawan nin, su manga palaus'in apeg'u manga udsadan nin, su manga budsud a 'bpagiketan kanu manga ginis apeg'u manga iket'in enggu su ped pan a 'bpagusalen kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu. <sup>41</sup> Na init'ilan bun su suti a

## Su Kinaliu 39 –40

balegkas'u 'bpangurban a si Harun enggu su balegkas'u manga wata nin a mama a mapia i kinaumbal lun a pembalegkasen nilan amaika inggulalan nilan su galebekan nilan lu kanu Balung-balung a Tuleda.

<sup>42</sup> Na inumbal'u manga taw a Israil su langun nu entu sia luyud kanu ngin i inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa. <sup>43</sup> Na guna mailay nu Musa i naumbal den su langun nu entu a mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu, na pinalihalan mambu silan nu Musa.

### Su Papata nu Kadenan kanu Kapatindog kanu Balung-balung a Tuleda

**40** <sup>1</sup> Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Musa i <sup>2</sup> “Kanu muna-muna a gay kanu muna-muna a ulan-ulan, na patindog ka su Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. <sup>3</sup> Na entu pan ka iludep'engka lu ba su Kaun nu Kapasadan enggu dalindingi ka sa ginis. <sup>4</sup> Iludep'engka bun su lamisan lu kanu Balung-balung a Tuleda enggu ipametad'engka den su manga igagama nin, iludep'engka bun su 'bpametadan sa palitan enggu ipametad'engka bun su manga palitan nin. <sup>5</sup> Na ibetad'engka bun lu kanu kasangulan nu Kaun nu Kapasadan su bulawan a pedtutungan kanu mamut a tutungen enggu ibetad'engka bun su ginis lu kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. <sup>6</sup> Na ibetad'engka lu kanu kasangulan nu bengawan su pegkurbanan sa pedtutungen a pangangayamen. <sup>7</sup> Ibetad'engka bun su palanggan kanu pageletan nu Balung-balung a Tuleda enggu kanu pegkurbanan, entu pan ka tagui ka sa ig su palanggan. <sup>8</sup> Na ibetad'engka su ginis a alad'u lama-lama nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki. Na ibetad'engka bun su dalinding'u bengawan nin. <sup>9</sup> Na entu pan ka kua ka

### **Su Kinaliu 40**

su lana a 'bpagusalen kanu kapedsuti ka pamesiki ka su Balung-balung a Tuleda enggu su langun nu igagama nin ka enggu masuti a makasenggay sa laki. <sup>10</sup>Na maitu bun ba i pakaidi ka kanu pegkurbanan kanu pedtutungen a pangangayamen apeg'u manga igagama nin ka enggu mabaluy a suti a benal su pegkurbanan. <sup>11</sup>Pamesiki ka bun su palanggan apeg'u 'bpaguntulan lun ka enggu makasenggay sa laki. <sup>12</sup>Na edtapik ka si Harun enggu su manga wata nin a mama lu kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan sa laki ka salawati ka silan kanu ig a entu. <sup>13</sup>Na entu pan ka ipambalegkas'engka kani Harun su suti a balegkas enggu bubusi ka sekanin kanu lana a 'bpagusalen sa kapedsuti ka enggu sekanin makasenggay sa laki a mabaluy a 'bpangurban. <sup>14</sup>Edtapik ka bun su manga wata nin a mama enggu ipambalegkas'engka kanilan su lambung'ilan. <sup>15</sup>Na bubusi ka bun silan kanu lana a 'bpagusalen sa kapedsuti a mana bun su kinabubus'engka kanu ama nilan ka enggu silan makapangurban. Na su kinabubus'engka a entu sa kanilan sa lana na mabaluy den silan a mangurban taman kanu manga temundug pan a manga muliataw nilan.”

### **Su Kinapatindog kanu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu**

<sup>16</sup>Na pinggula den nu Musa su langun nu inisugu nu Kadenan a Mapulu sa lekanin. <sup>17</sup>Na pinatindog'in den su Balung-balung a Tuleda kanu muna-muna a gay kanu muna-muna a ulan-ulan kanu ikadua lagun iganat kanu kinaliu nilan sa dalepa a Egypt. <sup>18</sup>Na maya ba i kinapatindog'u Musa kanu Balung-balung a Tuleda. Na inibetad'in su manga udsadan

### Su Kinaliu 40

nin, su manga palaus a papan, su manga balawagen nin apeg'u manga palaus'in. <sup>19</sup>Na linapisan nin su untul'u Balung-balung a Tuleda kanu manga lapis'in a mana su inisugu nu Kadenan a Mapulu sa lekanin. <sup>20</sup>Na entu pan na iniludep'in kanu Kaun nu Kapasadan su watu a sinulatan kanu kasuguan nu Kadenan a Mapulu enggu iniselub'in su manga bantial kanu mana balusu a nakabetad kanu Kaun enggu dinapengan nin. <sup>21</sup>Iniludep'in bun su Kaun nu Kapasadan kanu Balung-balung a Tuleda enggu dinalindingan nin sa ginis su entu a mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu. <sup>22</sup>Na inibetad'in su lamisan lu kanu liu nu inidalinding a ginis lu mag sa ilud <sup>23</sup>enggu inibetad'in su pan lu kanu lamisan kanu adapan nu Kadenan a Mapulu a mana bun su inisugu nin. <sup>24</sup>Inibetad'in bun kanu Balung-balung a Tuleda su 'bpametadan sa palitan sia mag sa laya lu kanu 'gkasangulan nu lamisan <sup>25</sup>enggu inipametad'in bun su manga palitan lu kanu 'bpametadan lun kanu adapan nu Kadenan a Mapulu a mana bun su inisugu nin sa lekanin. <sup>26</sup>Inibetad'in bun kanu Balung-balung a Tuleda su bulawan a tutungan lu kanu kasangulan nu ginis a inidalinding <sup>27</sup>enggu tinemutung sekanin lu ba sa mamut a tutungen a mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu sa lekanin. <sup>28</sup>Na inibetad'in bun su mapia a ginis kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda. <sup>29</sup>Na inibetad'in bun su pegkurbanan sa kurban a pedtutungen kanu ubay nu bengawan nu Balung-balung a Tuleda, entu pan ka migkurban sekanin sa kurban a pedtutungen langun enggu mapia a arina a mana bun su inisugu nu Kadenan a Mapulu. <sup>30</sup>Na inibetad'in bun su palanggan kanu pageletan nu Balung-balung a Tuleda enggu kanu pegkurbanan, na binetadan nin sa ig su entu ka enggu lu ba sekanin makagagas <sup>31</sup>sa ay enggu lima apeg'i Harun taman kanu manga wata nin a mama. <sup>32</sup>Na amaika lemudep silan

### **Su Kinaliu 40**

kanu Balung-balung a Tuleda atawa ka semupeg silan kanu pegkurbanan na mangagas silan muna a mana su inisugu nu Kadenan a Mapulu kanu Musa. <sup>33</sup> Na guna su maitu na inibetad'in su ginis a alad'u lama-lama a nakabalibet kanu Balung-balung a Tuleda enggu kanu pegkurbanan. Na binetadan nin bun sa dalinding su bengawan nu lama-lama. Guna su maitu na napasad'u Musa su langun nu inipanggalebek sa lekanin.

### **Su Sigay nu Kadenan a Mapulu**

<sup>34</sup> Daka guna su maitu na nabausan na gabun su Balung-balung a Tuleda enggu linangkapan nu sigay nu Kadenan a Mapulu. <sup>35</sup> Na sabap sa entu na dili pakaludep su Musa kanu Balung-balung a Tuleda. <sup>36</sup> Na uman pebpapulu su gabun kanu Balung-balung a Tuleda na su manga taw a Israil na gemanat menem kanu pegkampuan nilan. <sup>37</sup> Ugaid'a amaika dili pebpapulu su gabun na dili silan pengganat. <sup>38</sup> Na su gabun a sigay nu Kadenan a Mapulu na 'bpamagatag-atag uman malamag ugaid'a amaika magabi menem na mana apuy a pegkaleg. Na entu ba i 'gkailay nu manga taw a Israil apia endaw silan pebpawang.

*Wassalam*